DESPRE PROCESUL COMUNISMULUI

—Alex. NEMOIANU—

Dacă în România prezenţa administraţiei condusă de Ion Iliescu face eforturi pentru a scoate din actualitate imperativul deschiderii neîntârziate a procesului comunismului, necesitatea condamnării comunismului este tot mai mult recunoscută, drept condiţie indispensabilă pentru ruperea de un trecut negru.

In luna Iulie, mediile de informare au anunţat că în Rusia au început anumite acţiuni având ca scop definirea legitimităţii participării comuniştilor la viaţa publică.

Acest lucru este extrem de semnificativ căci dacă judecarea răului făcut de administraţiile comuniste este posibilă în Rusia, cu atât mai mult ea este cu putinţă şi necesară în ţările ce au fost subjugate de către imperiul sovietic.

In primul rând este foarte limpede că principala circumstanţă invocată de către prezenta şi vremelnica administraţie din România pentru a scoate de pe rol judecarea comunismului, conform căreia începerea unui proces împotriva comunismului nu ar fi cu putinţă căci ar degenera într'o "vânătoare de vrăjitoare", este nu numai falsă, ci şi prostească.

Procesul comunismului nu are ca scop principal răzbunarea şi nici măcar pedepsirea celor ce au comis crime. Crimele comise de comunişti au fost atât de mari şi atât de multe încât nici nu stau în puterea oamenilor să le încadreze în termeni juridici.

Ceea ce este posibil şi necesar este scoaterea din viaţa publică şi punerea în imposibilitate de a mai face rău în viitor, pe toţi aceia care direct sau indirect au participat la ororile bolşevice. O asemenea acţiune nu ar fi o "vânătoare de vrăjitoare", ci ar reprezenta un gest minimal de reparaţie morală şi salubritate socială. Condamnarea în termeni clari şi fără echivoc a comunismului şi structurilor sale trebue făcută mai ales în numele viitorului României.

Procesul comunismului nici nu ar trebui să se rezume la urmărirea celor vinovaţi direct de crime, ci ar trebui să fie un prilej de largă dezbatere a unui sistem ce a fost emanaţia răului absolut. Concluziile acestui proces ar trebui să rămână garanţia că ororile comunismului nu vor mai putea fi repetate în viitor.

Prin crime comuniste ar trebui înţeles tot răul făcut în viţiile şi sufletele oamenilor. Un rău care încă nu a pierit şi care mai bântuie prin obiceiuri şi prin oameni care sunt în poziţii de comandă. Nu poate fi vorba de dispariţia comunismului în România atunci când Preşedintele Ion Iliescu mai are temeritatea de a vorbi de idealurile "nobile" ale comunismului sau încă mai îndrăzneşte să scoată dela naftalină anacronicul steag al "luptei de clasă".

Comunismul a distrus, sau în orice caz a căutat să distrugă, tot ceea ce dădea sens şi înţeles viţii. Oamenii au fost programaţi să se simtă vulnerabili şi

Continuare în pag.5

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România

Adrian GRIGOROPOL	pagina 1
Av. Dr. Nicolae RODEAN	pagina 2
Prof. Dr. Anton MOISIN	pagina 5
Răzvan CODRESCU	pagina 6
Dr. Gr. GHYKA	pagina 7
Aristide LEFA	pagina 7
Dan Emilian ROŞCA	pagina 8
Petre PASCU	pagina 10
Prof. Valeriu NEŞTIAN	pagina 15
Leonida SCRIMA	pagina 17

ISSN 0705-8365

Pretul unui abonament anual 25$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 18 Nr. 197 -SEPTEMBRIE 1992- PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

ÎN FAŢA ALEGERILOR

Eugen BÂRSAN

După îndelungata diversiune a tergiversării şi degringolada creată de ea, care a afectat toate domeniile socio-politice, am ajuns în faţa alegerilor legislative şi prezidenţiale dela 27 Septembrie '92.

Campania electorală orchestrată de Dl. Iliescu, angajat cu îndârjire în păstrarea poziţiei de şef al Statului, este în toi, desfăşurându-se pe ruga fedesenistă: "Să ne rugăm în genunchi, în faţa icoanelor, ca cel mai destoinic Preşedinte al României, cel mai viteaz apărător al sărăciei şi nevoilor neamului, să treacă din nou pe sub arcul de triumf al unei noi legislaturi".

Căutând să supravieţuiască, măcar pentru încă patru ani, forţele stângiste şi-au strâns rândurile formând un bloc în jurul D-lui Iliescu şi FDSN-ului pentru a învinge, chipurile, pe "reacţionarii" şi pe "duşmanii de clasă", aliaţi şi ei în blocul electoral opoziţionist al Convenţiei Democratice.

Pentru învingerea acestora, respectiv a contracandidatului Emil Constantinescu şi a candidaţilor opoziţionişti la corpurile legiuitoare, Dl. Iliescu doreşte să se voteze, din nou, ca la 20 Mai 1990.

E oare cu putinţă ca la alegerile dela 27 Septembrie '92 să se tragă o nouă cacialma poporului român? Nu putem desprinde de întrebare faptul că mafia comunistă iliesciană e mare meşteră în mistificarea adevărurilor şi în cacialmale.

Această mafie vede în opoziţia Convenţiei Democratice o alianţă împotriva istoriei politice întemeiată de comunism şi de răsturnare a acesteia. Adică un lucru pe care ea nu poate să-l admită, pentrucă ceea ce vrea ea, este menţinerea poporului român într'un capitalism tip "Iliescu", un capitalism dresat comunistic, contra unui vânt care bate din altă parte.

Dl. Iliescu duce o politică contra sensului istoric al timpului de acum. Se gândeşte la alegerile dela 27 Septembrie ca la cele din "epoca" comunistă şi se încăpăţânează să stea agăţat de scaunul puterii, mizând pe conjunctura unui popor nedezmeticit şi pe faptul grotesc că trebue să profite de asta, fără scrupule.

Continuare în pag. 3

ALEGERILE

-Farsă sau examen de maturitate?-

—Adrian GRIGOROPOL—

Luând ca punct de plecare Revoluţia din 22 Decembrie 1989, indiferent de faţetele sub care este privită, ştim cu toţii un lucru cert, că a pus capăt ferocei dictaturi a cuplului Ceauşescu.

Acest eveniment istoric era de natură să deschidă calea trecerii ţării noastre dela un regim totalitar comunist, şi reţineţi, fictiv parlamentar, de vreme ce exista o Adunare Naţională, la un regim parlamentar democratic real.

Era firească o tranziţie dela un regim la altul. Din păcate acest proces socio-politic s'a petrecut în asemenea convulsiuni, încât am ajuns codaşii unei constelaţii de ţări est-europene şi ne întrebăm dacă s'a schimbat sau dacă se va schimba ceva fundamental. Experienţa a trei ani ne arată că vechiul sistem s'a perpetuat la un nivel mai scăzut, prin remanenţa vechilor structuri comuniste, că ţara a ajuns să fie gospodărită de o nouă satrapie care, cu iresponsabilitate, a dus-o la ruină, că sub un machiaj de democraţie, la 20 Mai 1990 s'au ţinut alegeri trucate, trâmbiţate însă ca libere şi corecte, prima oară după 42 de ani de comunism.

Acele alegeri din hilara Duminică a Orbului au avut scopul să legitimeze prin fraudă, tot un regim autoritar pretins "democraţie originală", cu un succes parţial internaţional, unde s'au acceptat asemenea farse din raţiuni de obţinere a unei stabilităţi regionale prin instalarea unui "despot înţelept", vechi şi învederat nomenclaturist, Ion Iliescu, un parlament şi un guvern al improvizaţiilor, de patentă ignoranţă politică, tot atât de subculturale şi preocupate de jecmănirea a ce mai rămăsese din avuţia ţării, reuşind repede s'o ducă la dezastru.

Alegerile au fost contestate puternic în interior pe măsură ce poporul şi-a dat seama că fusese fraudat cu concursul larg al propriei sale naivităţi. Atât de triumfanta "putere politică" s'a alarmat într'atât încât n'a pregetat pentru menţinerea la cârmă să înfricoşeze în două rânduri populaţia, cu formaţii de asalt secu-minereşti, care în Capitală au făcut vărsări de sânge, molestări barbare şi distrugeri materiale, toate fără discriminare.

Nu mai insistăm asupra acestui tablou de plâns al ţării, care a compromis nu numai pe cei care i-a asmuţit pe făptaşi, dar chiar ţara întreagă pentru a fi votat şi suportat asemenea conducători.

Intre timp, comunismul a colapsat mai pretutindeni şi cu el şi marea Uniune Sovietică. In asemenea situaţie era firesc în locul totalitarismului comunist, profitând de o presiune exterioară de libertate, să se dezvolte un sistem parlamentar constituţional în ţările din vechiul lagăr şi treptat şi în România, spre a se integra în sistemul lumii occidentale.

Sistemul parlamentar constituţional a început să se dezvolte din secolul al XIX-lea până în prezent, pe baza a două principii: suveranitatea politică a poporului şi exercitarea acestei suveranităţi prin reprezentare parlamentară, ceea ce implică alegeri libere şi corecte cu sufragiu universal. In felul acesta, Parlamentul a devenit un centru al puterii politice în majoritate, cu o minoritate constând din opoziţia politică.

Apar necesare câteva explicaţii incidentale:

- Suveranitatea poporului este un produs al dezvoltării "opiniei publice", care la rândul ei a subdezvoltat anumite concepţii privitoare la interesele şi trebuirile statului pe baza cunoştinţelor dobândite în a gândi şi judeca realităţile. Apariţia opiniei publice a eliminat, desigur, într'un proces istoric îndelungat, concepţiile învechite ale absolutismului de orice esenţă şi origine, ca privilegiile de rang, de castă, de clasă socială etc. Ca atare, puterea politică este însăşi voinţa majorităţii unei colectivităţi, care constituie un popor şi care astfel este suverană.

- Sufragiul universal este recunoaşterea modernă a egalităţii votului, prin eliminarea criteriilor de diferenţiere din trecut ca privilegii, proprietate, census şi stare socială.

- Reprezentarea parlamentară este o soluţie la imposibilitatea exercitării voinţei în masă, prin acordarea fiecărui individ a dreptului de a-şi alege un reprezentant, ce,dacă colectează un număr prestabilit de voturi/mandatări, ocupă un loc în parlamentul devenit sediul puterii politice.

Mandatul poate fi, ca în dreptul civil, de două feluri, imperativ sau de plena potestas. Inconvenienţele

Continuare în pag.5

EDITORIAL

GÂNDURI POST-FESTUM

In această epocă contemporană, în care ne aflăm, după prăbuşirea Imperiului Roşu al bolşevismului, se produc schimbări radicale în toate domeniile şi apar forme noi de organizare a vieţii sociale, economice şi politice. Astfel, toate naţiunile şi relaţiile dintre ele trebue să se adapteze noilor condiţii; raporturile de forţă s'au primenit şi lumea este dornică să găsească albiile sale naturale de dezvoltare, progres şi creaţie, pe măsura potenţialului sufletesc de care dispune fiecare comunitate etnică, închegată pe structuri care le dă nota caracteristică, particulară.

In acest context, se cade să vedem în ce măsură ROMFEST '92 s'a integrat în viaţa exilului românesc şi care au fost semnificaţiile sale. Să vedem unde este puntea de legătură cu "ţara cea adevărată".

In primul rând vom sublinia faptul că exilul românesc este plin de vitalitate, fapt dovedit prin manifestarea impresionantă a celei de a treia ediţie a Festivalului Românilor de pretutindeni. Românii au venit de departe, chiar de foarte departe, pentru a participa la această adunare, unde pe primul loc s'a aflat identitatea sufletească şi etnică a celor care au plecat din locurile natale, cu mulţi ani în urmă, din cauza vitregiei comuniste, dar nu au uitat ceea ce este esenţial: neamul şi strămoşii lor, regulile de viaţă ale acestora, credinţa creştină şi omenia ţărănească a unui popor care a trecut prin toate frământările istoriei, cu un profund sentiment de demnitate.

Pe de altă parte, chiar dacă în România, dictatura lui Ceauşescu s'a prăbuşit, cadrele, pregătite special, ale partidului comunist au furat poporul român, încă o dată, şi l-au frustrat de drepturile sale, continuând să exercite o influenţă vătămătoare asupra întregii vieţi. In faţa acestei situaţii absurde, exilul nu şi-a pierdut poziţia de apărător al valorilor naţionale, din condiţiile de libertate în care se găseşte. De asemenea nu şi-a pierdut şi nici nu şi-a diminuat conştiinţa naţională. Nu s'a lăsat amăgit de aparenţele înşelătoare ale regimului neo-comunist din România de astăzi. ROMFEST '92 a semnalat prezenţa acestuia în inima realităţilor naţionale. ROMFEST este un veghetor naţional şi un îndrumător în cele bune, urgente şi necesare. In această perioadă de trecere dela cele ce au fost sub dictatura comunistă, la cele ce vor fi pe măsura intereselor naţionale, este necesară multă grijă şi supraveghere pentru apărarea acestor interese naţionale. Prin aceasta, exilul românesc şi adevărat îşi îndeplineşte cu prisosinţă misiunea sa; nu doarme pe laurii unor victorii aparente, fără nici o consistenţă.

In altă ordine de idei, pe linia unificatoare a unei dimensiuni naţionale în activităţile sale, ROMFEST '92 a demonstrat încă o dată caracterul pluralistic politic; fără impunerea unei singure formule politice. Fără restricţii în prezentarea punctelor de vedere ale grupurilor sau individualităţilor politice. O democraţie reală, fără oratorie seacă. Totul s'a petrecut la masă deschisă şi în expunere publică. Pentrucă adevărata democraţie se practică şi nu se limitează la vorbe fără sfârşit şi fără conţinut real.

Prezenţa celor din ţară a fost odihnitoare şi întremătoare. Au putut vedea, la faţa locului, existenţa comunităţilor din exil şi felul lor de a înţelege problemele şi de a trata subiectele la ordinea zilei. Cei de aici au ascultat povestirile celor de acolo şi au înţeles bine situaţia din ţară, precum şi frământările pe care le încearcă azi poporul român. S'a stabilit o firească legătură sufletească, plină de căldura specifică a celor ce vin din Carpaţii României. Maturitatea de gândire şi de judecare a realităţilor, a celor veniţi din ţară, este impresionantă, după atâţia ani de sfârşieri şi temniţe comuniste. O adevărată seninătate mioritică se coboară peste minţile şi cugetele lor, ceea ce îngăduie să ajungă la lămuriri, la limpeziri care altfel nu ar fi posibile. Prin întâlnirea celor două părţi, pe pământul libertăţii canadiene, s'a cimentat o nouă realitate, o unitate de simţire, cugetare şi acţiune naţională în spiritul celei mai strânse prietenii disponibile şi dezinteresate, pentru cauza naţională. Aceasta reprezintă o altă faţă biruitoare a ROMFEST-ului '92. Si prin aceasta, putem încheia spunând că ROMFEST-ul este o realitate naţională peste care nu se poate trece.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

"SCRIE-NE, DOAMNE, CUM NE VEZI"

—Av. Nicolae RODEAN—

N'aş vrea să fiu greşit înţeles.

Dar, într'o observaţie atentă şi mai ales obiectivă, nu poate scăpa îngrijorării noastre o anumită stare de fapt, constând, după revoluţia din Decembrie 1989, într'o prea mare grabă de "primenire" în democraţia unora până mai ieri membri de partid, care, cu iuţeală, au dat buzna spre unele partide sau formaţiuni politice. De asemenea, unii dintre aceştia, nesocotind buna cuviinţă ori săltându-se cu prea mare uşurinţă peste ştacheta simţului măsurii, şi-au "confecţionat" partide proprii, ignorând (culpabil) că s'au aflat şi se mai află la periferia avocaturii şi că, în fine, prin modul lor de "înţelegere, comportare, atitudine şi manifestare politică", alimentează îngrijorător, discreditarea profesiei.

Intr'adevăr, la televiziune, opinia publică a putut constata nu numai firava lor pregătire intelectuală dar -mai ales- lipsa de responsablitate, când, încleind, cu chiu cu vai, câteva cuvinte rostite încâlcit, au candidat la postul de primar general al Capitalei şi în acelaşi timp acceptând -conştient şi anticipat nereuşita, au subordonat-o totuşi pretenţiei lor absurde. De altfel, aceeaşi lipsă de responsabilitate o manifestă, revoltător, SI mulţi dintre actualii candidaţi la postul de preşedinte al ţării, singura explicaţie a numărului impresionant (20) a celor care se cred "îndreptăţiţi" spre o asemenea "aventură politică".

Este adevărat că şi astăzi toţi aceştia se folosesc de "metode comuniste" specifice stării de anormalitate în care au vieţuit până în Decembrie 1989 şi acceptându-le, în continuare, ca un "modus vivendi", desconsideră "competenţa, corectitudinea, valoarea morală şi profesională a omului, coleg de breaslă."

Pentrucă "tovarăşul de ieri", proaspăt "democrat", a mai urcat o treaptă pe scara ierarhiei profesionale.

Pentrucă "tovarăşul de ieri", a înlocuit cu repeziciune bucuria de a i se fi recunoscut "vechimea în partid de pe timpul studenţiei" cu devenirea în "democrat convins" (?) promovând până şi în conducerea unui partid aflat în opoziţie.

Fără îndoială, că "avalanşa" către partidele democratice, consecinţa firească a înlăturării regimului tiranic de teroare şi opresiune, este îmbucurătoare, DAR, ceea ce bate la ochi şi deranjează pe cei cumpătaţi şi de bună credinţă, constă în neastâmpărul acestora de a ocupa, MEREU şi în orice împrejurare, un loc pe "banca din faţă" (TOT EI), înveşmântându-se voit într'o totală amnezie a unor activităţi politice anterioare şi care ar trebui, dimpotrivă, să-i sfătuiască spre modestie, încercând, în felul acesta, să demonstreze că "devenirea" lor democratică ar putea fi apreciată şi în afara oricăror îndoieli sau suspiciuni întrebătoare.

De altfel, aceşti din totdeauna "cavaleri ai momentului", s'au departajat fariseic şi de unii colegi de ai lor (tot foşti membri de partid) dar care, conştienţi şi cu demnitate, îşi văd de treburile lor, considerând că, după revoluţie MORAL şi CIVIC, numai ACEASTA este calea de urmat, raportată SI la crezul (?) lor politic de altă dată.

Pe de altă parte, este bine cunoscută "optica" tuturor partidelor politice în sensul că "responsabilitatea şi vinovăţia" celor care au avut puterea timp de 45 de ani nu se referă la acei membri de partid a căror "activitate" consta doar în plata unei "cotizaţii" obligatorii pentru toţi deţinătorii carnetului roşu, ci la cei care, având putere de decizie, au nesocotit legea, acţionând abuziv şi ignorând cele mai elementare drepturi ale omului au săvârşit crime.

Dl. Corneliu Coposu, Preşedintele PNTCD, subliniind necesitatea unei reconcilieri naţionale, a mărturisit că în cadrul acestui partid au fost promovaţi chiar şi unii dintre foştii membri PCR, cărora nu li se poate reproşa nimic din trecutul lor politic, simpli cotizanţi.

Subscriem la acest punct de vedere pe care însă îl condiţionăm şi de o atitudine de conştiinţă a celor în cauză. Dacă partidele politice îşi deschid larg porţile pentru cei aproape 4 milioane de foşti membri PCR, nu este oare PENTRU TOTI ACESTIA o datorie civică şi de conştiinţă să stea, cât de cât, mai la o parte? Procedând în felul lor, vrând nevrând ne întrebăm: nu cumva "atitudinea" lor este izvorâtă din acelaşi "oportunism" care i-a călăuzit altădată spre PCR?

Pentrucă, pentru mine, iată din 1944 şi, în continuare, până astăzi, aceeaşi obsedantă întrebare: DE CE şi UNII AVOCATI, s'au înscris în P.C.R., acceptând să militeze pentru o ideologie diametral opusă conţinutului însuşi al profesiunii lor, care reclamă OBLIGATORIU: personalitate, iniţiativă şi mai ales independenţă de gândire şi în acţiune, însuşiri, calităţi, pe care toate partidele totalitare (de dreapta sau de stânga) le ignoră cu desăvârşire? Desigur, "acceptarea" de a fi membru al P.C.R. poate fi aşezată pe diferite "interese", personale, familiare etc. DAR nici un avocat nu poate pretinde că s'a înscris în Partid, aceasta fiind unica posibilitate de a-şi exercita profesia. Nefiind membru de partid dar făcând parte din conducerea avocaturii din Bucureşti, timp de peste 14 ani, fără întrerupere, mărturisesc cu mâna pe inimă că NICIODATA nu s'a condiţionat înscrierea în Colegiu, ca avocat, pledant, de apartenenţa la PCR.

Si raţionamentul, continuă. Dacă este aşa, atunci DE CE te-ai înscris în Partid? Se va răspunde: din convingere. Si aşa repede ai părăsit convingerea încât, de urgenţă, după 22 Decembrie 1989, ţi-ai "format" o "altă" convingere, înscriindu-te în unul din partidele democrate? Poate că da. Dar, urmând acelaşi raţionament, te întreb, cu sinceritate şi nedumerire DE CE nu stai mai la o parte, de ce, TU, acelaşi de ieri TOT PE LINIA INTAI? Sunt gânduri şi preocupări pe care APELUL DELA TIMISOARA din 7 Iunie 1992 le cuprinde în rândurile care urmează: "Celor care nu s'au făcut vinovaţi de crime, le-am cerut doar zece ani de modestie şi decenţă. O parte dintre ei, ignorând apelul nostru s'a străduit şi a reuşit să acapareze din nou cele mai importante poziţii în ierarhia puterii. Pentru numele lui Dumnezeu, renunţaţi la ambiţii politice, lăsaţi ţara să respire din nou şi să spere. Fiţi măcar o dată în viaţă modeşti şi vă veţi răscumpăra pe jumătate greşelile.!"

Se pare, însă, că interesele electorale sunt mai puternice.

Se strigă, din ce în ce mai puţin, "jos comunismul" iar, cu menajamente, "jos comuniştii" aproape deloc, urmărindu-se "votul" acestora la alegerile din Septembrie 1992.

Mulţi cunosc din ziare că la Tribunalul municipiului Bucureşti, secţia IV, civilă se află pe rol procesul lui Paul Lambrino, dar prea puţini ştiu că M.S. Regele Mihai I este apărat de un avocat, fost membru P.C.R. Sesizând această împrejurare unuia dintre cele mai răspândite cotidiene din România, mi s'a răspuns: "Si ce dacă a fost comunist?" Oare, fostul monarh, alungat de comunişti, ar accepta să fie reprezentat de un avocat, fost comunist? Dar cine să-l informeze pe rege? Este şi aceasta o "curiozitate" ca atâtea altele, originală şi mai ales UNICA.

Incât, lucrurile au luat o întorsătură nebănuită în aşa fel "canalizată" să nu mai constituie nici un "merit" neaderarea (în trecut) la PCR. De altfel, toată străduinţa meritorie a D-lui Ticu Dumitrescu este fără eficienţă, interviurile ori articolele sale neputând "mobiliza" organele legale competente măcar în cercetarea cuprinsului sesizării acestuia.

Incheind, voi spune că aceste rânduri le-am gândit şi le-am scris dintr'un îndemn lăuntric de continuă frământare civică şi meditând asupra acestor realităţi, vom rosti, ca o rugăciune: "Scrie-ne, Doamne, cum ne vezi!" nădăjduind că, târâşmorţiş, poate după alegerile din toamnă, nu multă **vreme vom mai constata că CEI DE ASTAZI SUNT TOT CEI DE IERI.**

Doamne ajută.

P.S.

1. Este vorba de ziarul "România liberă". Discuţia am avut-o cu ziarista Roxana Iordache, al cărei răspuns "Si ce dacă a fost comunist" m'a blocat, pur şi simplu.

2. Avocatul reprezentând pe Regele Mihai I se numeşte Mihai Ghiga, fost membru PCR., figurând printre "ţărăniştii" PNTCD cu funcţii de răspundere.

Datele dela pct. 1 şi 2 le-am socotit necesare pentru edificarea Dvs.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal" sau "Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

STAREA DE PROVIZORAT PERMANENTIZEAZĂ DEZASTRUL ȚĂRII

George BĂLTEAN

Toată lumea știe că trecerea dela comunism la viața normală, liberă și îmbelșugată, după o perioadă de 45 de ani de anormalitate și distrugere, nu se realizează ușor; se cere timp, concepție clară, pricepere, interes, inițiativă, organizare, oameni noi, consens național și multe altele. Se vrea însă în România într'adevăr o asemenea trecere din partea "conducerii" țării? Faptele dovedesc cert că nu se vrea și că, dacă totuși se face câte ceva, acest ceva este făcut doar sub presiunea partidelor din Convenția Democratică, sub presiunea crescândă a poporului român, care se trezește, încet dar sigur, ca și sub presiunea Occidentului.

Politica practicată în București este "noi ne facem că..." trecerea, reformele, fiind o adunătură de frânturi de fapte incoerente, special derutante și, firește, cu slabe rezultate, cele mai accentuate rezultate obținându-se în înșelarea poporului. Lipsesc măsurile cu țintă reformatoare adică măsurile clare, precise,concrete și hotărâte. In locul lor domnește minciuna, înșelătoria și amânarea la infinit, care scot la iveală teama de schimbare și așteptarea din partea "conducătorilor" a vreunui miracol, care să-i salveze.

Si în alte țări foste comuniste sunt greutăți în această perioadă de trecere, dar toate aceste țări lichidează comunismul și dezvoltă libertatea și economia liberă. In toate aceste țări, până și în Albania, au fost aleși președinți anticomuniști, iar Securitatea a fost real lichidată. In România (țară de excepție negativă de cinci decenii) președinte este un înrăit comunist, un comunist din tată'n fiu, adică Ion Iliescu, ce prezintă lucrurile vechi în ambalaj nou și se orientează în întreaga sa activitate după reformele din fosta URSS, în care domnesc aceiași comuniști. Iliescu nu se orientează după statele occidentale și nici după cele est-europene, Ungaria, Polonia, Cehoslovacia, el vrea doar ca după modelul lor să primească ajutoare financiare din Occident.

Trecerea de după 1945, dela democrație și economie liberă la socialism, s'a făcut prin ocuparea țării de trupele sovietice, prin forța polițienească, brutală, criminală. Cert este că distrugerea este incomparabil mai ușoară decât crearea, producerea de valori. Când a fost distrusă proprietatea individuală, economia, cultura națională și libertatea, au fost arestați milioane de oameni și uciși sute de mii de patrioți, s'a declarat că s'a ajuns la socialism, iar când s'a distrus și ce a mai rămas, s'a declarat că s'a ajuns la o "nouă etapă în construirea comunismului", respectiv la "societatea socialistă multilateral dezvoltată." Spre deosebire de susnumita trecere, trecerea dela socialism la libertate și bunăstare economică se bazează pe creație, pe producerea de valori, de bunuri materiale și spirituale, ceea ce este mult mai greu de realizat,iar aceasta în nici un caz nu se poate realiza cu comuniști, cu Iliescu.

Reformele economice care se cer trebue să conducă la rezultate concrete în dezvoltarea economică și nivelul de trai. Aceasta înseamnă mai multă și mai bună mâncare pe masa locuitorilor țării, înseamnă îmbrăcăminte, încălțăminte, articole casnice, electrotehnice, radio, televizoare, foto, computere, auto, cărți, excursii, distracții, toate la prețuri accesibile tuturor muncitorilor și țăranilor, înseamnă mai mulți bani stabili în buzunare și în cont, înseamnă noi case și locuințe pentru noile familii. Ori, unde sunt toate acestea?

FDSN, FSN nu sunt în stare să conceapă reforme economice, chiar dacă pe hârtie vor vorbi despre ele, așa cum s'a făcut prin programul de reforme economice al lui Petre Roman. Iliescu acceptă doar sferturi și cel mult jumătăți de măsuri. Așa se face că restituirea pământului țăranilor este o bătaie de joc. Nu sunt tractoare, secerători și combine, nu se găsesc nici măcar pluguri de lemn, iar dacă se meșterește unul, lipsește calul și boii de tracțiune. In industrie se lucrează doar cu jumătate din capacitatea de producție, căci nu sunt comenzi, nu există energie, materii prime și piață de vânzare. Prețurile cresc, șomajul crește, rentabilitatea scade. Nu sunt mașini noi, cele vechi sunt defecte și nu sunt piese de schimb pentru reparații. Tehnologie modernă nu există, cercetarea științifică este un vis. Nimeni nu ne dă nimic pe gratis, bani nu avem, nu ne dă nici pe credit, căci nu prezentăm garanție, iar investitorii occidentali nu vor să investească în România, "mațul orb al Europei".

Starea de provizorat promovează doar micile acțiuni de moment și înăbușe perspectiva, perspectivă ce se poate deschide doar prin reforme fundamentale. Lipsa de perspectivă lichidează și cea mai slabă speranță, fără de care nimeni nu vrea să muncească serios, tinerii fug din țară, iar ultimii Germani pleacă și ei.

Starea de provizorat înseamnă ruinarea în continuare a țării, nesiguranță, frică, instabilitate, neîncredere, bursă neagră, pierderi, și haos, haos, haos! Totul se clatină, nu este nimic solid, afară de permanentizarea dezastrului țării. Din această stare se poate ieși doar prin înlăturarea lui Iliescu, doar prin vot total acordat Convenției Democratice și reprezentanților ei.

George BĂLTEAN

ÎN FAȚA ALEGERILOR

Urmare din pag. 1

Dar chiar și în cei nedezmeticiți sălășluiește totuși o stare de conștientizare că trecutul epocii călăului e încă în casa Românului, după cum tot în ei mai rezidă și oftatul după o ieșire din robia pustiilor, din falimentul economic, din blocajul financiar și din drama țărănimii ce plânge pe margine de ogor, neavând cu ce să-și lucreze pământul.

Lumea românească așteaptă ca alegerile dela 27 Septembrie să fie colacul de salvare din pustiiri și din debandada creată de "emanații" din Decembrie '89 care acționează împotriva intereselor vitale ale națiunii.

Da, lumea românească a obidiților așteaptă. Dar, oare, cât de copt e mărul sau părul? Cea mai bună speranță, Convenția Democratică, mizează pe un eventual succes la președinție și pe unul de aproximativ 30-35 % din voturile pentru corpurile legiuitoare, într'o situație ce nu este deloc ușoară; într'o situație care ne arată că nici nu s'a ajuns la democrație. O situație în care nimănui nu-i mai pasă de nimic. Nici puterii de cetățean și nici cetățeanului de putere. O situație în care una votezi și alta ai. Pentrucă obiceiul pământului ne mai fiind dominat de spiritul lui Dumnezeu, se află în mâna D-lui Iliescu și a acoliților săi.

Neavând scrupule în vederea atingerii scopului, Dl. Iliescu manevrează cu demagogia, dânsul încununându-se a fi "reprezentantul celor mulți și săraci", pe când Dl. Emil Constantinescu ar fi cel al "celor puțini și bogați". Cu o asemenea demagogie se tinde la împingerea Convenției Democratice într'o înfundătură, luându-i-se orice șansă de câștig.

In realitate sărac e tot poporul, bogați fiind doar cei care, ca și Dl. Iliescu, au făcut și fac parte din structurile comuniste și neocomuniste; cei care fiind la putere s'au înfruptat și se mai înfruptă din tot ce doresc. Mai concret vorbind, cea mai nerușinată atitudine este să stai în Palatul Cotroceni, să ai de toate, chiar mai mult decât îți trebue și să te numești reprezentantul sărăcimii. Din păcate, demagogia prinde la mulți, întocmai cum o hârtie cu clei dulce prinde mustele.

Iar, unde dulceața cleiului nu prinde, se vine cu dulceața simbolului sfânt al tuturor Românilor și al istoriei românești, "Hora Unirii", pe care partidul D-lui Iliescu a confiscat-o, făcând imnul electoral al său. O samavolnicie strigătoare la cer, care ignoră națiunea și istoria.

Dl. Iliescu vede în prostimea și muncitorimea, pe care le curtează cu zâmbete, cu dulcețuri și cu Hora Unirii, clasa de serviciu a nomenclaturii.

Zăpăceala e mare și din adâncul ei, urletul marii întrebări paradoxale ajunge la electoratul român: de ce Revoluția l-a dat jos pe Ceaușescu, dacă țara îl ține pe Iliescu?

Unei asemenea situații, unei asemenea păcăleli trebue să i se pună capăt. Pur și simplu, Românul nu mai are voie să se lase păcălit. Electoratul trebue neapărat să gândească, pentrucă alegerile dela 27 Septembrie sunt mai mult decât un vot. Ele reprezintă o răscruce de drumuri, o șansă a schimbării.

De aceea, în aceste ultime zile ale erei ticăloșilor, susținerea nomenclaturiștilor în alegeri îi mânjește grav pe cei care o fac.

E timpul să ne curățăm de mânjeli. E timpul ca fiecare să-și asume propria transfigurare care să ducă la eliminarea comunismului din viața de Statului. Calea ce trebue urmată în această privință este Convenția Democratică. Ea oferă speranța de reînnoire morală și redresare economică.

Numai când omul-Român redevine un om normal, țara lui se va putea desprinde din păienjenișul comunist și va intra în normalitatea istoriei. Alegerile dela 27 Septembrie reprezintă testul neamului într'o asemenea privință.

Ultimul lucru rău care s'ar putea întâmpla, ar fi reînscăunarea D-lui Iliescu.

In rest... Dumnezeu cu mila!

Eugen BÂRSAN

CE SĂ FIE, CE SĂ FIE, REPUBLICĂ SAU MONARHIE?

Se scrie, se discută și se insultă că ce-i mai bine să avem: un rege sau un președinte.

Se oferă ca exemple Anglia, Statele Unite etc. iar în vâltoarea argumentelor se tratează cu mutenie unele detalii:

Indiferent dacă vom avea Republică sau Monarhie să nu uităm că succesul depinde de omul ales.

Istoria e plină cu împărați, regi sau președinți: geniali, cu IQ sub o sută, ucigași sau chiar nebuni.

Un punct comun la baza oricărui succes îl putem identifica analizând situația economică actuală:

Sunt șapte țări (G-7) care reprezintă puterea industrială mondială și care oferă cetățeanului o viață mai abundentă: le înșirăm în ordine alfabetică: Anglia, Canada, Franța, Germania, Italia, Japonia și Statele Unite.

Aceste țări, așezate pe trei continente, n'au în comun nici rasa,nici religia; ele aparțin diferitelor civilizații, trei din ele au fost învinse în ultimul război, unele trebue să-și cumpere pâinea de peste hotare, iar pe cartea lor de vizită citim: o împărăție, două regate și patru republici.

De partea cealaltă a cortinei, întâlnim țările ce-au format Uniunea Sovietică și restul sateliților care alergau să bată la ușa raiului socialist și acum bat la ușile capitaliștilor implorând împrumuturi, că mor de foame.

Să nu uităm: la încheierea păcii,fosta Uniune Sovietică a ieșit cea mai "biruitoare": și-a umflat hotarele cu cadourile lui Hitler (Inclusiv Basarabia, N.R.), nu și-a plătit datoriile (lend-lease), a sărăcit țările învinse cerând enorme despăgubiri de război, (Germania a fost tot așa de distrusă cum a fost și Uniunea Sovietică N.R.), s'au înființat Sovromuri, Alianțe Economice etc. unde surorile socialiste vindeau și cumpărau în baza prețurilor impuse de Tovarașa cea Mare, iar ca extra-despăgubiri s'a practicat "Davai ceas" și "Davai totul".

Deci buna stare economică postbelică nu depinde de câștigul sau pierderea războiului, de țară dacă-i bogată sau săracă, dacă în fruntea țării se află un împărat, un rege sau un președinte, ci se datorește unui alt ingredient care există în cele 7 țări industriale și pe care nu-l întâlnim în regimurile ce-au adus sărăcia și teroarea: acest ingredient miraculos se numește "Libertatea cuvântului".

Fără o presă liberă nu poți sădi nimic trainic.

E just că se fac și abuzuri.

In Statele Unite un individ a ars steagul care îi asigura libertatea, dar Curtea Supremă l-a achitat. De atunci, vânătorii de reclamă gratuită n'au mai ars nici un steag.

Relațiile extraconjugale din sânul familiei regale engleze au fost puse sub microscop, dar nici un Englez nu s'a gândit să formeze o organizație de a apăra Coroana de zvonuri și nici să angajeze un barrister pentru a proteja pe viitorul rege - vorbim de Prințul Charles - de calomniile răspândite prin viu grai sau scris.

Dacă privim la țările europene care cerșesc azi ajutor, vedem că presa a fost silită să ridice osanale liderilor cerându-le în permanență, "să fim uniți"; numai că într'o unire forțată gândește numai unul singur.

Primul lucru ce-l cerem viitoruluî cârmaci al țării e să ne asigure libertatea presei. Cenzura, indiferent sub ce motiv ar fi introdusă, rămâne tot cenzură.

Si să nu uităm: mai rău decât o presă liberă care abuzează de libertate, este să nu avem o presă liberă.

Stroe MOLDOVANU

ESEUL POLITIC

PENSIILE AGRICOLE

——Constantin MACRI——

Este de mirare că nici o forță politică din România nu afirmă răspicat preeminența agriculturii (cu toate variantele ei), inclusiv zootehnia, ca bază a economiei românești.

Nu este vorba, nici pe departe, de o reîntoarcere la sloganul caragelian că "România este (sau trebue să fie) o țară eminamente agricolă". Am susținut și susținem procesul de industrializare, progresiv și multiplu, având drept coordonate baza de materii prime furnizate de agro-zootehnie, materiile prime naturale ale României și mai presus de orice competivitatea, cel puțin pe plan european și rentabilitatea, adică aplicarea riguroasă a legilor economiei de piață.

Eroarea majoră a economiei socialiste, planificate și centralizate, a fost că nu a dat nici o atenție prelucrării industriale a produselor agro-zootehnice.

Satele au fost golite de oameni capabili de muncă, cu intenția specială de a se crea un proletariat urban dezrădăcinat și deci ușor manevrabil și, mai ales, de a se dezmembra satul românesc, tradiționalul focar de rezistență anticomunistă și creator de valori specifice, ale unei culturi tradiționale. Colectivizarea agriculturii și confiscarea pământurilor țărănești, după împroprietărire, este de departe cea mai infamantă crimă a dictaturii comuniste și a nomenclaturii ei, care nu a suflat o vorbă împotriva acestui genocid, cu referire la clasa socială care a fost totdeauna "talpa țării".

Avem aici un exemplu percutant de ce înseamnă prostia patologică a diriguitorilor comuniști: Bucureștiul avea peste zece fabrici de mezeluri; fiecare cu specificul, rețelele și specialitățile ei. S'au confiscat toate, s'au distrus utilaje, s'a risipit experiență tehnologică și s'a creat un "complex unic" cel dela Popești-Leordeni, de proporții gigantice, prost aprovizionat, prost condus, cu pierderi imense pe planul economiei naționale și al aprovizionării de specialitate.

In fiecare județ se înființaseră în deceniul 30-40 mici fabrici de mezeluri, unele întrecându-se cu altele în fabricarea cremvurștilor, a șuncii de Praga, a mușchiuleților de porc afumat. Si aici au fost zdrobite toate bunele inițiative, care valorificau producția internă.

Existau numeroase și faimoase case de vinuri. A rămas numai I.A.S. și "Gostat" din care s'au îmbogățit zeci de mii de membri "fruntași" care azi îl votează, toți, pe Dl. Iliescu.

Economia comunistă n'a dat în patruzeci de ani de existență un singur kilogram de caise uscate, prune sau mere.

Fabricile de paste făinoase, de conserve, atât de prospere altădată, de produse de panificație, de patiserie, aveau o existență simbolică. In schimb se fabrica armament și tone de oțel scump și prost.

Cu alte cuvinte susținem că recenta "reformă agrară" trebue să aducă la renașterea industriei mici, sătești, de prelucrare a materiilor prime, furnizate de cultura pământului în diferitele lui forme.

Secțiile agricole județene strunite de Dl. Surdu, care stă cu ochii la Dl. Iliescu, trebue să ia inițiative pe plan local, sau să facă propuneri guvernului, să reapară "cazanele de țuică", fabricile de spirt, uscătoriile de fructe, să furnizeze tehnologii moderne, să facă propuneri pentru import de utilaje, micile fabrici de mezeluri trebuiesc ajutate să renască prin credite adecvate pentru a nu mai vedea spectacolul de azi, că omul își taie vițelul sau porcul și-l aduce la piață, sau la "șosea", la vânzare, în cele mai dubioase condiții de igienă.

Agricultura, repetăm, cu toate variantele ei, rămâne baza bogățiilor țării. Deci toată atenția îndreptată spre sate, spre comune, spre centre de producție agro-zoo-alimentare. Să copiem totul dela Danezi, dela Olandezi, Francezi etc. Să trimitem echipe de studiu la fața locului și să facem ca acești excepționali fermieri să facă și din România o țară de fermieri bogați.

Relativ recent, Dl Iliescu a făcut elogiul "cooperației", și avea dreptate când spunea că "ideea cooperației" este anterioară lui Marx și regimului comunist. "Obștea", "moșenii", "frățiile de cruce" sunt vechi instituții românești de exploatare în comun a pământului și mai ales a islazurilor și a pădurilor (la Moți și în Vrancea a durat până la venirea comuniștilor), numai că Dl. Iliescu ignoră sau se face că nu știe, că la baza cooperației a stat totdeauna și pretutindeni consensul și libera decizie a cooperatorilor.

Sunt I.A.S -urile de azi făcute pri consensul celor cărora și-au dat pământul? Nu sunt ele creația regimului de dictatură comunistă, care a luat cu japca cele mai bune terenuri, sau vii, sau livezi și le-a afectat Ministerului de Agricultură, departamentul gospodăriilor de Stat, respectiv Partidului, care și-a pus acolo oamenii lui cei mai servili, la modul cel mai propriu?

Există în aceste I.A.S-uri vreun mădular de idee cooperatistă?

Toată "cooperația" europeană, inclusiv cea americană, se referă la "aprovizionare" și la "desfacere". Niciodată la "producție".

La producție, tradiția românească cunoaște "claca" care este, de secole, o instituție de într'ajutorare, în special la strânsul și transportul recoltei. Această idee de cooperație la aprovizionare (cu semințe, material săditor, produse anexe cultivării pământului sau creșterii vitelor - de pildă pentru combaterea gălbezii la oi) etc. ca și la "desfacere" printr'o mai bună valorificare a produselor proprii a fost permanent încurajată și de regimul anterior comuniștilor. A existat un Minister al Cooperației și un Institut Național al Cooperației, activând cu real succes în acest domeniu.

Aproape că nu a existat sat sau comună în care să nu fi fost asemenea "cooperative" expres denumite "de aprovizionare și desfacere". Este exclus ca Dl.Iliescu să nu cunoască geneza acestor noi latifundii care au fost și sunt mijlocul de îmbogățire a nomenclaturii locale și de manevrare electorală a celor cărora "noii boieri" le dau o bucată de pâine și închid ochii când fură fiecare după grad și poziție.

I.A.S.-urile sunt vestigii anacronice ale unei politici agricole de tip stalinist. A le menține înseamnă a te situa contra curentului de împroprietărire agrară a tuturor sătenilor. Fiecare familie de locuitori ai satelor care au ca îndeletnicire agricultura, trebue să primească cele 10 hectare prevăzute de lege. Ca "lot de familie" indivizibil și inalienabil, pe care cu mic cu mare, acum la început trebue să sară să-l muncească. Primăriile să preia stațiile de mașini și tractoare, însilozare etc. Inițiativa privată trenează atâta timp cât guvernanții nu le acordă siguranța proprietății.

Siguranța proprietății agrare ca și a veniturilor obținute din munca ta, este esența progresului general al țării. Față de trecut trebue să venim urgent cu Legea Casei de Asigurări a Agricultorilor, proprietari sau neproprietari.

Este cunoscut, că în muncile agricole se folosește în măsură de 80% și muncă străină, munca altuia, fie pe bază de reciprocitate fie prin retribuție propriu-zisă.

In trecut, nici sub regimul anterior comuniștilor, nici sub dictatura lor de aproape jumătate de veac, oamenii satelor, muncitorii agricoli, viticoli, pomicoli, crescători sau păzitori de vite, proprietari sau neproprietari, mari și mici, nu au fost încadrați într'un sistem de asigurări sociale complex și complet, eficace și realist.

In concepția noastră fiecare zi de muncă în agro-zootehnie trebue contabilizată și pentru binele muncitorului și pentru binele beneficiarului, datorită inter-relațiilor dintre plata cotei minime către Asigurările sociale, plata impozitelor și beneficiul global la protecția socială; pensie, asistență medicală gratuită; concedii de boală sau de invaliditate; ajutoare sociale în caz de nevoie (accident, terapie specială, case de odihnă etc.) Accesul la toate acestea, limitativ enunțate, este la îndemâna tuturor locuitorilor satului, muncind în agro-zootehnie, indiferent că sunt proprietari sau nu, mari sau mici, principalul e să fie "asigurat" și să aibă o cotă cât mai îndelungată de contribuție, mai ales când e vorba de calcularea cuantumului pensiei. Pretutindeni I.A.S.-urile trăiesc prin ele însele.

Pensiile date de comuniști C.A.P.-urilor au fost bătaie de joc.

In viziunea noastră, pe care o propunem în special P.N.T.C.D.-ului este că, lumea satelor actuale trebue înfrățită, pacificată, solidarizată în jurul unui concept suprem: munca în agricultură (agro-zootehnie, cu toate variantele sale de profil) să devină tot atât de sigură și de intersolidară ca munca într'o mare uzină.

Ne trebue o migrație inversă, acum, dela oraș la sat. Trebue s'o provocăm și s'o facem atractivă sub toate aspectele: construcții de locuințe, aprovizionare lesnicioasă, abundentă și egală ca preț cu cea dela oraș (este sarcina viitoarei cooperații voluntare de aprovizionare și desfacere - care trebue ajutată prin credite), și mai ales asistență medicală diversă, calificată și nemercantilă. Evident toate acestea par azi visuri sau utopii, dar perfect realizabile într'un regim de democrație-creștină competent și mai ales cinstit, sincer legat de nevoile locuitorilor satelor. Satul românesc modernizat, cu magazine mari, electrificat, cu săli populare unde să se proiecteze filme, sau să aibă loc manifestări cultural-artistice, distractive, cu doctor sau dentist la îndemână, cu farmacie, trebue să devină sau să redevină, sub conducerea cadrelor didactice, sanitare, ale preoților etc., mici focare de afirmare a talentelor, de cultivare și selectare a valorilor. Dacă nu gândim aceste realități, dacă nu visăm la ele, dacă nu le punem în discuție publică, ele vor fi centrifugate de agitația politicianistă demagogică de tip fesene.

Vine toamna: poate n' om păți cu porumbul ce-am pățit cu grâul!

Foto: Natalia Dumitru

Pământul și roadele lui, săteanul, lucrătorul din agro-zootehnie, iată sfera principală a politicului și economiului românesc de azi.

Cu mici excepții, privind satele limitrofe marilor orașe, satul românesc antebelic nu a avut atenția cuvenită a politicienilor de atunci.

A urmat colectivizarea, lovitura fatală dată satului românesc, sătenilor (care migrează la orașe, șantiere, navete distrugătoare etc.) Noua politică agrară trebue să fie, sub multe aspecte, revoluționară. Numai un suflu revoluționar de viață nouă, la sate, care să aducă lumină, să demaște "aripa agrară" a F.S.N.-ului care este partidul D-lui Surdu, partid inventat și format ca și Dl.Surdu, de altfel, din baronii secțiilor agricole, de pe timpul comuniștilor. Nici un fel de credibilitate nu le poate fi acordată. Sunt lupi în piei de oaie. Au nostalgia C.A.P.-urilor și a I.A.S-urilor, care îi făceau de fapt moșieri, fără impozite și fără grija ploii la timp. Pentru viitoarele alegeri trebue spart blocajul mintal al inerției tradiționale și a scepticismului lumii rurale.

Pentru a vă ține la curent cu ultimele știri din România, echipa noastră redacțională, lucrează fără încetare... Nu rămâneți în urma timpului... Citiți lunar "Cuvântul Românesc" și participați la viața exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anti-comunistă.

DESPRE PROCESUL COMUNISMULUI

Urmare din pag. 1

dependenţi faţă de Stat. Impunând o sumedenie de reguli şi restricţii absurde, care în mod inevitabil trebuiau încălcate, comuniştii au făcut din toţi cetăţenii contravenienţi potenţiali. Această situaţie artificială, nefirească şi premeditat creată, a făcut ca linia ce separă starea sub lege de starea fără-de-lege sau mai pe scurt binele de rău să devină vagă, neclară şi finalmente nesemnificativă. Intr'un asemenea climat valorile morale au fost inversate mergându-se până la proslăvirea trădării şi disprețuind valorile şi noţiunile fundamentale, familia, religia şi proprietatea.

Pentru a pregăti un viitor mai bun, această stare de confuzie şi provizorat trebue curmată neîntârziat. Din păcate în România, administraţia Ion Iliescu-Bâtă face imposibilă o atare acţiune.

Administraţia din România condusă de Ion Iliescu este continuatoarea trecutului comunist nu numai prin oameni ci şi prin spirit.

Ion Iliescu şi cei din jurul lui nu vor putea schimba lucrurile în bine căci ei înşişi nu se pot schimba.

Este un fapt că activistul de partid, cea mai monstruoasă şi în acelaşi timp singura creaţie autentică a comunismului, nu se poate schimba.

Administraţia lui I. Iliescu este cel mai bun exemplu al celor spuse mai sus. Această administraţie nu face decât să manevreze în ape tulburi, să dezbine şi să bată pasul pe loc. Scopul ei este dublu: perpetuarea la putere şi căpătuirea fostei nomenclaturi.

Această administraţie este îngrozită la gândul că procesul împotriva comunismului va fi deschis căci, confruntarea cu adevărul, i-ar fi fatală. Este bine ştiut că tot ceea ce este fraudă şi fals există într'un climat de minciună şi absurd. De îndată ce situaţiile frauduloase sunt confruntate cu fapte reale, ele devin ridicole şi dispar. Un asemenea rol purificator ar reveni procesului împotriva comunismului din România.

Cred că este foarte pozitiv faptul că încet, încet punctul cuprins în Proclamaţia dela Timişoara, care cerea scoaterea activiştilor din viaţa publică este tot mai mult acceptat şi iarăşi cred că poziţia faţă de acest punct va deveni şi oricum ar trebui să devină determinantă pentru noile alegeri.

Eliminarea activiştilor de partid din viaţa publică şi deschiderea procesului împotriva comunismului vor fi semnele ce vestesc că vremuri noi sosesc, în sfârşit, şi în România.

Alex. NEMOIANU

APEL
PRIVIND O ISTORIE A EXILULUI ROMÂNESC

Astăzi trăiesc în afara hotarelor ţării circa 6.000.000 de Români, adică 1/5 din totalul neamului românesc. O istorie autentică a poporului nostru nu-i mai poate ignora, nu doar din pricina mulţimii lor, ci şi datorită înrâuririi majore pe care au exercitat-o la deschiderea românismului spre universalitate. Viaţa, suferinţele şi realizările lor sunt însă practic necunoscute în România. A venit timpul să înlăturăm această ignoranţă.

Apelăm aşadar la toţi Românii din afara hotarelor ţării să ne trimită date istorice despre comunităţile lor, despre viaţa religioasă şi realizările lor culturale, despre opera personalităţilor ridicate din mijlocul lor etc. Rugăm să ne fie donate exemplare ale presei româneşti din exil şi copii ale documentelor istorice semnificative. Un apel deosebit facem către Românii care au suferit în locurile de exil din Siberia sau alte părţi ale Uniunii Sovietice, pentru a ne trimite mărturia suferinţei lor, fie şi numai în scrisori manuscrise. Aşteptăm date şi documente dela Românii din Basarabia, Bucovina, Peninsula Balcanică şi Ungaria, precum şi dela comunităţile româneşti din întreaga lume.

In funcţie de bogăţia şi sfera de cuprindere a materialelor, lucrarea noastră va fi o sinteză relativ completă sau una doar parţială. Aceasta depinde de fiecare Român din exil, în mod direct. Intenţionăm să-i adăugăm şi un volum de documente, din cele primite, mai semnificative. Termenul de realizare depinde de promptitudinea răspunsului la acest apel. Noi oricum vom realiza această istorie dar nimeni să nu o critice pentru omisiuni, dacă nu a răspuns apelului ce vizează tocmai înlăturarea omisiunilor.

Acest apel este adresat şi Românilor din ţară care au trăit în exil sau pot oferi contribuţii în date istorice.

Rugăm ca toate contribuţiile ştiinţifice sau memorialistice să fie trimise pe adresa: Prof. Dr. Anton Moisin, Str. Stadionului, 10/4, 2342 Victoria, jud. Braşov, România. Pe aceeaşi adresă pot fi trimise şi eventualele contribuţii materiale la susţinerea elaborării şi apoi a editării lucrării respective.

Să acţionăm împreună pentru reuşita unei istorii adevărate şi complete a neamului românesc. Bunul Dumnezeu să ne ajute pe toţi.

Prof.Dr. Anton MOISIN

ALEGERILE

Urmare din pag. 1

mandatului imperativ l-a dus la eliminare aşa că a rămas numai mandatul deplinelor puteri, respectiv dreptul reprezentantului ales de a participa la luarea deciziilor cu bună credinţă, că o face în interesul celui care l-a votat.

Dacă opinia publică este expresia unei majorităţi, înseamnă că are drept corolar o minoritate. Această departajare reflectată în Parlament a dat naştere la instituţia opoziţiei parlamentare. In practică, unanimitatea este nerealizabilă şi când este pretinsă, este forţată, ori este o majoritate trucată.

Opoziţia parlamentară s'a instituţionalizat în interesul puterii suverane politice a poporului de a schimba o guvernare, care nu mai satisface intersele sale. Deci această instituţie reprezintă alternativa la guvernare, tot atât de importantă ca şi guvernarea. Minoritatea este în drept de a nu fi de acord cu guvernarea şi deci de a schimba opinia publică în sensul său.

Evident, sistemul parlamentar consitutional implică existenţa diversităţii care la rândul ei are ca instrumente partidele politice, care se găsesc în permanentă competiţie căutând şi putând a câştiga în favoarea lor segmente ale opiniei publice.

După cum o majoritate guvernamentală poate consta din unul sau mai multe partide, şi opoziţia parlamentară poate fi compusă tot asemenea. Distincţia constă în aceea că una este majoritatea decizională şi alta minoritatea.

In ultima vreme se aude tot mai mult de o nouă instituţie, opoziţia extraparlamentară. Datorită debilităţii unor opoziţii parlamentare şi faptului că actualmente guvernele în multe ţări devin din ce în ce mai puternice, pe de o parte, şi pe de altă parte, apariţia de noi centre de dezbatere sub mască profesională axate pe protecţia socială, acestea au căpătat o valoare importantă de presiune asupra opiniei publice şi implicit asupra guvernării. Aceste centre nu pot fi scoase din contextul politic. Deşi opoziţia extraparlamentară nu ia parte la activitatea decizională, fiindcă încă nu ia parte la competiţia electorală, ca să intre în Parlament, sunt semne că pe căi ocolite caută să ajungă acolo şi nu este încă limpede ce este bine sau rău în aceasta. Un exemplu îl avem în Convenţia Democratică, din ţară, în care au intrat o seamă de asociaţii, societăţi, ligi declarate apolitice şi chiar un sindicat liber politic şi care implicit iau parte la competiţia electorală. Ce poate fi mai grăitor decât faptul că această Convenţie şi-a desemnat candidatul la preşedinţie, pe Emil Constantinescu, Vicepreşedinte al Alianţei Civice, apolitică, însă membră a Convenţiei.

Si cu aceasta am ajuns la "Alegerile" din toamnă.

Alegerile din 20 Mai 1990 au fost o farsă. Si ce farsă! O ştim cu toţii.

A fost posibil prin intoxicare propagandistică, violenţă şi fraude.

Farsa a mers fiindcă opoziţia în faza de prepluralism politic abia se înfiripa prin câteva partide tradiţionale, spre a ajunge în Parlamentul care încă nu exista.

După doi ani, s'a înregistrat un semnal puternic de înviorare, când în alegerile locale din Februarie 1992, opoziţia constituită în Convenţia Democratică a realizat un procentaj la nivelul partidului de guvernământ, FSN, per total, şi l-a depăşit valoric prin câştigarea celor mai importante oraşe împingând FSN-ul în interiorul rural, unde dominau încă structurile comuniste şi ignoranţa politică manipulată de guvern.

Voi insista, în perspectiva alegerilor din toamnă, asupra unui aspect deosebit de important. Nu este suficient ca societatea modernă să resimtă numai modul în care guvernarea îi administrează interesele, ci vrea să cunoască tot timpul, şi deşi, felul în care reprezentanţii săi îşi îndeplinesc mandatul şi să-i aprecieze dacă în viitor merită să le mai acorde încredere.

Inainte vreme, informarea revenea Parlamentului prin buletinele sale de Monitor Oficial. In prezent, presa scrisă şi audiovizualul, "informarea" sub o forma monopolistă, servindu-se de progresul tehnic şi nu fără temei li se spune "a patra putere în Stat".

Acest nesecat izvor de informaţie poate fi din păcate manipulat. Fie de guvern, în ţările totalitare, fie de magnaţii mass-mediei, în democraţie.

Acolo unde presa şi audio-vizualul nu sunt manipulate nici de unii, nici de alţii, ceea ce este foarte rar, mass-media reprezintă terenul principal al dezbaterilor politice ale societăţii şi este în măsură să cristalizeze, în mod corect, opinia publică. Mass-media este de importanţă majoră în formarea şi canalizarea opţiunilor politice ale maselor.

Din momentul Revoluţiei, poate şi sub ghidare externă, cei care au înşfăcat puterea politică au făcut acelaşi lucru şi cu mass-media, după sistemul clasic comunist, manipulând fără decenţă scenarii ticluite la televiziune şi dezinformare continuă prin radio şi presa scrisă. Tabloul acesta este absolut caracteristic loviturilor de Stat. Dispunând de monopolul tipografiilor, cotelor de hârtie, costului, şi difuzării, presa opoziţiei şi cea independentă n'a putut face decât o figură palidă şi chiar când s'a mai înjghebat a fost şi este surclasată de noianul publicaţiilor cu apartenenţă a partidului unic FSN, ca mijloace tehnice şi în special cele de difuzare.

Odată apucată zdravăn această armă redutabilă, bătălia alegerilor era câştigată dinainte. Iliescu ales cu 85%, FSN-ul cu 66%.

Opoziţia reală redusă la 3-4 partide tradiţionale şi în rest căptuşită cu partide fantomă de către guvernanţi, a luat un loc neînsemnat în primul Parlament, trâmbiţat democrat. Majoritatea guvernamentală, "aleşi" în aparenţă erau în realitate "numiţi" şi am avut în continuare parte de foşti comunişti încarnaţi, tradători şi colaboratori infiltraţi de KGB, ca patrioţi, sub culturali veleitari jecmănitori şi chiar foşti infractori. Spiritul satiric al Românilor pe bună dreptate i-a etichetat ca "Parlamentul rusiinii naţionale".

Dintotdeauna, Românul face haz de necaz. Caragiale, un genial transpunător pe scenă a acestui aspect tragi-comic al nostru, rămâne din păcate de permanentă referinţă pentru natura politicianismului nostru balcanic, care mai mult ne amuză decât ne educă pe măsura cu care strămoşii noştri români ne-au lăsat dictonul "ridendo castigat mores".

Situaţia care ne va confrunta în toamnă este de natură să ne înfrâneze râsul. Tara se găseşte, într'adevăr pe toate planurile, pe marginea prăpastiei. Poporul chemat din nou la alegeri generale legislative şi prezidenţiale, acestea din urmă introduse cu sila de o Constituţie care a torpilat tradiţia noastră milenară, monarhică, este mai mult decât obligat să-şi amintească de suverenitatea sa politică şi să şi-o exercite în modul cuvenit care se impune.

S'au produs mutaţii semnificative după trei ani. Instituţia opoziţiei politice a crescut simţitor în capacitatea de a juca un rol decisiv care ar putea s'o depăşească pe aceea demonstrată la alegerile locale, când a egalat partidul guvernant grav erodat de nepricepere şi corupţie şi subminat de lupte intestine pentru fotolii mai înalte. Deja, la ultima mineriadă din Septembrie 1991 s'a declanşat divorţul Iliescu-Roman. Puterea politică, în derută, a confirmat proverbul că pe o corabie care a luat apă şi începe să se scufunde, primii care fug sunt şobolanii. Nu mai este vorba de salvarea naţioanlă, ci să se salveaze cine poate. N'a fost scutită nici Convenţia Democratică, unde aranjamentele prealabile cu Dl. Iliescu a liderului PNL au intrat în acţiune şi partidul cel mai puternic, pretins din opoziţie şi cel mai slab din coaliţia guvernamentală de tranziţie, s'a despărţit de Convenţie aruncând vina după ritual celorlalţi parteneri. Dar prin meritul Preşedintelui Convenţiei, Dl. Corneliu Coposu, şocul a fost suportat mai bine decât de adversarii de toate culorile şi se străduieşte în continuare, nu fără poticneli, să depăşească, în campania electorală, criza generală a pluralismului.

Aspectele de farsă electorală n'au lipsit, nu lipsesc şi încă vor mai fi cu ocazia celui de-al doilea test important în alegeri.

Voi da numai un exemplu. In jurul stabilirii datei alegerilor, spiritele s'au încins la incandescenţă. Se ştia că Preşedintele Iliescu, urmare fracturării Partidului FSN, revenindu-i una din părţi, avea nevoie ca de aer de timp ca să-şi poată organiza, în stilul său comunist, realegerea. Intregul celălalt eşichier politic spre a nu-i da răgaz susţinea, spre mirare, în frunte cu Premierul Stolojan al guvernului de tranziţie, data de 26 Iulie, ca ultim termen fatal, altminteri totul se duce de râpă. Iar alegerile prezidenţiale să să ţină concomitent, pentru raţiuni de economie financiară a jumătate de miliard de lei. Pentru alegeri cât mai curate, cele două alegeri se impuneau să fie puse separat, întâi cele legislative. Cele două manete de manevră permanentă ale Preşedintelui Iliescu, liderul Senatului, Bârlădeanu şi liderul Camerei, Marţian, cu măiastra lor şiretenie, le învârteau şi le suceau, să se bată apa în piuă pentru a se ajunge la pragul fatal de două luni pentru campania electorală spre a obliga la amânare, spre a respecta şaizeci de zile lucrătoare, necesare campaniei electorale. Odată apropiat pragul, s'a propus soluţia "medierii". Medierea este o tehnică parlamentară, destul de recentă, în care o opoziţie nesigură speră să câştige mai mult prin "consens" şi de fapt pierde mai mult decât prin competiţie vigurosă şi onorabilă.

La punctul de mediere a intrat în joc Preşedintele Iliescu, convocând, ca de rutină în situaţiile delicate cheie, la Palatul minunilor Cotroceni, pe Primul ministru şi pe liderii partidelor cu reprezentare parlamentară.

A fost din nou o farsă. Cu faţa sa "pocher" Premierul Stolojan a propus fără nici o jenă data de 27 Septembrie, concomitente, pentru economisirea jumătăţii de miliard. Preşedintele Iliescu, cu mult prea cunoscuta tonalitate minoră când e vorba de "consens", a înduioşat într'atât convivii, încât opoziţiei i s'a uscat salivaţia ne mai putând decât să articuleze ceva despre separarea alegerilor, că ciocanul prezidenţial a căzut ghilotină ca la licitaţie. Adjudecat 27 Septembrie prin "consens". Cortina zâmbetelor triumfante prezidenţiale a lăsat liniştea peste ce n'a fost o temută furtună.

Inchei spunând că zarurile au fost aruncate. Electoratul român după ce a căzut lamentabil la primul examen, este chemat în această toamnă să-şi dea corijenţa.

Ne este teamă şi de cât este de pregătit şi ca orice examen, de corectitudinea acestuia. Corijenţa trebue trecută cu brio.

A. GRIGOROPOL

CÂND NE VOM ÎNVĂȚA MINTE?

Răzvan CODRESCU

Incă nu s'a stins generația românească martirizată sub trei dictaturi (regală, antonesciană și comunistă), care a trăit în sufletul și în carnea ei amarnicul șir de trădări cu care Marile Puteri au găsit de cuviință să răspundă sincerei și naiv-iubitoarei noastre înclinări către Occident. In ajunul celui de-al Doilea Război Mondial, pe fondul creșterii tensiunilor europene, am fost trădați de vechii noștri aliați, Franța și Anglia, ce au refuzat să ne garanteze în mod ferm granițele naționale, părăsindu-ne la discreția odioaselor manevre ruso-germane (Pactul Ribbentrop - Molotov). Siliți să intrăm strategic în grațiile Nemților, spre a ne feri de pericolul bolșevic, vom fi sistematic trădați și de aceștia, după jocul intereselor lor (cazul Transilvaniei, cazul Mișcării Legionare etc.) cu mult înainte de a-i trăda noi înșine, încolțiți de evenimente, la 23 August 1944. A urmat apoi marea trădare anglo-americană, consfințită la Yalta în 1945, când am fost azvârliți fără scrupule în gura hidrei rusești. Numai noi, în eterna noastră naivitate, mai speram încă și-n anii '50 că... "vor veni Americanii"!

Singura forță politică pur națională, Mișcarea Legionară, refuzând, din-colo de mai micile sau mai marile ei păcate, strategia de umilință și de compromis, a fost crunt lovită din toate părțile, iar gura ei a fost astupată cu pământ. Când camarilla regală și coaliția politicienilor vânduți au declanșat prigoana pe plan intern, toate forțele "democratice" din afară au aprobat-o cu satisfacție și au contribuit la desăvârșirea ei. Oricât de învrăjbite s'ar afla între ele, marile forțe internaționale acționează până astăzi într'un perfect consens când e vorba să înăbușe tendințele noastre de autodeterminare și afirmare națională. Povestea e veche (dacă nu cumva din-totdeauna). Raporturile noastre cu Apusul au dus regulat, în ciuda aparențelor, la amare deziluzii. De o istorie întreagă noi n'am avut parte, la vremuri de răscruce, decât de minciuna, trădarea și disprețul Occidentului. Stau mărturie voievozii noștri (și mai cu seamă Mircea, Stefan și Mihai). Când săbiile nu ni s'au încrucișat, mai corecți au fost cu noi - vorba lui Stefan cel Mare și Sfânt - păgânii asiatici decât creștinii europeni!

Dar, mai mult decât alții, s'ar cuveni poate să ne plângem de noi înșine. Sutem parcă poporul european care se învață minte cel mai greu. Oare ce ar mai trebui să ne facă Occidentul ca noi să ne vindecăm înțelepțește de obsesia lui?! Oare de câte sute de ani și de câte mii de trădări mai avem noi nevoie până să ajungem la "mintea Românului cea de pe urmă"?!

Istoria se repetă azi, sub ochii noștri orbiți, pregătindu-ne o nouă umilință. Si mi-e teamă că până la urmă vom rămâne adevărații vinovați: căci e oarecum firesc ca lupul să te sfâșie, dar nu mai este deloc firesc ca tu însuți să te vâri în gura lupului? De prostia sa fiecare este, până la urmă, singur răspunzător...

Abia treziți superficial din coșmarul comunist, noi suspinăm într'una după... "Europa". Am dori, chipurile, "să intrăm" în ea (fie și pe ușa din dos, precum slugile). Ce facem noi, în ce avem mai "anticomunist", de aproape trei ani încoace? Cerșim pomenile Europei (când nu mergem "să dăm cu jula" la ea acasă și să-i păpăm lebedele de pe lacuri!) îi maimuțărim instituțiile (vechea noastră boală a "formelor fără fond"), îi adorăm nulitățile (mitterandzii și bernardpivoții), îi asimilăm păcatele și extravaganțele, suntem gata s'o lingușim pe la toate cotiturile și să'i vindem totul pe nimic (dela pământul țării până la sufletele copiilor noștri)! Iar mai presus de Europa propriu-zisă, umblăm în patru labe după indulgențele americane și așteptăm "izbăvirea" dela finanța mondială! Pare că întreg destinul românesc se complace să atârne dela mila bakerilor și eagleburgerilor, ținând să vădim, cu tembelă consecvență, vocația noastră de apendice politic, economic și spiritual! La noi, cine nu tânjește nostalgic după vechiul comunism, tânjește monocord după noua democrație iudeo-masonică. Când vom ajunge oare să tânjim și după noi înșine, după esența noastră istorică și spirituală, după propria noastră demnitate și originalitate creatoare? Când vom lepăda, în sfârșit, mentalitatea de sclavi și țoalele de împrumut? Sau vrem cumva să le dăm dreptate cu tot dinadinsul celor care afirmă despre noi: "Românii? Pe cei mari îi cumpăr, iar pe cei mici îi scuip!!?"

Cu ce ne-am ales noi, după aproape trei ani, din nădejdile puse în măria-sa, Occidentul? Ori de câte ori i-am urmat jocurile politice am rămas cu buza umflată. Am sprijinit Războiul din Golf și embargo-ul împotriva Serbiei și Muntenegrului și rezultatul a fost că am pierdut, de dragul bogaților noștri parteneri, miliarde de dolari, împreună cu orice reală independență politică! Structurile europene continuă să să ne refuze sistematic și "politicos". F.M.I.-ul ne "condiționează" cu marea ca să ne sprijine cu picătura! Iar Președintele Bush și junta politică iudeo-masono-americană îi dă mână liberă lui Boris Elțin să-și facă de cap în Basarabia (ca un "demn" urmaș al lui Petru I) și să-și moaie osânza în sângele românesc! Aude cineva strigătele noastre de durere și deznădejde? Mai degrabă sunt auzite și receptate cele ale vecinilor noștri unguri? Așa de bine suntem cunoscuți și luați în serios încât jumătate din "lumea civilizată" trăiește cu convingerea că Budapesta este... capitala României!

Iar dacă există o oarecare brumă de interes față de România, ea nu depășește interesul față de o vacă de muls! Dacă ne vindem ieftin și repede, Americanii ar fi dispuși chiar să ne acorde "clauza", iar Consiliul Europei să ne primească pe post de "observatori" (de gură-cască, adică, așa, ca să alcătuim un fel de "caracudă" a Comunității Europene!)...

Un lucru e limpede: dacă noi nu ne vrem cu îndârjire binele, zadarnic îl vom aștepta dela alții! Dacă noi nu ne iubim și nu ne prețuim cu adevărat, ca Români și Creștini ortodocși, nimeni n'o să-și bată capul să ne facă loc și dreptate în istorie! Trebue să părăsim, o dată pentru totdeauna, mentalitatea de tolerați "la porțile Europei", să ne decidem a valorifica ființa și geniul nostru național, să refuzăm condiția înjositoare de obiecte ale istoriei și s'o cucerim treptat pe aceea de subiecte creatoare de istorie. Ideea lașă și imbecilă că am fi "un popor mic" și "o țară mică" și că (prin urmare destinul nostru nu poate fi decât acela de apendice (fie al Răsăritului slav, fie al Apusului iudaizat) se cuvine scoasă din mintea tinerelor generații, căci ea este morbul care ne sapă pe dinlăuntru de prea multe veacuri încoace. "Micimea" unui popor sau a unei țări e o problemă de calitate, iar nu una de cantitate, numai în Europa am putea cita cu ușurință 10-12 țări și popoare mai mici decât noi ca întindere și ca număr, dar cunoscute și respectate totuși de lumea întreagă, ba chiar ocupând locuri de frunte în dinamica vieții internaționale. Exemplul cel mai proaspăt este Danemarca: "micimea" n'a împiedicat-o să devină unul din Statele cele mai prospere și mai civilizate ale Europei și nici să-și afirme cu demnitate și hotărâre punctul de vedere, refuzând să facă deunăzi jocul politic antinațional al rechinilor dela Maastricht. Dar chiar în coastele noastre există Ungaria (trecută și ea prin experiență comunistă, e drept că aureolată de marea tentativă "contra-revoluționară" din 1956), un Stat mai mărunt decât noi, dar cât de bine văzut în lumea de azi (rușinându-ne la tot pasul, prin comparație)! Si pentrucă veni vorba, noi nu vom reuși să contracarăm iredentismul maghiar cu "tactica" stupidă a spumelor la gură, adoptată de ceonți și de vadimi, ci numai făurindu-ne în timp, prin eforturi concentrate și ne-retoric constructive, o imagine în fața lumii capabilă să concureze imaginea de care se bucură astăzi Ungaria. Altminteri s'ar putea - Doamne ferește! - să ajungem în situație absurdă și tragică de a pierde atât în fața "celor mari" (cazul Moldovei de peste Prut), cât și în fața "celor mici" (cazul Transilvanei), rămânând a striga ca Oltenii la prune târzii și a ne resemna "mioritic" în țara lui Papură-vodă!

Impasul național în care ne găsim astăzi (și care s'ar putea să ne fie fatal în perspectiva viitorului) nu-l vom putea depăși decât prin credință, iubire și nădejde, traducând adică în planul vieții istorice virtuțile de căpătâi ale creștinismului nostru strămoșesc. Să credem cu sfințenie în Dumnezeul părinților și în destinul istoric al neamului românesc! Să ne iubim unii pe alții, spre a co-exista armonic și constructiv, topindu-ne cu toții, până la jertfă, în flacăra nestinsă a iubirii de neam! Să nădăjduim cu "dreaptă nădejde" în mila lui Dumnezeu și în darurile ce ni le-a hărăzit, având pururea dinainte imaginea mesianică a unei "Românii ca soarele de pe cer"! Dar toate acestea nu vor rodi cu adevărat câtă vreme nu vom lepăda "lenea" românească (atât cea a brațelor, cât și cea a minții), câtă vreme nu vom redescoperi și reînsufleți etica eroică și creatoare a dăruirii de sine (prin faptă, prin gând și prin cuvânt) întru Sinea cea mare a Neamului nostru! "Individul în slujba Neamului, Neamul în slujba lui Dumnezeu" - acesta este unicul principiu ce ne mai poate salva în acest târziu al Istoriei...

N'avem nimic (sau avem mult prea puțin) de așteptat dela alții. Se cade ca noi să devenim artizanii propriului nostru destin. Căci dacă istoria (mai veche sau mai nouă) nu ne-a învățat nimic, dacă "mintea noastră cea de pe urmă" va continua să rămână doar o zicătoare, atunci mai bine ne-ar înghiți pământul pe care-l umbrim degeaba! Mai ales că nu e vorba doar de ce facem noi, cei de astăzi, cu viețile noastre onctuos târâtoare, ci și de rușinea pe care o azvârlim pe nedrept în obrazul morților noștri...

Intrucât astfel de deziderate naționale e limpede și pentru niște țânci că nu vor putea fi atinse niciodată pe calea politică a stângii trădătoare, este nevoie urgentă de o revitalizare a dreptei autentice, de un cadru moral și politic în măsură a înlesni o renaștere românească pe cont propriu. Si întrucât, în actualul context politic, economic și social, resurecția nu pare cu putința a fi pornită de sus în jos, suntem datori de a încerca s'o pornim de jos în sus, printr'o campanie misionară de trezire a conștiințelor, de educare națională și creștină a tinerelor generații.

Si să învățăm și a ne purta cavalerește, admițând că uneori putem învăța câte ceva esențial chiar și din tabăra "vrăjmașă":

Intre crimă și virtute, / slobod vei putea alege, / căci deasupra este Domnul: / mila Lui e scut și lege! / Indrăznește, deci! N'ai teamă / când mul-țimea e ingrată / prețuirea luptei tale / e de fapta-n sine dată / Orice târg e o rușine / care sufletu-ți despică: / pe cel slab l'așterne-n / țărână, / pe cel vred-nic îl ridică. / Dar în slava înălțării / nu fi orb de'nchipuirea / că prin rostul faptei tu-i dai Dom-nului mărirea. / Nici să crezi că făr' de tine / voia Lui unealtă n'are... / Bucură-te când te lasă / să'mplinești Sfânta Chemare!

Sunt versuri de-ale poetului maghiar Imre Madach (Tragedia Omului) "recreat" în românește de verbul mesianic al lui Octavian Goga, marele nostru naționalist! Fie ca în spiritul lor profund creștin să fie pus temeiul specific al încă posibilei noastre mântuiri.

EAST - WEST TRADING AMERICA
IMPORT / EXPORT ENTERPRISES
4208 IRISH HILLS DR. SOUTH BEND, IN 46614
PHONE (219) 299-0441 / FAX (219) 299-1311

UNIC IN U.S.A. • PRETURI IMBATABILE

PRODUSE ALIMENTARE LA ALEGERE
Cantitati nelimitate in orice variante
NOI REDUCERI DE PRETURI !

KENT 1 carton	7,75 $
CAFEA 1 kg. (pachete 1/4)	4,50 $
NESS cut. 100 gr.	2,50 $
SALAM SIBIU 1 kg.	6,00 $
CIOCOLATA import 1 kg.	5,25 $
DROPSURI import 1 kg.	4,50 $
GUMA (pachet 100 buc.)	4,50 $
UNT/MARGARINA 1 kg.	3,75 $
ZAHAR 1 kg.	1,35 $
FAINA 1 kg.	0,85 $
MALAI 1 kg.	0,50 $
PIPERI 1 kg.	6,00 $
CACAO 1 kg.	4,95 $
OREZ 1kg.	0,90 $
TELEMEA/CASCAVAL 1 kg.	3,75 $
LAPTE PRAF 1 kg.	3,50 $
MASLINE 1 kg.	2,25 $
ULEI import 1 l.	1,50 $
VEGETA 1kg.	5,75 $
STAFIDE 1kg.	4,75 $
BANANE 1 kg.	1,95 $
CITRICE 1 kg.	1,95 $

COSMETICE

Farduri, rujuri	1,00 $
Deodorant FA, Rexona	2,50 $
Pasta dinti	1,50 $
Sapun FA, Rexona	1,00 $
Sampon / Conditioner	2,50 $
si altele, existente in stoc.	

MUSCHI PORC 1 kg.	4,25 $
MUSCHI VITA 1 kg.	4,25 $
CARNE PUI 1 kg.	4,25 $
PULPE PUI 1 kg.	3,75 $
CARNE MIEL 1kg.	4,25 $
PASTRAMA PORC 1 kg.	5,75 $
CREMWURST 1 kg.	5,00 $
CABANOS 1 kg.	5,00 $
MUSCHI TIGANESC 1kg.	5,75 $
COTLET HANDUCESC 1 kg.	5,75 $
SUNCA DANEZA (cut. 1 lb.)	2,50 $
KETCHUP 1 kg.	3,50 $
OUA (30 buc.)	3,45 $
SPAGHETE ital.	3,75 $
WHISKY/COGNAC 1 st.	5,50 $
VODCA SMIRNOFF 1 st.	5,50 $
BERE 1 cut.	0,75 $
DETERGENT import 1 kg.	1,75 $
ALUNE 1 kg.	5,25 $
COCA-COLA 2 l.	1,75 $
SAMPANIE Franta 1 st.	5,50 $

PRODUSE PENTRU COPII

Pampers / Diapers	
Baby - Oil	
Crema unguent	
Sampon	
Lotiune corp	

Preturile includ taxele vamale si transportul in tara.
Asigurarea 3,00 $. Livrarea la domiciliu a coletelor cu produse alimentare, intre 3-5 zile.

Pachetele nelivrate peste 7 zile, sint GRATUITE !!!
TRANSPORTUL DIRECT LA DESTINATAR :
BUCURESTI 0,30 $/lb. • PROVINCIE 0,65 $/lb

BONUS * 10% REDUCERE, LA COMENZI ALIMENTARE PESTE 100 $.

APARATURA ELECTRONICA SI MARFURI ELECTROCASNICE LA 220 V, DIRECT DIN DEPOZITUL NOSTRU DIN ROMANIA.

T.V. COLOR / telecomanda ..... de la 287 $
Sharp, JVC, Oreon, Grundig, Samsung, Sontec, Tensai
•diagonale 36,41,45,54,63,71 cm.
VIDEORECORDER ..... de la 210 $
Sony, Toshiba, Sharp, Akai, Panasonic.
VIDEOCAMERE ..... de la 760 $
Panasonic M-7, Akai, Sony TR 50,105,705
COMBINA STEREO "JVC" ..... 249 $
CONGELATOARE ..... 165 $
FRIGIDERE ..... 211 $
FRIGIDER + CONGELATOR "ZASS" . 389 $
ASPIRATOARE/GRATARE ELECTRICE
FRITEUSE/LUSTRE-VENTILATOR ... 113 $
CUPTOARE ELECTRICE 15,20,24,32 l.
MASINA DE SPALAT 16 progr. ..... 257 $
COVOARE PERSANE 2x3, 3x4, sau la m².

MASINI INDUSTRIALE SI DE UZ CASNIC

MASINI INGHETATA 10q, 20q, 20q/side
1-2-3 brate ..... de la 2145 $
MASINI DE FACUT GHEATA
MASINI DE FACUT SUCURI: 5,6 valve
MASINI DE TRICOTAT
ROTISOARE 12 pui/ax
APARATE EXPRESSO/CAPUCINO, 2, 10, 17, 5 l/ora ..... de la 439 $

AUTOTURISME ROMANESTI

DACIA ..... 2399 $
A.R.O. ..... 4399 $

AUTOTURISME IMPORT

Direct din tara, cu vama achitata, 85-90
Din U.S.A., optiunea Dvs., la pret de licitatie !

TRANSPORT AUTOTURISME
EUROPA / sau direct in Romania

ABSOLUT CEL MAI RAPID SI EFICIENT TRANSFER DE LEI SI DOLARI, ORIUNDE IN ROMANIA

1$=400 - 500 LEI
IN 24 ORE
Sunati pentru rata maxima la zi

••• OFERTA UNICA •••
DIRECT DIN MAGAZINUL NOSTRU DIN BUCURESTI

CINTARE ELECTRONICE CU MEMORIE, PROGRAMABILE, AFISAJ IN LIMBA ROMANA

ESP - 10 K	276 $
ESP - 15 K (30 memorii)	499 $
SISTEM COMPLET DE SATELIT	419 $

Receiver + LNBF + Parabola (sau separat)
JUCARII MECANICE SI ELECTRONICE, import
BECURI FOSFORESCENTE. LAMPI NEON.
BATERII, import Belgia

TRANSPORTAM COLETELE DUMNEAVOASTRA. PREDATE PERSONAL DESTINATARULUI. IN ORICE LOCALITATE DIN TARA.
Prezentarea inventarului obligatorie.
Asigurarea si manipularea 10 $
Formalitatile vamale suportate de firma noastra.

PRET UNIC	BUCURESTI 1,15 $ / lb
TRANSPORT	PROVINCIE 1,70 $ / lb

DELIVERAREA LA DOMICILIU : EXTRA 12 ¢ / lb.
• REDUCERI PENTRU CANTITATI MARI •
Garantam livrarea intre 5-10 zile de la data sosirii in Romania !

SUNATI PENTRU DETALII !
SOLICITATI NOUL CATALOG GRATUIT.
PROGRAM ZILNIC : 9 - 18

PERSEVERENȚĂ

—Dr. Gr. GHYKA—

MOTO: Errare humanum est; perseverare-diabolicum.

Una din însușirile umane pe care comunismul a îndrăgit-o, a adoptat-o cu pasiune și a perfecționat-o prin educare a fost însușirea de a persevera. Dacă zicala cuprinsă în motto-ul de mai sus este adevărată și sute de ani au dovedit aceasta, atunci se poate spune că latura diabolică a comunismului a fost de a selecta și educa la oameni obiceiul de a persevera în rău, în greșeli. Evident că fiecare dintre noi are în mintea și în sufletul său o capacitate de a aprecia rezultatul acțiunilor noastre, mai mult sau mai puțin obiectiv, de a lua o hotărâre în funcție de rezultatul obținut și de a modifica urmarea acțiunii în funcție de această hotărâre. Evident că, dacă acțiunea considerată se socotește a fi greșită, eronată sau, mă rog, ratată - din diverse motive - este normal ca această acțiune să se întrerupă.

Diversele biserici sau filosofii, în cursul istoriei umane au introdus drept criteriu de apreciere alături de temeiurile materiale și criterii morale, respectiv au introdus noțiunea de bine și de rău, noțiunea de păcat etc.

Si este evident că fiecare din noi, în funcție de cultura și filosofia lui, de vârsta și temperamentul considerat, are o anume capacitate de a constata că ceea ce face nu este bun sau chiar dacă este bun a dus la un rezultat greșit, prin urmare direcția întreprinsă trebue abandonată într'un mod oarecare. Devine limpede că o hotărâre în acest sens este cu atât mai bună cu cât este mai rapidă și determină o desprindere mai deplină față de linia greșită acceptată anterior.

Consider interesant însă de analizat modalitatea sau, să-i spunem maniera, prin care în funcție de diversele tipuri de cultură sau de filosofie se realizează acest proces psihologic. Să luăm drept exemplu o serie de cazuri limită pe care le socot foarte grăitoare pentru sensul lor mai general, respectiv situația generalilor învinși după cel de al Doilea Război Mondial. Considerați de învingători drept criminali de război, ei trebuiau judecați și condamnați cât mai aspru pentru acțiunea lor care, indiferent de sensul moral, era limpede că practic dăduse greș. In cazul Japoniei de fapt... la câteva luni după capitulare ... nu mai aveai pe cine să judeci. O rapidă analiză a situației lor de învinși cerea războinicilor japonezi, conform unui cod al onoarei, să-și pună singuri capăt zilelor. Si ei au făcut aceasta efectiv, din bună credință, ba mai mult, aplicând pentru aceasta tot ritualul cerut de codul onoarei multiseculare.

In cazul militarilor germani judecați la procesul dela Nürenberg, și trebue să precizăm că aici s'au adăugat și demnitari civili, condamnările au fost deosebit de aspre, mulți dintre cei judecați fiind pedepsiți cu moartea.

Din câte am putut citi despre felul în care au primit moartea acești oameni, socot că atitudinea lor în tot cursul procesului și chiar în ultimele lor clipe a fost exterm de demnă. Ei au pledat mai mult sau mai puțin drept vinovați - în funcție de faptele lor, de convingerile lor politice, religioase și în general morale. Oricum, în fața morții s'au rugat la Dumnezeu pentru poporul german și afirmarea meritelor lui în lume.

Trecând acum la exemple mai simple, uzuale, cum am spune la îndemâna tuturor, în Anglia mai ales și în toată lumea occidentală în general, educația elementară din fragedă copilărie te învață, dacă ai greșit, să-ți ceri iertare și să nu mai repeți greșeala.Dacă ești un om de Stat-nu mai spunem dacă ești și un gentleman-atunci te explici, și drept semn de renunțare îți oferi demisia.

Ce se întâmplă în lumea comunistă conform "moralei" acesteia? Constați clar greșeala și implicit rezultatul ei catastrofal dar persiști în a greși, ba mai mult, cauți să explici că linia este în sine bună dar că dintr'o eronată înțelegere și aplicare a dus la rezultate strâmbe. Despre partea retragerii din funcție ca semn de regret, sau, mai popular, de pocăință ce să mai vorbim...

Același comportament la orice nivel, în orice țară, indiferent de greșeală, fie aceasta greșita interpretare a unui umil funcționar sau genociduri enorme niciodată până la ei înregistrate în istoria umană.

Capul Germaniei comuniste, E.Honeker , după ce ordonă împușcarea oricărui cetățean care ar îndrăzni să treacă peste zidul Berlinului, se refugiază ca un criminal ordinar în Rusia și cerșește adăpost pentru a-și trăi ultimele zile în Chile. (N.R. Honeker s'a reîntors în Germania pentru a fi judecat.)

L. Beria, marele torționar al lui Stalin, în timpul procesului și la aflarea condamnării la moarte se târăște pe jos și imploră să i se lase viața. Faimosul șef al Securității lui Dej, A. Drăghici fuge ilegal din țară ajutat de complicii săi încă existenți în Securitatea română de după Revoluția din Decembrie 1989. Si așa, până la cei mai mici, trecând pe la miniștri și senatori, șefi de instituții și academii, ba chiar directori de mici întreprinderi și gospodării colective, toți având însă un singur numitor comun, respectiv toți, comuniști convinși și deci implicit și complementar... oameni fără Dumnezeu.

Poate că de aici vine și cauza, să-i spunem mai academic, primum movena a acestui comportament. Este cert că acest tip de comportament apare și spontan, în diverse maniere și măsuri, aproape la toți oamenii. Dar tot așa de adevărat este că sistemul comunist a selectat această însușire și prin educație a perfecționat-o până la un nivel monstruos. Să nu-ți recunoști niciodată vina și mai ales să stai perseverent pe baricadă căutând să te explici, făcând uz de minciuni și toate sofismele posibile!! Noțiunea de a da înapoi sau măcar de a renunța, necum de a cere scuze, nu există practic pentru acești oameni.

Este adevărat că în sistemul comunist apar și anume situații care explică, deci implicit justifică asemenea atitudine. In primul rând, în sistemul comunist nu există iertare, ba mai mult, pedepsele aplicate celor ce au greșit sunt imense, incomensurabile față de gravitatea faptei. Astfel, orice vecin care dă "bună ziua" unui disident (în limbaj obișnuit un om care pur și simplu nu e de acord cu stăpânirea) devine un criminal contra orânduirii comuniste, este torturat și închis ani de viață pentru a divulga rețeaua de spionaj care îl plătește.

Si câte și mai câte aberații care au pornit dela celebra lozincă a lui Lenin "cine nu este cu noi este împotriva noastră" și prin aplicarea acesteia au totalizat milioane de morți, chinuiți și întemnițați. Insăși sintagma "echilibrul terorii" arată la o analiză mai atentă o concepție ciudată asupra omenirii.

Oricum "echilibrul terorii" a apărut ca o "găselniță" derivată din intențiile clar agresive ale comunismului.

Persistența în a face răul de care vorbim se explică în comunism și prin starea materială mizerabilă a celor de jos sau chiar din jurul păcătosului considerat. In raport cu această mizerie, minimul de avantaje materiale pe care le obține din partea partidului, demnitarul, fie acesta mic de tot sau cât de mare, prin relativitate pare atât de covârșitor, încât... trebue să fii nebun să recunoști că ai greșit, să nu mai vorbim să te dai la o parte în semn de regret pentru relele săvârșite ... față de alții. La aceste avantaje materiale ai dreptul numai tu și ai tăi, dacă prin ai tăi înțelegi alături de cei biologic agățați de tine (copiii, soția) și pe cei complici cu tine care se prefac a-ți fi credincioși pe viață. Si toți aceștia... ai tăi, din jurul tău, te țin, te îmbată, te sperie, să nu renunți, să nu te explici, să nu ceri scuze... deci, să perseverezi.

Am mai pomenit și o altă explicație "logică" la întrebarea, de ce nimeni nu-și dă demisia în regim comunist? Mi s'a explicat că în acest sistem orice funcție este egală cu o "sarcină de partid" deci incompatibilă cu demisia pentrucă în comunism partidul este infailibil și războinicii lui trebue să moară dar niciodată să cadă prizonieri. Mai pe departe această explicație s'ar putea aplica la procedeele folosite de Sovietici în timpul războiului dus în Afganistan. Orice prizonier rus căzut în mâna Afganilor era pe orice cale urmărit și împușcat în primul rând de către Ruși. Așa deci această explicație la prima vedere eroică și plină de caracter înseamnă de fapt: eu, șeful sau colegul tău, nu-ți permit să demisionezi pentrucă în acest caz, rupând "echilibrul terorii" și al complicității devii liber, deci poți desconspira altora tot gunoiul și toată murdăria în care ne-am bălăcit și ne vom bălăci cu atâta plăcere. In general însă practica omului comun în viața de zi cu zi îndulcește perceptele morale. Nu s'a ajuns chiar aici. Pentrucă asemenea oameni au descoperit lesne că e mai cuminte să cauți niște țapi ispășitori, fapt ușor de găsit în masa de sclavi prostiți din jurul tău, și odată aceștia găsiți, reverși ca pe un paratrăznit toată vina asupra lor, tu rămânând curat ca nou născutul. Si gata de a merge mai departe pe același drum, chiar dacă puțin fardat sau sub altă mască. Esențialul este de a persevera în rău, de a nu ceda cu orice chip, niciodată.....

✝

DR. GRIGORE GHYKA
1938-1992

Din țară, am aflat trista veste că Dr. GRIGORE GHYKA din București, care a colaborat la ziarul nostru, a decedat în ziua de 9 Iulie 1992, în urma unui atac de inimă. Dr. Ghyka s'a născut la 14 Februarie 1938, în București, ca fiu al lui Alexandru și al Mariei Eliza (Orleanu) Ghyka, descendent în felul acesta din familia princiară a vrednicilor domnitori români ce au purtat numele de Ghica.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

REDACȚIA

CURSA FĂRĂ DE OBSTACOLE

—Aristide LEFA—

Astăzi, România se află într'o situație tragică sub toate aspectele - spiritual, cultural și economic. Care sunt cauzele? Le știe toată lumea! Revoluția furată de comuniștii cosmetizați în mari apărători ai democrației. Aceștia, cu gîrul slabei noastre opoziții, au reușit să impună și să legifereze legi care să le asigure păstrarea în continuare a puterii. Tragic, dar adevărat! Nici astăzi opoziția nu este conștientă de pericolul ce ne amenință și nu dă dovadă că este capabilă să înlăture acest pericol. Dovezi? Dacă la 28 Ianuarie 1990, când comuniștii și-au arătat clar intențiile, prin atacarea și devastarea sediilor partidelor ce li se opuneau, toată opoziția s'ar fi retras dela conducere, în câteva luni, poporul i-ar fi înlăturat, chiar cu prețul altei revoluții. Dar n'a fost să fie așa. Comuniștii au obținut majoritatea absolută în așa zisul parlament, au legiferat tot ceea ce le-a convenit, fără ca partidele de opoziție să-i deranjeze căutați de puțin. Ce a urmat? Intărirea permanentă a forțelor comuniste conservatoare, distrugerea morală și economică a țării, împărțirea opiniei publice în sute de partide și partidulețe, în așa fel, încât astăzi s'a creat o stare de confuzie generală și s'a compromis noțiunea de democrație. S'a mai ratat un moment extrem de favorabil al revenirii la normalitate. Cu aproximativ o lună în urmă, când deputații F.S.N. s'au retras din Parlament, în semn de protest, contra amânării alegerilor. Dacă atunci toți cei din opoziție i-ar fi urmat, Parlamentul s'ar fi desființat, guvernul ar fi fost obligat să-și dea demisia și ar fi urmat alegeri anticipate, pregătite de un guvern de uniune națională și nu de către comuniști. Ce v'a determinat domnilor și tovarășilor parlamentari să n'o faceți? In nici un caz dragostea de țară și de viitorul ei. Poate cei peste șaptezeci de mii de lei primiți lunar până la toamnă? Cel ce astăzi își închipuie că nomenclatura comunistă va ceda puterea de bună voie este un mare naiv. Din păcate, nici astăzi nu suntem conștienți de pericolul comunist și la ce este în stare să recurgă pentru a nu pierde puterea.

Metodele sunt cunoscute și se fac simțite încă de pe acum. Ne îmbătăm cu palidele succese obținute cu ocazia alegerilor locale.

Dacă, printr'o minune, marea masă a alegătorilor se va dezmetici, atunci comuniștii nu se vor da înlături nici dela crimă, nici dela o eventuală lovitură de Stat, fie civilă, fie militară, pentru a păstra puterea. Oare ce blestem urmărește această biată țărișoară, care a plătit cu sânge și nenumărate jertfe dorința ei de libertate și demnitate!? Din vedetă a luptei anticomuniste, astăzi România se plasează pe ultimul loc în Europa. Neau întrecut și Bulgarii și Albanezii. Ei au reușit să înlăture pe comuniști dela putere și să meargă cu pași hotărâți spre democrație și libertate. Mai mult. Astăzi asistăm la o cursă fără obstacole în goana după președinție.

Zilnic ni se prezintă câte un nou candidat. Zic, fără obstacole, deoarece nici cinstea, nici bunul simț, nici dorința de mai bine nu-i îndeamnă pe pretendenții la funcția supremă să mediteze cu seriozitate la imensul risc pe care și-l asumă. A conduce o lume învrăjbită de comuniști, săracă și dezorientată pe toate planurile, este mai mult decât un act temerar, cu obstacole greu de surmontat. Si atunci, ce mai rămâne decât setea de putere? Intr'o lume normală ar fi trebuit să nu se găsească decât cu greu amatorul care să-și asume o asemenea responsabilitate.

Si iată că mulți, foarte mulți, sunt dispuși să primească această imensă povară. Intr'o lume normală ar fi trebuit să nu existe decât doi pretendenți, unul reprezentând pe conservatorii comuniști și celălalt pe cei care doresc o schimbare esențială, pe toate planurile, în biata noastră țară. Divide et impera! Acest adevăr este demonstrat fără dubii în țara noastră. S'a mers până acolo încât s'a sugerat, ca o soluție, candidarea Regelui Mihai I la postul de președinte.

Desigur că, nu a acceptat, în primul rând pentru a nu compromite tradiția și instituția monarhică. Domnilor și tovarășilor, dați-vă seama, măcar acum, în ceasul al doisprezecelea, că a urma calea pe care ați apucat-o nu va face decât rău țării și ne veți arunca în brațele criptocomunismului, care este bine organizat, unit și știe ce are de făcut pentru a nu pierde puterea.

Luați exemplu dela Americani - unul din cei trei pretendenți a renunțat, rămânând în cursă numai doi. Dați posibilitate bieților electori să se poată orienta, pentru a da votul celui ce le merită încrederea. Renunțați cât mai este timp. In felul acesta, veți da dovadă de cinste și patriotism. In caz contrar, cursa fără obstacole la care participați va duce țara spre dezastru.

Doamne, ajută-ne!

INTERVIU

luat D-lui CORNELIU COPOSU, președintele Convenției Democratice și PNTCD din România de către DL. ADRIAN GRIGOROPOL, pentru Cuvântul Românesc-Canada la 15 August 1992 în Washington, cu ocazia vizitei liderilor Convenției Democratice în Statele Unite.

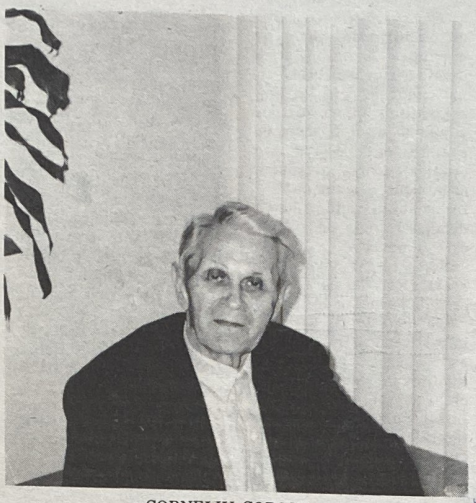

CORNELIU COPOSU

A.G. - Suntem animați de o deosebită satisfacție să vă vedem personal și cu liderii care vă însoțesc în vizita în Statele Unite, eveniment care marchează nu numai un zbor peste ocean ci mult mai mult, un adevărat salt valoric din partea opoziției atât în țară cât și în afara ei, mai cu seamă în proximitatea alegerilor generale legislative și alegerile concomitente prezidențiale.

Considerăm necesar din partea noastră să subliniem aprecierea ce o acordăm meritului Dvs. personal de a închega în ciuda dificultăților reale și create în mare măsură și de alții, o formație politică de opoziție puternică de culori atât de variate și care tocmai prin aceasta și structura sa incontestabil democrată, reprezintă speranța imediată a succesului în alegerile din Septembrie, prin care să se pună capăt celor trei ani de perpetuare la conducerea țării a neocomuniștilor Ne vom limita la întrebări ale căror răspunsuri sunt așteptate cu mult interes de comunitățile românești din Statele Unite și Canada, precum bineînțeles și de către cei din țară.

1. Vă rugăm să ne explicați:

- Care este cadrul în care are loc această vizită?
- Să ne nominalizați liderii care participă la aceasta și formațiile politice?
- Este prin această vizită o recunoaștere de partea americană a unei forțe semnificative de opoziție: Convenția Democratică?
- Care sunt problemele prioritare abordate?
- Care sunt realizările cele mai de seamă din contactele cu Administrația și Congresul Statelor Unite?

Este un bloc de întrebări, deoarece sunt strâns legate una de cealaltă.

Dl.C.C.- Am răspuns unei invitații a Institutului Republican pentru o vizită la Washington și apoi la Houston, unde între 17-20 August se desfășoară Convenția Partidului Republican. Invitația fiind făcută Convenției Democratice din România, au sosit la Washington în afară de mine ca președinte și D-nii Nicolae Manolescu-președintele PAC, Otto Weber-președintele Partidului Ecologist Român, Vintilă Brătianu-președinele PNLCD și Gyorgy Tokay - reprezentantul UDMR și vice președinte al acesteia. Ceilalți fruntași din C.D. au fost blocați de angajamente anterioare contractate pe plan extern și intern.

In cele trei zile (până azi) cât am stat în Washington am luat contact cu reprezentanți autorizați ai forurilor americane și notez în primul rând cu noul secretar de Stat, Lawrance Eagleburger, care a avut cu noi prima sa misiune oficială după preluarea demnității menționate și imediat după festivitatea retragerii D-lui Baker din funcțiunea pe care a deținut-o. Cu dânsul ca și cu alte oficialități, am discutat problemele de bază ale României care trebuiesc soluționate prioritar.

Mai întâi alegerile, pentru a căror corectitudine și deplină libertate am solicitat, față și de îngrădirile observatorilor naționali, observatori internaționali care să participe și să asigure onestitatea lor și am fost asigurați că participarea acestora va fi numeroasă.

In al doilea rând, am arătat care vor fi obiectivele electorale ale Convenției Democratice, care au fost cristalizate într'o platformă care a fost multiplicată, tipărită și răspândită în toată țara. Convenția Democratică nu este axată numai pe faza electorală, ci are obiective și post-electorale și chiar cele ale constituirii unei alternative de guvernare pentru ipoteza succesului în alegeri. Am arătat că suntem pregătiți în ceea ce privește viziunea noastră pentru perioada guvernamentală care va urma după alegerile din Septembrie.

Prioritățile pentru o asemenea perioadă sunt în ordine, restructurarea imediată a agriculturii, organizarea imediată a turismului, exploatarea și valorificarea zăcămintelor naturale ale țării. Am subliniat că România este a doua țară bogată exclusiv europeană, care dispune de multiple resurse în toate domeniile și după Franța se înscrie imediat ca bogăție a resurselor și am accentuat interesul pe care țările democratice îl au în a investi în țara noastră, unde acestea au fost până acum blocate de existența unui guvern nelegitim care nu s'a bucurat de stabilitate în țară și nici de credibilitate în afară.

Sperăm că un nou guvern ieșit din alegerile din Septembrie va aduce și credibilitatea esențială pentru a atrage investițiile de care avem o imperioasă nevoie. Am rămas foarte plăcut surprins să constat că situația din România este binecunoscută și serios analizată și am avut deosebita satisfacție de a observa interesul pentru țara noastră, manifestat de forurile americane și preocuparea lor pentru a sprijini restaurarea democrației la noi, și realizarea privatizării, deocamdată atât de ineficientă.

A.G. - Domnule președinte, în afara priorităților de care ne-ați vorbit, care se încadrează în mod firesc în desfășurarea și rezultatul alegerilor, ați abordat și problema noastră fundamentală de Stat și politică externă, criza gravă existentă, referitoare la teritoriile ce ne-au fost răpite de Uniunea Sovietică în 1940?

Dl.C.C.-Am ridicat și problema contenciosului nostru teritorial cu Ucraina arătând în mod analitic care este poziția noastră, a României, că o soluție echitabilă trebue să fie realizată pe cale diplomatică pentrucă noi nu înțelegem decât să respectăm opțiunea populației din Basarabia care singură își va decide soarta, însă afirmăm drepturile noastre imprescriptibile încălcate prin acțiune militară și prin șantaj în urma Pactului von Ribbentrop-Molotov și am legat situația din Basarabia de cea a Țărilor Baltice care ca și noi au fost victimele perfidei înțelegeri între Hitler și Stalin, pact care odată declarat nul și abrogat, chiar de către Adunarea Legislativă a Uniunii Sovietice, ar trebui ipso jure să-și prelungească consecințele prin anularea tuturor măsurilor care au avut loc pe baza acestei înțelegeri fascisto-comuniste în 1939.

Evident că în scopul dezechilibrării balanței etnice a populației din Basarabia s'au efectuat colonizări în teritoriile românești cu populații slave și de alte etnii, care cu toată violența și inumanitatea deportărilor de Români întreprinse de Sovietici, nu au reușit să se schimbe substanțial aspectul etnic al acestei provincii.

Mai nocive au fost măsurile întreprinse în Bucovina de Nord, unde într'adevăr în urma deportărilor masive de Români și implantărilor de elemente slave, proporția s'a schimbat îngrijorător și nu mai avem majorități etnice române în partea ocupată de Sovietici, mai ales în mediul urban.

Am demonstrat că măsura de defalcare a unor părți din teritoriul Basarabiei care au fost încadrate în componența Ucrainei nu a avut altă rațiune decât aceeași dezechilibrare etnică în provincie și că nu poate avea nici valabilitate datorită viciului actului inițial și esențial care este lovit de nulitate.

A.G. - Sunteți invitați a participa la Convenția Partidului Republican. De 20 de ani competiția electorală în această țară are loc pentru o alternativă la putere între două partide, Republican și Democrat, ambele tot atât de democrate. La noi în țară și la al doilea tur de alegeri generale, de după Revoluția din 1989, se confruntă la nivel de prepluralism politic, un excadron de pretinse partide. Intrevedeți la Houston învățăminte care ar ajuta la creșterea nivelui politic și la cristalizarea în țara noastră a unui număr mai mic, însă mai puternic de partide. Nu ar fi fost mai benefic pe de altă parte ca vizita să fi avut loc în altă perioadă decât în toiul campaniei electorale atât la noi cât și în USA și să se fi balansat cu o participare și la Convenția Democratică, care din păcate a avut loc?

Dl.C.C.-Am întâlnit un număr de congresmeni din ambele partide, Republican și Democrat, am avut invitație atât la Institutul Partidului Republican cât și la Institutul Partidului Democrat unde am purtat un dialog cu congresmeni și ziariști. Am atacat problemele care ne interesează și care sunt și în interesul Administrației americane și cercurilor politice și economico-financiare. La Convenția Republicană dela Huston participăm ca invitați de onoare și se vor afla și reprezentanți ai unor formații politice și din Europa Occidentală cu care voi lua contact cu acest prilej, mulți dintre ei fiind cunoscuți de noi, șefi de guverne și de partide. Considerăm că vom dobândi o experiență în plus în legătură cu metodele democratice care se practică în America.

Desigur că momentul vizitei noastre nu a fost ales în mod fericit. Noi ar fi trebuit să participăm în campania electorală care a început cu primele zile ale lunii August. Campania electorală continuă, în ce ne privește, în țară pe baza unui calendar prestabilit în cadrul Convenției, cu activitatea fruntașilor care nu au fost antrenați în această deplasare. Intrucât invitația a venit târziu, a trebuit să acceptam ceea ce

Continuare în pag. 9

ȘI ASTFEL, SE POATE SCRIE ISTORIA

Cu unanimitate de voturi, Comisia specială pentru schimbarea denumirii unor străzi și piețe din municipiul Timișoara -comisie consituită ca anexă a Comisiei de dezvoltare urbanistică, lucrări publice și patrimoniu- a hotărât schimbarea denumirii străzii Mihai Eminescu (existau în Timișoara două străzi care purtau numele Poetului Nepereche) în STRADA "PROCLAMATIA DELA TIMISOARA". Evident, aceasta reprezintă o recunoaștere a rolului pe care l-a avut Proclamația în evoluția ulterioară a vieții sociale și politice din România.

UN MONUMENT STALINIST IA DRUMUL...CIMITIRULUI

In Parcul Central, spațiu situat în... centrul Timișoarei, se răsfață o "pietroasă" megalomanie în "stil" bolșevic: Monumentul Ostașului Sovietic, rebotezat - în vremea ceaușismului "liberal" - Monumentul Soldatului Necunoscut. Este "opera" unui sculptor altcum stimabil, Ion Vlad. Reprezintă, bineînțeles, o nereușită, fiind rodită în urma cine știe căror cedări.

La ultima întâlnire din vara aceasta a Biroului consultativ de urbanism, la care au participat, pe lângă arhitecți și artiști plastici, D-nii conf. dr. Radu Străin (P.N.T.C.D.) consilier municipal, și Mihai Olaru (P.N.L.), viceprimarul Timișoarei, s'a hotărât distrugerea monumentului sau mutarea lui în Cimitirul Eroilor.

Având în vedere ultima variantă, sperăm că lucrarea va fi serios modificată, corijată etc., altfel ar reprezenta o maculare a memoriei martirilor din Decembrie'89 și din Primul Război.

Cimitirul Eroilor nu trebue să devină o groapă de gunoaie... ideologice.

DIN CAIETUL UNUI GOLAN

Deși legiunile romane au cotropit Elada, Grecii i-au stăpânit pe Romani. Spiritul, cum era de așteptat, s'a dovedit superior sabiei, fără a mai pune la socoteală faptul că, aproape întotdeauna, Romanii s'au dovedit deschiși și toleranți.

Românii pot stăpâni lumea / există, și n'o spun dintr'un patriotism tembel, "muniție" spirituală din belșug.

Trebuesc redeschise, însă, granițele cu Dumnezeu.

Pierre Nora: "Memoria instaurează amintirea în sacru, Istoria o deposedează de aceasta."

Românii nu trebuiesc răsfățați de Istorie, ci de Hristos.

AMERICANI AMENINȚAȚI DE PUMNI FEDESENIȘTI

Echipa de filmare a companiei româno-americane de televiziune TMC (Technical Media Coordination) a fost molestată și scoasă din sala în care se desfășura Conferința Națională a F.D.S.N.

In timp ce filmau, cineva dela tribună a spus: "Iar a venit SOTI să filmeze" (SOTI - post independent de televiziune din România, incomod pentru iubitorii de "liniște" bolșevică).

Aproape instantaneu, 50 de persoane s'au repezit asupra echipei de filmare și au scos-o din sală prin metode pugilistice.

Evident, au urmat scuze.

Tardiv.

Iar am intrat în Europa!!!

FĂRĂ COMENTARII

La conferința F.D.S.N. (F.S.N.-Aripioara Iliescu) a participat și versuitorul lacrimogen-oportunist Grigore Vieru, care a adresat un salut din partea moldovenilor din Basarabia, care "iubesc Frontul Popular al Salvării Naționale" (?). Referindu-se la Basarabia, Dl. Vieru a spus că există trei fronturi: unul pe linia frontului unul în parlament, între parlamentarii moldoveni și cei rusofoni, și unul în inimile oamenilor, care spun că ei nu sunt Români, ci moldoveni, că ei nu vorbesc limba română, ci limba moldovenească. Domnia-sa a arătat că nu este posibilă o unire deocamdată.

Dan Emilian ROȘCA

Abonamentul Dumneavoastră susține un ziar care luptă pentru o cauză dreaptă...

APOLITICII ŞI ROMÂNIA

Petre PREDESCU

Tendinţelor interesate care propun ca România să facă parte dintr'o zonă asiatică alături de Bulgaria, le-am acordat încadrare numai apolitică; şi din păcate ele apar prin voci care au pretenţie la cuvânt în organizarea Europei de mâine.

Dedesubturi desuete şi ireversibile ca geneză le găsim în cotropirile începute la al Doilea Război Mondial şi aparţin desigur unui trecut depăşit de istoria scurtelor dictaturi, detestate şi odioase.

România, care în prezent se zbate cu greutăţile, este piaţă de speculaţii economice şi politice.

Vocile la care ne referim sunt grăbite ca deciziile celor ce răspund de soarta viitoare a lumii să fie luate înainte ca România să-şi regăsească ordinea pierdută, fără voia ei, şi asta nu mai în avantajul lor.

Japonia şi Germania, după capitularea în cel de al Doilea Război Mondial au cunoscut greutăţi mai mari; popoarele respective moşteneau ca mentalitate, inocularea rasistă, iar economia le era la pământ.

Pentru a-şi depăşi dezordinea au fost ajutate din plin de SUA.

Alt exemplu este Polonia căreia în 1945 i s'au alungat de pe teritoriu opt milioane de Germani din Prusia orientală, plus alte două milioane din Silezia, iar la prăbuşirea comunismului sovietic i s'a iertat o mare parte din datorii.

Cu alte cuvinte a fost scutită de "minorităţi", care azi se pun sub plapuma drepturilor omului acolo unde nu s'a procedat la fel.

Ungaria a fost ajutată, multilateral, de RFG cu iertarea faptului că a luptat până la ultimul glonte împotriva aliaţilor în ambele războaie mondiale.

Să analizăm acum faptele de comportament ale României pentru a ne da seama "dacă e mai puţin europeană" decât exemplele anterioare.

- cele două războaie mondiale s'au finalizat cu prezenţa României în partida aliaţilor.

- în al Doilea Război a fost singura ţară care a luptat contra ambilor dictatori, Stalin şi Hitler.

- de asemenea e singura ţară din Europa care a salvat Evreii: dovadă că între 1945-1950 o parte din Israel era populat cu emigranţi din România.

- în Decembrie 1989 s'a jertfit uman şi material pentru a scăpa de comunism, dar a fost cedată obligăduirii reformatorului "Nobelul Gorbaciov", care a pus KGB-ul s'o organizeze aşa cum trăieşte de doi ani şi jumătate.

- Pactul Ribbentrop-Molotov, ruşinea omenirii, deşi a căzut dela naştere, României nu i s'a returnat provincia furată - Basarabia; singurul stat, S.U.A., sprijină reparaţia, iar vocile de care vorbeam mai înainte, deşi au greutate în CEE, tac şi militează pentru Croaţi şi Bosnieni...

- "melena" intelectuală din România dă cadre de "vârf" în Franţa, RFG, USA, Belgia, Canada, Australia etc...

- ţară latină şi santinelă a asiaticilor; vocile potrivnice României vor pe Sârbi şi pe Unguri graniţă de Răsărit a Europei?

Nu dăm lecţii nimănui, dar atenţionăm pe cei ce lansează soluţii - "antisoluţie", că erorile pot deveni "bumerang".

Pentru viitor sunt necesare măsuri corecte, nu propuneri desuete cu repercursiuni negative în credibilitatea şi soarta lumii de mâine. Cei ce nu ajută S.U.A. pentru a le rostui corect, o sabotează indirect şi în detrimentul lor.

Atenţie! Se simte şi se ştie, pe plan universal, că santinelă şi graniţă asiatică a fost şi este poporul român, "topor de oase", cum se spune pe la noi, pentru a le fi "bine" lor, Europei şi întregii lumi.

◄ INTERVIU ►

Urmare din pag.8

era atât de valoros pentru interesul general al ţării şi care pe noi ne onorează foarte mult şi care însă nu afectează desfăşurarea campaniei noastre electorale în mod esenţial negativ, mitingurile proiectate se desfăşoară în continuare, în lipsa noastră şi cu substituţii de ridicată competenţă. De altfel şi motivul pentru care candidatul nostru la preşedinţie nu a putut veni la întâlnirile dela Washington este tocmai acesta, că îşi anunţase prezenţa la mitingurile din Constanţa, Iaşi şi Bacău, unde nu putea lipsi, dar sperăm să ni se alăture la 18 August la Houston.

A.G.-Urmare alegerilor din 27 Septembrie a.c. şi rezultatului acestora, este de întrevăzut că prin anumite fuziuni, dacă nu chiar printr'o fuziune completă, Convenţia Democratică să devină un singur partid cu a platformă echilibrată a obiectivelor, adică evident un partid puternic?

Dl.CC.- Convenţia Democratică s'a constituit cu respectarea ideologică a strategiei şi tacticii fiecărei formaţii componente care a aderat la această alianţă a opoziţiei deci nici un fel de supra - partid nu a fost iniţiat sau creat urmărindu-şi un astfel de scop. Fiecare are o doctrină proprie pe baza căreia va acţiona până la realizarea primului obiectiv, al eradicării cripto-comunismului, primele măsuri pentru instaurarea unui Stat de drept şi instituţiilor democratice în ţara noastră. Problema constituirii unui partid puternic s'a examinat în cadrul discuţiilor Convenţiei şi s'a ajuns la concluzia că partidele să fie menţinute în conturul existent acum şi ca alianţa încheiată pentru alegeri să fie prelungită deocamdată pentru următoarea sesiune parlamentară şi pentru elaborarea unei eventuale alternative guvernamentale în caz de succes în alegeri.

Ideea unui supra-partid a căzut ca şi ideea consolidării într'un partid puternic prin fuziunea unora din partide, fiind o problemă de viitor. Deocamdată se merge înainte, fiecare formaţie cu doctrina şi programul respectiv, urmând ca la viitoarea campanie electorală dezbaterile să se facă pe baze programatice. Esenţială mai întâi este eradicarea cripto-comunismului care odată realizată, va duce la competiţii programatice şi prezentarea în faţa opiniei publice, a electoratului românesc a diferite concepţii de guvernare, elaborate de partidele din alianţă.

Un fenomen care a fost observat în toate statele foste comuniste este mulţimea de partide care au apărut ca ciupercile după schimbările de regim, determinate de prăbuşirea comunismului. Desigur că din cele cca. 215 partide înregistrate repede în România, mai mult de jumătate s'au pierdut pe drum - partide fantomă - iar după aceste alegeri mai mult de 3/4 din cele rămase nu vor obţine pragul de 3% şi vor dispărea. Desigur că oamenii care au compus aceste partide au soluţia încadrării în partidele puternice existente.

A.G.-Deşi suntem la începutul campaniei electorale şi aprecierile sunt premature, este totuşi de presupus că nici un partid nu va realiza o majoritate absolută ca să preia singur guvernarea. Vor fi necesare coaliţii şi chiar Parlamentul spre a legifera va fi constrâns la coalizări. Aveţi în vedere anumite partide cu care să colaboraţi şi altele cu care acest lucru se exclude? Riscaţi cumva un pronostic?

Dl.C.C.- Este greu de făcut un pronostic asupra rezultatelor electorale dela 27 Septembrie şi totuşi eu risc să fac afirmaţia că Convenţia noastră va obţine între 30 şi 35 de procente. Nici unul din partidele existente în România nu se va apropia de acest procentaj, că toate partidele născute din spargerea Frontului Salvării Naţionale, împreună, nu vor depăşi 20%-25% din voturile electoratului.

A.G.-Fără a discuta opinii pro şi contra cu privire la desemnarea drept candidat unic la preşedinţie a D-lui prof. Emil Constantinescu, nu apreciaţi cu ascuţitul simţ politic al Dvs. existenţa unui handicap de a se fi decis candidatura prea târziu în raport cu scurtimea campaniei electorale?

Ce s'a întreprins şi se întreprinde pentru remedierea situaţiei?

Dl.C.C.- Decizia candidaturii s'a făcut într' adevăr oarecum cu întârziere justificată de altfel, de amânarea votării legii pentru alegerile prezidenţiale. Intrucât erau cunoscute legea şi prevederile ei, era foarte greu să alegem un candidat al Convenţiei Democratice fără să cunoaştem prevederile analitice ale acestei legi pentru a recurge la cea mai bună soluţie. Faptul că Dl. Emil Constantinescu a fost ales de către electorii desemnaţi pentru a decide, alegerea cu o majoritate de 46 de voturi din 66 dovedeşte că această opţiune a fost cea mai bună.

Sigur că era bine ca acest candidat să fie făcut cunoscut opiniei publice cu câteva luni înainte de alegeri, însă nu s'a putut, entrucât noi am lucrat sub imperiul unor măsuri pompieristice, începând cu activitatea parlamentară care a blocat votarea la timp a legilor de care depindea candidatura şi în al doilea rând datorită faptului că fiecare din formaţii a avut candidat propriu pe care l-au susţinut în primele tururi, până când candidaţii s'au decantat.

Ca măsuri pentru remediere sunt: o propagandă, bine susţinută care de altfel, se şi desfăşoară chiar şi în lipsa noastră, calendarul electoral stabilit de Convenţie se urmează cu rigurozitate, se fac deplasări nu numai în centrele urbane ci şi în cele rurale, s'a multiplicat platforma Convenţiei şi se difuzează ca să ajungă în cele mai îndepărtate colţuri ale ţării şi se pregăteşte o campanie la televiziune în timpul care ne-a fost acordat de către Comisia Parlamentară, ca adecvat fiecărui partid sau formaţie.

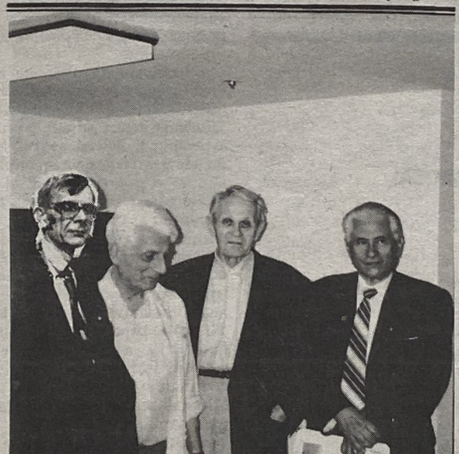

Dela stânga la dreapta: Ernest Otto WEBBER, Preş. Part. Ecologist Român; Vintilă BRĂTIANU, preş.PNL Con.Dem.; Corneliu COPOSU, preş. Conv.Democratice şi PNTCD; Gyorgy TOKAY, Vice Preş. UDMR.

A.G.-Ca alternativă la forma de Stat - Republica Prezidenţială - impusă prin noua Constituţie, Monarhia înregistrează dimensiuni mereu în creştere care lasă să se întrevadă posibilitatea zilei unei restaurări. V'aţi pronunţat totdeauna că dacă viitorul Parlament va prezenta o majoritate determinantă, să revizuiască această Constituţie care prevede nedemocratic a fi nerevizuibilă, va rugăm să ne spuneţi care sunt în viziunea Dumneavoastră procedurile care ar trebui să fie îndeplinite.

Dl.C.C.-Opinia noastră este că România are nevoie de un punct fix în jurul căruia să se cristalizeze instituţiile democratice şi în temeiul căruia să se acţioneze la realizarea Statului de drept. Acest punct fix nu este decât Monarhia Constituţională. De aceea noi credem că garanţia democratizării şi privatizării ţării noastre este legată de instituţia Monarhiei Constituţionale. Prezenţa Regelui în ţară, pe de o parte ar da garanţii că nu mai este posibilă o revenire la vechiul regim comunist, pe de altă parte şi pentru străinătate ar exista garanţia unei stabilităţi şi a unei credibilităţi care ar atrage investitori străini şi ar uşura restructurarea economică a ţării. Deci avem motive de ordin pragmatic şi nu numai sentimental, pentru a milita la restaurarea Monarhiei. Credem că pentru epoca prin care trecem este indispensabilă şi este singura în măsură să ne asigure o încadrare rapidă în Europa civilizată în lumea în care trăim şi să ne asigure un Stat de drept împreună cu instituţiile democratice de care avem atâta nevoie.

Aşa cum am declarat în repetate rânduri, noi contestăm valabilitatea Constituţiei feseniste şi avem intenţia să revizuim această Constituţie în următoarea etapă. In prima fază restaurarea Constituţiei din 1923, şi amendarea ei pentru a o aduce la curent cu evoluţia timpului faza a doua; deci pe lângă abrogarea tuturor legilor comuniste sub jurisdicţia cărora stă ţara şi acum. Avem 80% din legislaţie de origină comunistă. Convenţia Democratică are pregătite legi de organizare a tuturor domeniilor cu activitate publică şi ele sunt fructul unor dezbateri principale în cadrul Direcţiei noastre de studii şi documentare compusă din oameni de specialitate care au contribuit la elaborarea acestor proiecte legislative. Avem în portofoliile Convenţiei proiecte gata redactate care nu urmează decât să fie supuse votului Parlamentului.

Există soluţie constituţională pentru revizuirea legii fundamentale a ţării cu toate restricţiile de care s'au îngrijit să le implanteze în cuprins. Nu există nici o lege fundamentală bătută în cuie. Rezistă până ce este modificată. Desigur ţara românească nu se va putea dezvolta sub egida unei Constituţii elaborată de un guvern şi un Parlament nereprezentativ, aşa cum am calificat noi actualul Parlament. Viitorul Parlament va avea latitudinea să revizuiască Constituţia şi să îndeplinească formalităţile indispensabile pentru restaurarea Monarhiei. După restaurarea Monarhiei şi după ce istoria noastră va restabili adevărurile măturate de comunism şi opinia publică va cunoaşte realităţile ascunse ale trecutului, am putea avea în vedere şi un referendum pentru ca voinţa poporului, care este suverană, să-şi aleagă forma de Stat pe care o consideră cea mai potrivită pentru idealurile şi interesele sale.

A.G.-Urându-vă succesul dorit în alegeri pentru care nu aţi precupeţit nimic pentru a fi realizat şi pe care-l doresc toţi adevăraţii democraţi, vă rog să adresaţi câteva cuvinte cititorilor ziarului "Cuvântul Românesc" din Canada şi Statele Unite.

Dl.C.C.-Desigur că ar fi fost necesară o vizită mai prelungită în America pentru a întâlni numeroasele comunităţi româneşti şi în alt climat decât în preajma alegerilor, însă deoarece invitaţia nu ne-a aparţinut, i-am dat urmare fără vreo ezitare, fiind în interesul tuturor Românilor din ţară şi din afară. Vă asigur că oricând ni se va acorda prilejul unei vizite pe plan politic democratic şi al afecţiunilor inter româneşti care ne leagă indestructibil, vom răspunde din toată inima. Dorinţa noastră care cred că este a tuturor Românilor de oriunde s'ar afla, este să realizăm prosperitatea prin democraţie şi dragoste de ţară. ■

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

ELENA SIUPIUR
SIBERIA-DUS ȘI ÎNTORS-73 DE RUBLE
Editura Anima (România)

Elena Siupiur, Romîncă de pe plaiurile dulcei Bucovine, își începe narațiunea cu o scurtă mărturisire ce plasează în timp drumul robilor deportați în Siberia și concomitent coșmarul care a urmărit-o toată viața.

Era copil purtat în brațe când părinții, bunicii, rudele i-au fost deportate. Infricoșătoarea experiență, care a zguduit atâtea familii românești din Basarabia și din Bucovina de Nord, a urmărit-o însă obsedant toată viața. Târziu, mult mai târziu, a simțit că pentru a se lecui de spaimă, trebuia să viziteze ea însăși Siberia. Si a vizitat de bună voie Siberia... mormântul multora din rudele ei.

La vremea respectivă, călătoria a costat-o doar 73 de ruble dus și întors. A revenit însă acasă plină de tristețe și nevindecată de frică. Frica i se dăltuise pentru veșnicie în adâncurile sufletului. Iată ce continuă să sune zdrobitor în mintea ei, copilul de altă dată scăpat întâmplător de deportare.

"Pura întâmplare a făcut să nu ajung la timp în unul din trenurile de marfă care plecau cu o parte din populația ținuturilor în care mă născusem spre Siberia. Dar am fost martor, inconștient e adevărat, a clipei plecării trenurilor. Eram, mi se pare, destul de nervoasă și țipam ca din gură de șarpe... răcneam pentrucă mă înnebuniseră țipetele, plânsetele, strigătele, vaietele miilor și miilor de femei, copii, bărbați, aflați în tren, alții pe jos, petrecându-i pe cei care plecau definitiv spre Siberia. De atunci cred că am rămas cu această spaimă adâncă de mulțimile care strigă... Mă cuprinde o spaimă adâncă, deși cu n'am plecat atunci cu vagoanele de vite. Dar am rămas cu spaima de Siberia".

Cât de adânc s'a dăltuit această spaimă în sufletul micuței Elena? Cât de mult i-a copleșit viața? Să reproducem un nou pasaj: "Siberia... Teroarea adâncă, mistică a tinereții mele, coșmar care a atârnat decenii asupra vieții mele. Siberia înseamnă spaimă, tragedie, exil, întuneric necunoscut, durere imensă, și ceva cumplit de departe...Spaima aceasta mi-a rămas în sânge. Nu-i știam cauza, nu-i știam numele. O simțeam numai ridicându-se din mine ca o neliniște permanentă. De câte ori pronunțam numele Siberiei, în imaginația mea apărea o ființă care îi înghițise pe ai mei. Si atunci am plecat în Siberia."

...Mărturisește Elena Siupiur, azi la 51 de ani, femeie în puterea vârstei. Călătoria a avut un efect benefic asupra ei, dar numai până la un punct. Siberia a căpătat dimensiuni normale și mai umane, dar mărturisește din nou autoarea: "Da, trebue să recunosc că am făcut această călătorie în Siberia de frică. Pentru ca să scap de teroarea ei. M'am întors de acolo cu o imensă tristețe. Si acasă am regăsit intactă frica..."

Mulți dintre noi am trecut prin închisorile comuniste, dar n'am fost deportați la capătul pământului. Eram cumva aproape de cei dragi lăsați acasă. Gândindu-mă însă la Siberia, mă întreb la rândul meu plin de tristețe: Cum au sfârșit cei care nu au supraviețuit? Câte lacrimi și cât sânge s'au prelins pe întinsul înghețat al Siberiei? Câte trupuri a înghițit și câte suflete a mutilat acest colos cu dimensiuni de infern numit Siberia?

Nicolae DIMA

Evocare

PERSONALITĂȚI DE SEAMĂ DIN ARDEAL

ISAIA TOLAN

Iată un nume, ISAIA TOLAN, despre care, astăzi, nimic nu se mai știe. Uitarea își are legile ei inexorabile. Dar, generațiile vechi își aduc aminte, caută să dezgroape vrednicii ale vieții culturale de altă dată. Ceea ce încerc într'o scurtă evocare.

Să ne transpunem, deci, în anii imediat după marea unire. Viața în Ardeal, cu deosebire în Arad, încă se mai simțea cotropită de vestigiile monarhiei Austro-Ungare. Presa română, glorioasă prin "Tribuna", apoi "Românul", era înăbușită de mulțimea ziarelor și revistelor în limba maghiară. Bineînțeles, tendențioase. Cu stipendii budapestene. In acest cadru, de-a dreptul străin, prin anii'20 apărea la Arad un singur cotidian "Tribuna Nouă". După un interval serios, firava foaie "Stirea". S'a ivit apoi, din comuna Simand, tânărul Isaia Tolan. Mi-e greu a-i contura, măcar, biografia și realizările. La Cluj în 1922, apărea "Gândirea" lui Cezar Petrescu și Gib Mihăescu. Cunoscător al limbii și literaturii maghiare, Isaia Tolan traducea, aici, din Ady Endre, cum se știe, apropiat al problematicii românești. Tolan apoi s'a mutat cu condeiul la Arad. Cu timpul, a devenit strălucit ziarist. Scria singur, în întregime, cotidianul "Ecoul". Atunci am avut norocul să-l cunosc! Lucra într'o redacție improvizată: colțul unei tipografii. Induioșat, rememorez împrejurarea că, licean incipient mă prezentam adesea cu... poezii. Il auzeam pe Tolan: "Iată, a sosit poezia!"

Imi publica, să mă încurajeze.

Sovinismul feroce, derivație a fostei monarhii, cerea o contrapondere. Un drastic veto. Isaia Tolan devenise colaborator la "Cuvântul". I se rezerva regulat o rubrică pe pagina întâi, ce conținea, cu ton de aspră vehemență, contribuția lui pornită cu trenul, din Arad în capitala țării. Luase ființă la Budapesta, o societate EMKE (dacă memoria nu mă înșeală). Inițiativă cu vădite gânduri șovine - Tolan se opunea, bazat pe documente. "Cuvântul" sub direcția lui Enacovici, mai apoi Gongopol. Nu e cazul, într'un spațiu strâmt de articol, să evoc toate semnăturile ilustre: Pamfil Seicaru, Cezar Petrescu, Nichifor Crainic, Lucian Blaga, Perpessicius, Mircea Eliade... Ei bine, Isaia Tolan li se adăuga, venind din, încă, durerosul Ardeal. Hărnicii fără seamăn ieșeau din gândirea politico-socială a documentului, sprinten condei pe masa de lucru a locuinței modeste, din lateralele străzii: Nicu Stejărel apoi Nicu Filipescu.

Preocupat să înlăture vrajba, cu bani rupți dela gura familiei (soția Iulia, doi copii cu nume atât de tipic românești, Călin și Voicu) Isaia Tolan a scos, mai târziu revista "Piatră de hotar" unanim prețuită:

Isaia Tolan și-a mai desfășurat activitatea literară la "Societatea de mâine" a lui Ion Clopoțel, la "Banatul" condus de Aron Cotruș, la "Hotarul", și mai apoi la "Innoirea" director Tiberiu Vuia, cărturar și acesta.

Personal, m'a încurajat la începuturi. De-a pururi îi sunt îndatorat. Amintirea lui Isaia Tolan mi-e vie și scumpă!

Petre PASCU

"CALENDARUL ROMÂNULUI"
COMUN DELA HRISTOS 1992
Timișoara

Se crease o frumoasă tradiție, în special între cele două războaie, a apariției "calendarelor". In casa Românului aceste almanahuri erau un spor de orizont în cunoaștere, spiritualitate și adâncă delectare sufletească. Odată cu venirea comunismului siberian apariția lui a devenit imposibilă.

Aflăm că la Timișoara, nume atât de drag libertății noastre, s'a reluat această tradiție și "Calendarul Românului" a ajuns la cel de-al treilea an.

Inițiativa a fost luată de ilustrul cărturar și iubitor al artelor și literaturii, Mitropolitul Nicolae al Banatului. Vlădica Nicolae este printre puținii ierarhi care a știut să-și păstreze demnitatea ecleziastică, nu de puține ori gustând "paharul" jertfei și sacrificiului. Nu vreau să flatez, dar adevărul trebue spus. Si nu sunt singurul care-l rostesc. Petre Mihai Băcanu care a făcut din "România liberă" un bastion în lupta împotriva cameleonilor comuniști, nu este singurul care-i aduce cele mai elogioase cuvinte. Si bine meritate. Intr'un articol din "România liberă" din 9 Februarie 1992 în articolul "Religie și politică", își permite un adevărat taifas, în spiritul lui dialogos fără a se zgârci la spațiul tipografic. Citâm ca schiță de portret: "Mitropolitul Banatului și Caransebeșului, Nicolae Corneanu, este omul pătruns de principiile cristice, face politică pentrucă a înțeles cel mai bine că politicul înseamnă grija pentru treburile cetății. Mitropolitul Nicolae nu este străin de suferințele oamenilor, dar este capabil să-i mustre pe conducătorii nedrepți, trăiește intens realitățile sociale, este sfetnic al civismului. Datorită unor oameni ca Mitropolitul Nicolae, credința crește și la noi. Așadar, un dialog cu un fiu cunoscător al manifestărilor colective și individuale, ale celor cărora le este părinte sufletesc."

Că este așa cum spune P.M.Băcanu ca un Q.E.D. aduc "Calendarul Românului", al treilea, pe 1992. Iar fraților care ne privesc de sus "folclorismul" ortodoxiei și ne vor critica pieziș și de această izbândă culturală ortodoxă le răspundem cu duhul blândeților că așa grăiește Mitropolitul Nicolae și așa cum gândim și simțim și noi: "Cinstim dreapta credință moștenită din străbuni, cunoscând că este pavăza și dreptarul fiecăruia. Ea se vădește între altele prin acel duh de taină care sălășluiește până în cea mai umilă bisericuță pierdută prin văi și munți, unde lumina plăpândă a candelelor dela iconostas, sau făclia sfioasă a lumânărilor din sfeșnice, toarnă în suflete picuri de liniște și înfiorare." (Cuvânt înainte).

E aproape imposibil a prezenta acest florilegiu. Imi amintesc motto-ul dela "Columbia University": "In lumine tuo videbimus lumen". In lumina ta vom vedea lumenul. Lumea. Lumina. A văzut lumina lumii. Calendarul lunilor e însoțit cu scrieri din iubitorii spiritului filocalic. Insule de meditație în "marea vieții văzându-o învolburându-se de viforul păcatelor."

La prima poartă a cugetului suntem întrebați: "De ce suntem credincioși creștini ortodocși?" Colaborează Pr. T. Mihailovici cu "Universalitatea religiei", Pr. N.Sebeșan "Credință și ateism", Pr. I. Bude "Caracteristicile religiei creștine", Prot. I. Gaspar "Rolul civilizator al creștinismului", Diacon Eugen Bendariu "Creștinismul și celelalte religii", Prof. univ. Stefan Bogdan "Intre credință și știință", Mitropolit Irineu Mihalcescu "Valorile Ortodoxiei", Pr. prof. Sorin Cosma "Creștinismul în viața poporului român", Anca Manolache "Creștinism și marxism", Diacon Sebastian Ardelean "Religia și lumea modernă".

Si pentrucă ortodoxia românească nu e "folclorism" avem o întreagă rubrică, ne place sau nu, cu "Crâmpeie de istorie": Diacon prof. Teodor Damșa "Preoți ortodocși români în închisorile comuniste", Prot. dr. Vasile Petrica "Participarea Bisericii la Revoluția din Decembrie 1989", Luminița Bărbulescu și dr. Victor Lăzărescu "Momente din procesul Memorandului", Prot. Ieremia Ghiță "Mărturisirea Ortodoxă a lui Petru Movilă" și Prot. dr. Vasile Muntean despre "Monahismul Bănățean".

A treia poartă a lui Civitas se deschide cu "Preocupări actuale ale Bisericii": Pr. prof. Nicolae Neaga "Mirenii în Biserică", Pr. Iulian Cosma "Misionarismul laic și Oastea Domnului", Prof. Doina Saracin "Societatea femeilor ortodoxe", Diacon Ioan Bociu "Telurile Ligii tineretului ortodox român", Anca și Cristina Aslau "Asociația studenților creștini ortodocși", Mitropolit Daniel Ciobotea "Religia în școală", Pr. Iosif Ciocloda "Biserica și asistența socială", Prot. Petru Boeriu "Religia în armată", Prot. Ioan Olariu "Sesiile parohiale".

La rubrica "Pagini din și despre anii 1944-1989" Sergiu Grossu vorbește despre "Preoții și prigoana comunistă", se reproduce din cartea lui Virgil Ierunca despre Pitești (ce s'a întâmplat cu cartea lui Bacu despre Pitești pe care Ierunca indirect o prezintă?), Nicolae Steinhardt "Amintiri din închisoare" și cutremurătoarele "Cuvinte din temniță", poezii scrise în închisorile comuniste de o mare finețe poetică, de Gh. Popescu-Vâlcea.

Penultima rubrică cuprinde lecturi pioase, fragmente din Charles Dickens "Cine a fost Iisus", Selma Lagerlof "In Nazaret", Giovanni Papini "Cirineanu care a dus crucea lui Iisus" și Mihai Dragomirescu "Adevărul în evanghelii".

Ultima rubrică este "Să rădem puțin". Glume din "epoca de aur". Ca o digresiune, o teză de doctorat s'ar putea scrie asupra istoriei noastre cu "haz de necaz" ca psihologie a romanului culminând în mioriticul metafizic.

După atâta cronică riguroasă, cronicarul semnează și lasă ușa deschisă la o selecție din modul românesc de a lupta cu floreta gândului împotriva monstrului.

Dumitru ICHIM

EVANGHELIA EXILULUI (Septembrie 1992)

ÎMBLÂNZIREA LIMBII

Sergiu GROSSU

Dela aspectele negative ale vorbirii omului firesc, să trecem acum la vorbirea creştină, care ar trebui să constituie obiectivul superior al fiecărui Român, împins de vârtejul nemilos al istoriei în cele patru puncte cardinale ale pământului. Sfântul din Tars o descrie aşa: "Vorbirea voastră să fie totdeauna cu har, dreasă cu sare, ca să ştiţi cum trebue să răspundeţi fiecăruia" (COLOSENI, 4.6), şi care, în ultimă instanţă, se prezintă ca "o jertfă de laudă, adică rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui" (EVREI, 13.15).

Antecedentele vorbirii spirituale le găsim, din belşug, ca o arvună, şi'n paginile Vechiului Testament, care scoate în evidenţă feluritele sclipiri ale LIMBII ISCUSITE, capabilă să învioreze - sub imperiul neprihănirii lăuntrice - "ci vorba, pe cel doborât de întristare", sau a cărei "vorbă bună" înveseleşte inima omului (PROVERBE, 10.21; 12.25). De aceea, Scriptura ne arată, desluşit, că gura unei fiinţe fără prihană, respectiv grăirea sa zilnică, este un izvor de viaţă şi se manifestă, invariabil, prin "strigăte de bucurie", prin "cântări de veselie" (PSALMUL 126.2), turnând, astfel, în alte suflete, "un vin ales" sau devenind, atunci când o rosteşti la vremea potrivită, "ca nişte mere de aur într'un coşuleţ de argint" (CANTAREA CANTARILOR, 7.9; PROVERBE, 25.11)

Să ţinem minte un lucru: pocăinţa noastră, întoarcerea la Dumnezeu, nu aduce, în mod automat, SCHIMBAREA VORBIRII. Ap. Pavel se temea să nu găsească în tânăra comunitate creştină din Corint "gâlceavă (...), vorbiri de rău, bârfeli" (2 CORINTENI, 12.20). Vorbirea desăvârşită nu o poate realiza decât omul desăvârşit. "Dacă nu greşeşte cineva în vorbire" - ne învaţă Ap. Iacov - "este un om desăvârşit şi poate să-şi ţină în frâu tot trupul" (IACOV, 3.2). Cu alte cuvinte, stăpânirea trupului TREBUE să treacă PRIN stăpânirea vorbirii, a limbii. Iar limba este un mădular nărăvaş, imperfectibil prin mijloace pur omeneşti: "Toate soiurile de fiare, de păsări, de târâtoare, de vieţuitoare de mare se îmblânzesc şi au fost îmblânzite de neamul omenesc, dar limba nici un om n'o poate îmblânzi" (IBID., 3.7-8).

Numai metodele biblice,indicate de Dumnezeu prin Cuvântul Său, fac posibilă "îmblânzirea" vorbirii, în raport cu însuşirea deplină a acestor metode, cu respectarea şi practicarea lor neobosită, în mod consecvent şi cu toată sobrietatea. După cum observăm că, ori de câte ori Dumnezeu ne loveşte pentru abaterile noastre nepermise, tot El ne leagă rănile şi ne vindecă (OSEA, 6.1), la fel cunoaştem că fiecare imperativ, greu de îndeplinit, îşi are remediul categoric în paginile Bibliei.

1. VEGHEREA CALOR, a împrejurărilor, a activităţii, precum am citit: "Voi veghea asupra căilor mele". Evitarea factorilor externi negativi, care se pot ivi pe drumul vieţii, pe "căile" de toate zilele, influenţându-ne negativ vorbirea: "Ferice de omul care nu se duce la sfatul celor răi, nu se opreşte pe calea celor păcătoşi şi nu se aşează pe scanul celor batjocoritori" (PSALMUL 1.1). A veghea asupra căilor, pentru a nu păcătui cu limba, înseamnă aşadar, o gradaţie obligatorie: a nu te duce, a nu te opri şi a nu te aşeza pe căile păcatului, pe acele nenumărate şi chemătoare căi, care "pot părea bune omului, dar la urmă se văd că duc la moarte" (PROVERBE 14.12).

2. INFRANAREA VORBIRII, ţinerea în frâu a gurii, cât timp "va sta cel rău înaintea mea": fie în mine însumi, ca ispită sau gând rău, fie în afara mea, ca rău social, ca excitant al vorbirii. Metoda înfrânării limbii este cea mai des recomandată: "Căci cine iubeşte viaţa şi vrea să vadă zile bune, să-şi înfrâneze limba dela rău şi buzele dela cuvinte înşelătoare" (1 PETRU, 3.10). Sau: "Cine îşi înfrâneză vorbele, cunoaşte ştiinţa" (PROVERBE, 17.27). Nu degeaba strigă psalmistul: "Pune, Doamne, strajă înaintea gurii mele şi păzeşte uşa buzelor mele" (PSALMUL 141.3).

Cum ne putem înfrâna vorbirea? a) Iubind şi binecuvântând, în loc ca să urâm şi să blestemăm pe cei ce ne urăsc şi ne blestemă (MATEI, 5.44). b) Vorbind de bine oricând şi pe oricine, în loc să ne vorbim de rău "unii pe alţii", întorcând "ocara pentru ocară" (IACOV, 4.11; 1 PETRU, 3.9). c) Controlându-ne, examinându-ne fiecare cuvânt, înainte de a fi rostit, pentru ca "nici un cuvânt stricat" să nu ne iasă din gură, ci "unul bun, pentru zidire, după cum e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud" (EFESENI, 4.29).

3. TACEREA, în faţa uriaşelor împotriviri ale lumii: "Am stat mut, în tăcere, am tăcut..." Marea şi inegalabila lecţie a tăcerii ne-a lăsat-o Iisus, în Evanghelia Sa: "Marele preot s'a sculat în picioare şi I-a zis: Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceştia împotriva Ta? Iisus tăcea" (MATEI, 26.62-63). Iar când Pilat I-a zis: "N'auzi de câte lucruri Te învinuiesc ei? Iisus nu i-a răspuns la nici un cuvânt..." (IBID., 27.13-14) Despre sublima metodă a tăcerii lui Iisus prooroceşte Isaia, scriind: "Când a fost chinuit şi asuprit, n'a deschis gura deloc..." (ISAIA, 59.7).

De ce se impune TACEREA? Ca să avem un răgaz de gândire, în legătură cu un eveniment la care participăm sau cu dilema unui răspuns care trebue dat; ca să nu păcătuim cu limba, când ne dăm seama că nu suntem tari în înfrânarea vorbirii; ca prin tăcere să vorbim.

4. CHIBZUINTA VORBIRII se adaugă organic celorlalte trei metode, deja analizate, şi o aflăm precizată în felul acesta: "Nu te grăbi să deschizi gura şi să nu-ţi rostească inima cuvinte pripite" (ECLEZIASTUL, 5.2). Căci graba vorbirii duce, de cele mai multe ori, la vorbirea "în chip uşuratic" împotriva aproapelui nostru (PROVERBE, 24.28).

***

Ce trebue să facem, dacă ne găsim cumva în tragica dualitate a omului căruia, pe de o parte, îi place Legea lui Dumnezeu, dar care vede şi simte în trupul său, slăbănog duhovniceşte, o lege străină, care "se luptă împotriva legii primite" de mintea sa şi îl ţine "rob legii păcatului, care este în mădularele" sale? (ROMANI, 7.22-23) Iov va răspunde, cu naivitatea ce-a ajuns proverbială: "Eu n'am dat voie limbii mele să păcătuiască" (IOV, 31.30). Iar noi, bazându-ne pe acest principiu de viaţă morală - atât de necesar Exilului românesc -, îl vom completa cu două reguli complementare, de cert folos educativ:

1. LEPADAREA DE VORBIREA VECHE, ca expresie a unei stări de păcat, a unor malformaţiuni psihice, de teapa mâniei, a vrăjmăşiei sau a răutăţii: "Dar acum lăsaţi-vă de... clevetire, de vorbele ruşinoase care v'ar putea ieşi din gură..." (COLOSENI, 3.8) Lepădarea este un exerciţiu de tehnică spirituală, care determină obişnuinţa unei vorbiri alese, conform voinţei divine.

2. "PUNE MANA LA GURA", dacă interiorul îţi este întunecat, deficitar, supus vânturilor şi şuvoaielor păcatului, dacă "mândria te împinge la fapte de nebunie şi dacă ai gânduri rele" (PROVERBE, 30.32). O regulă directoare, deci: "pune mâna la gură"; mai bine zis, nu te exterioriza în vorbire, spre a nu transfera în alţii, faţă de care eşti mândru şi ai gânduri rele, aceeaşi visterie rea, reprosabilă, sub dictatul căreia acţionezi cu vorba, la un anumit moment.

Realizarea unei vorbiri desăvârşite nu depinde numai de eforturile amintite mai sus. Ea se plămădeşte sub starea de har, prin lucrarea supranaturală a Duhului Sfânt, ştiut fiind că în împrejurări excepţionale "nu voi veţi vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi" (MATEI, 10.19-20). Această transformare indispensabilă a vorbirii noastre o oferă Evanghelia tuturor celor ce se identifică integral cu idealurile creştine şi se hrănesc mereu cu cuvintele Mântuitorului, care sunt şi rămân, până la scurgerea vremurilor, "duh şi viaţă".

RĂDĂUŢI: Biserica lui Bogdan Vodă

NOI, IMIGRANŢII ŞI BISERICA

D. PHILLIP

Noi Românii nu suntem un popor de imigranţi prin tradiţie. Nu am încercat să cucerim mări şi ţări în căutare de averi şi efemeră glorie.

La început de secol imigraţia Românească din Transilvania şi Bucovina a fost generată de către persecuţiile naţionale şi problemele economice. După al Doilea Război, a doua etapă de imigraţie a fost rezultatul terorii politice, a invaziei comuniste.

Românii au venit în America de Nord pentru a fi liberi. Au muncit din greu şi au întemeiat comunităţi care rezistă cu fală şi astăzi.

Ca şi în vremuri foarte vechi, din motive spirituale, Biserica a fost prima care a fost clădită şi în jurul ei s'au dezvoltat comunităţile.

Aceste comunităţi româneşti rezistă de aproape un secol, deoarece în centrul lor a existat o Biserică Ortodoxă Română. Am întâlnit Români, a treia generaţie, născuţi pe pământ american, la ferme, acum intelectuali de vază, dar numele lor sunt tot ortodoxe: Ion, Gheorghe, Paraschiva - chiar dacă oficial se numesc John, George sau Vicky. Generaţii noi s'au născut, limba s'a cam pierdut, dar Biserica a rămas. Ca şi în România. Câte năvăliri a suferit această ţară? Dar şi astăzi bisericuţa tatălui lui Stefan cel Mare stă neclintită din secolul al XV-lea.

Când am venit la Calgary, Canada, în urmă cu şaisprezece ani, am fost surprins să întâlnesc un grup format din câteva familii, mai mult sau mai puţin vorbitori de limbă română, care aveau însă un preot şi liturghii lunare, ţinute în săli închiriate sau chiar în subsoluri de case.

Intre timp, comunitatea română s'a extins. Ambiţiile au crescut şi ele. Avem acum bisericuţa noastră, poate nu mai mare decât a voievodului Bogdan, din secolul al XV-lea. Faptul că se cheamă Biserica Ortodoxă Română nu se referă la limba în care se face liturghia, ci la continuitatea credinţei naţionale.

Desigur, că nu am venit aici pentru a rămâne Români, în sensul de cetăţenie. Ceea ce ne leagă, în sens de comunitate, nu e numai limba - pe care copiii noştri nici nu o mai stăpânesc, ci spiritul religios naţional, care e ortodox şi care a supravieţuit pe teritoriul numit România, de prin secolul al treilea.

Din nefericire, mulţi dintre noi, educaţi forţat după năvălirea muscalilor, am pierdut noţiunea de religie.

Regimul comunist nu nea învăţat să fim atei, ar fi fost mult prea simplu, ci a distrus însuşi spiritul religios din noi, cu scopul de a ne distruge moral şi naţional şi a deveni uneltele docile ale unei ocupaţii străine şi antireligioase.

Tragic este că, venind aici, nu ne dăm seama, îndeajuns, de golul moral religios în care trăim. Am dori să fim o comunitate, dar nu înţelegem că ea, comunitatea, nu apare ca rezultat al unei clădiri, ci ca produs al spiritului moral.

Ca unul cu o lungă şi dureroasă experienţă de viaţă, observ cu tristeţe că educaţia implantată în noi după ocupaţia comunistă încă nu s'a şters. Suntem încă suspicioşi. Am vrea să vorbim româneşte, să avem un nucleu a ceea ce credem noi că ar fi cultură românească - dar nu la biserică.

Dacă ne vom uita la Italieni, Greci, imigranţi prin tradiţie de secole, vom observa că a treia generaţie, încă, vorbeşte limba maternă şi aceasta datorită activităţii legate de bisericile lor. Poporul lui Israel, împrăştiat de 2000 de ani în toate cele patru vânturi, s'a menţinut ca naţie numai datorită religiei. Am întâlnit printre noi indivizi care neştiind bine sau deloc limba engleză sau nici o altă limbă decât română - sfidând orice logică - preferă, totuşi, să se ducă la biserici străine naţiei lor.

Desigur că, trăind într'o ţară liberă fiecare are dreptul să se ducă la ce biserică vrea.

Dar ceea ce e trist, dureros de trist, este atitudinea unora dintre noi care, neparticipând la viaţa micii comunităţi create în jurul Bisericii se străduiesc cu vorba, uneori chiar şi cu faptă, sub diferite pretexte aparent umaniste, să îndepărteze sau să influenţeze pe alţii care vor să vină şi să reînnoade firul moral rupt de către educaţia comunistă apropiindu-se de Biserică. Nu ne dăm seama că uneori putem fi victimele influenţei unora care până nu cu mulţi ani în urmă se bucurau de binefacerile terorii şi cenzurii.

Este la fel de trist şi faptul că atunci când avem nevoie de Biserică, moarte-că toţi murim-bucurii: botez, căsătorii, precum şi când ne aflăm în impasuri sufleteşti, alergăm la Biserică, aceeaşi Biserică pe care am ignorat-o.

Nefiind membru în nici o formă de conducere a nici unei activităţi de nuanţă românească, pot remarca o anumită energie desfăşurată în zadar pentru a desfăşura ceea ce străbunii noştri au început să clădească acum aproape un secol: o Biserică ORTODOXA ROMANA, în afara graniţelor naţionale ale Românieі.

Această scrisoare nu are ca scop să fie un Apel de atragere a Românilor la Biserică. Ea, BISERICA, va supravieţui şi fără ajutorul nici unui apel, dar şi împotriva celor care, mai mult inconştient, încearcă să ducă o activitate antibisericească.

Am scris aceste rânduri încercând să vă dau de gândit.

Va veni o vreme a înţelepciunii vârstei, a senectuţii, când vom dori să facem parte din CEVA, dintr'o comunitate, dar probabil că vom fi obligaţi să ne afiliem la clubul unei case de bătrâni, uitaţi până şi de copiii noştri care ne vor blama că nu le-am lăsat nici o moştenire morală.

Căci cluburile şi asociaţiile vin şi trec, dar Biserica noastră va rămâne.

MĂREȚUL ROMFES

DESCĂLECAREA CELOR DIN ȚARĂ

ROMFEST'92 a început cu "descălecarea" celor din țară, care au venit să cunoască exilul românesc și să-și facă o idee despre libertate și democrație. Descălecarea lor a coincis cu aniversarea celor 125 de ani dela întemeierea Canadei, țară superbă, bogată și dinamic angajată pe calea progresului de cultură și civilizație. In felul acesta simbolic, descălecătorii români și-au împărtășit din bucuriile și idealurile celor ce au fondat o țară minunată și și-au limpezit ochii și sufletul, atât pentru ei cât și pentru cei de acasă, care cu gând curat vor să întemeieze o țară nouă, toate cugetele lor și idealurile călăuzindu-i, căci vin dela originea și dela strămoșii dintâi ai unui neam.

conștiință națională.

Aici, la "Câmpul Românesc", oaspeții din România s'au întâlnit direct cu bustul lui Eminescu, cu troițele ridicate în memoria eroilor români, a Generalului Platon Chirnoagă, a poetului Aron Cotruș, cu spațioasa sală de festivități a Centrului Cultural "Nae Ionescu", cu Capela creștinătății noastre milenare, așezată în luminișul pădurii, pe o ridicătură de pământ. S'au întâlnit cu simbolurile vii ale culturii tradiționale și cu sufletul și cugetul curat al celor ce n'au încetat din 1944 și până astăzi să facă mărturisiri pentru dreptur ile românești. S'au întâlnit luptătorii adevărați ai cauzei naționale, cei din lumea liberă cu cei veniți din tenebrele temnițe comuniste, dar care au fost impotente în încercarea lor

Romfest.

De fapt, descălecătorii au venit din toate provinciile românești, ca un simbol al unității naționale, la care adăugăm și pe Macedonenii viguroși, care au fost prin excelență reprezentați în participarea dela Camp.

Intreaga săptămână, rezervată anual festivităților la Câmpul Românesc, a fost anul acesta, dăruită oaspeților din țară Dela Capelă, după rugăciunile de dimineață, se adunau cu toții în sala cea mare pentru servirea micului dejun, apoi de aici plecau în eventuale excursii în împrejurimi (Cascada Niagara, o fermă românească, orașul Hamilton și Toronto), plimbări prin pădure, băi de soare și în bazinul de înot, însoțite de joaca și veselia necurmată a copiilor neastâmpărați. Totul într'o atmosferă de

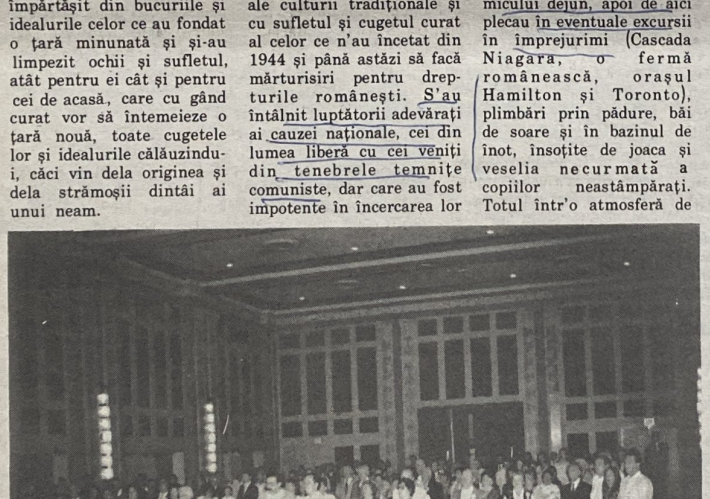

Primul contact al descălecătorilor din România a fost cu binefacerile unei civilizații elevate și cu climatul de libertate pe care îl visează și ei, acolo, în Carpați.

Apoi, au ajuns la "Câmpul Românesc", un adevărat miracol al realizărilor românești din lumea liberă, unde se cinstesc și se păstrează cu grijă valorile culturii și civilizației noastre și unde freamătă sufletul celor din exil, pentru alcătuirea unei comunități naționale, morale și creștine, puternice, care să dăinuie prin energii creatoare și

titanică de a frânge rezistența națională.

In fiecare dimineață, la Capela Câmpului a avut loc Sfânta Liturghie, săvârșită de prea cucernicii părinți care au poposit acolo. (Pr. Gh. Calciu, Pr. Petre Popescu, Pr. Dumitru Ichim și Pr. Nicolae Zelea).

Printre ei trebue menționat, în mod deosebit, părintele Buburuz, venit din Chișinăul Basarabiei, ca mărturisitor al tragediei pe care o trăiesc Românii din Basarabia românească, subjugată de Rusia nouă. Preotul Buburuz va participa la toate Sfintele Liturghii dela Camp și dela

calm, bucurie și prietenie, lăsând altora gâlceava și răutățile lumii.

Mesele de prânz erau servite de harnicile doamne și domnișoare, cu grijă la cele mai mici detalii culinare, sub supravegherea D-nei Moisin, care parcă nu obosește niciodată și-și poartă cu distincție calmul, seninătatea și înțelepciunea.

După cinele servite cu regularitate de aceleași persoane, discuțiile, convorbirile și poveștile continuă, în grupuri mai mari sau mai mici, până târziu, în noapte.

Intr'una din seri, s'a organizat ad-hoc o seară de conferințe unde au luat cuvântul Părintele D. Ichim și avocatul Adrian Grigoropol. Amândoi vorbitorii experimentați, având subiecte originale și atrăgătoare. Tot ad-hoc a vorbit și Preotul Buburuz, venind cu amănunte despre situația actuală din Basarabia și perspectivele de viitor. In același timp, a făcut un apel urgent, la toată lumea, pentru ajutoare materiale și morale pentru cauza națională a Basarabiei.

ÎNTÂLNIREA CEA MARE

In ziua de Vineri, 31 Iulie 1992, toată lumea s'a mutat în cele două mari hoteluri din Hamilton (Royal Connaught Hotel și Holyday Inn), unde urmau să aibă loc activitățile Romfest-ului, ediția 1992. Acolo soseau oaspeți din toate părțile Americii, Canadei și Europei, fiind găzduiți pentru cele trei zile de festivități.

Intâlnirea tuturor a avut loc în seara zilei de Vineri, în marea sală de festivități a Hotelului "Royal Connaught". Acest contact direct a fost impresionant și emoționant, cu lacrimi de bucurie și dragoste, cu îmbrățișări calde de frățietate și simțire camaraderească a celor ce nu s'au văzut niciodată, dar au luptat pe aceleași baricade naționale, întru apărarea ființei românești, a identității etnice și a unei culturi și civilizații în cuprinsul căreia credința în Dumnezeu și omenia au avut de-a lungul veacurilor prioritate în ierarhia valorilor spirituale.

Acolo, în seara aceea de Vineri, s'a realizat un moment de elevație sufletească, reprezentând țara întreagă, țara reală, țara nepângărită de virusuri și strâmbătăți.

Oaspeții din Suedia, Franța, Germania, Austria, din Montréal, Ottawa, Toronto, Ohio, Los Angeles, Florida New York, de peste întreaga întindere a Americii, Canadei și Europei, atrași de mirajul existențial românesc, s'au strâns la un loc cu cei din România năpăstuită și și-au deschis inimile pentru sărbătoare și bucurie. Minunata limbă românească răsuna în toate colțurile și sălile hotelului, iar veselia atotstăpânitoare se revărsa peste întreaga mulțime de oameni.

A fost un fel de "horă" națională a tuturor provinciilor românești și a răspândirilor în lume, fapt ce se întâmplă numai în momente istorice, de unică revelație etnică. Așa a fost marea întâlnire dela Hamilton, în saloanele Hotelului "Royal Connaught". Pentru o clipă, glasurile au amuțit. Vorbeau numai privirile ochilor și bătăile inimii.

Toți la un loc și fiecare în parte, au adus același mesaj din țară: dragoste și unire în cuget și simțiri. Numai așa va fi salvată țara, neamul și ideea românească. Toți și fiecare în parte din cei din lumea liberă le-am răspuns cu același mesaj, care să fie dus în țară și să fie legat cu juruința sfântă a credinței strămoșești.

RECEPȚIA OFICIALĂ

Incetul cu încetul, vuietul sălilor și al coridoarelor s'a domolit, deoarece se anunța recepția oficială a începutului festivalului Romfest'92. Pe podium apăruseră preoții pentru a binecuvânta lucrările festivalului: Pr. Zelea, Pr. Ichim, Pr. Buburuz, Pr. Calciu, Pr. Gociu, Pr. Mihădaș, Pr. Craioveanu.

După rugăciuni și binecuvântare, președintele Romfest '92, Nicolae Pora a anunțat deschiderea lucrărilor festivalului și a urat bun venit tuturor celor prezenți.

Corul Asociației Culturale Române din Hamilton, sub conducerea cântărețului trubadur Stefan Hrușcă, a cântat imnul național canadian, Deșteaptă-te Române și imnul național american, în acompaniamentul chitării sale.

A luat cuvântul apoi Primarul orașului Hamilton, care a vorbit în cuvinte înflăcărate despre comunitatea Românilor din oraș și a anunțat că festivalul acesta este dedicat aniversării a 125 de ani dela întemeierea Canadei, citind apoi Proclamația dată în cinstea Romfest-ului '92.

Au vorbit după aceea reprezentanții oficiali ai guvernului provincial și federal și delegatul partidului "Reform Party", care au adus salutul lor acestei adunări festive de Români.

Corul Asociației Culturale Române a continuat cu "Basarabia" dorurilor și durerilor naționale, îmbărbătând audiența cu emoțiile speranțelor de unire cu provincia aceasta din straja de apărare a granițelor strămoșești. S'a cântat "Când a fost să moară Stefan", aducându-se un omagiu acestui voievod strălucit, care a ridicat neamul moldovenilor pe dimensiunile gloriei istorice și creștine: "Azi noapte la Prut", cu ritmul dinamic al armatelor care au recucerit Basarabia, în 1941 și au pătruns în imperiul bolșevic să apere cultura, civilizația europeană și

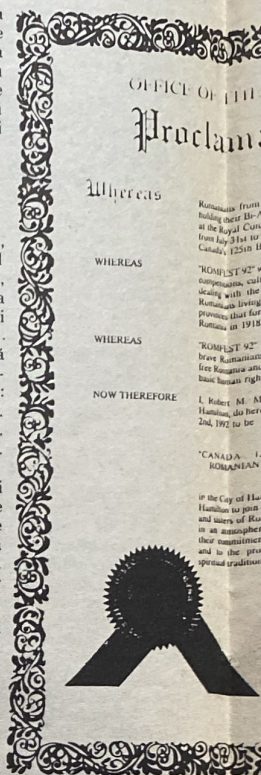

ființa națională a românismului. Și în același acompaniament de chitară, fermecător de bine mânuit de Hrușcă, s'a intonat "Nu uita că ești Român" și "Treceți batalioane române Carpații". Vibrantele melodii de bătălie și memento național ale devizei care stă la temelia conștiinței naționale: "Nu uita că ești Român" au transfigurat pe cei prezenți și au creat un climat de frățietate și camaraderie, de emoții și sentimente, de speranțe și certitudini, care au loc numai în momentele majore ale istoriei.

Toată lumea trăia emoțiile unei mari biruințe, ale bucuriei de a putea fi identic cu tine însuți, de a fi liber, de a exprima frământările și așezările din cugetul tău, care poartă în el sigiliul, formele și vrerile venite din tradițiile bogate ale neamului din care faci parte. A fost marea biruință a întâlnirii cu neamul întreg, din trecut, din prezent și din viitor.

In mijlocul acestor emoționante trăiri, a mai venit o biruință, aceea a graiului românesc, a puternicului "logos românesc". Victoria Cociaș, artistă la Teatrul Nottara din

MASA OFICIALĂ DELA BANCHETUL DE ÎNCH

EST '92 ÎN CANADA

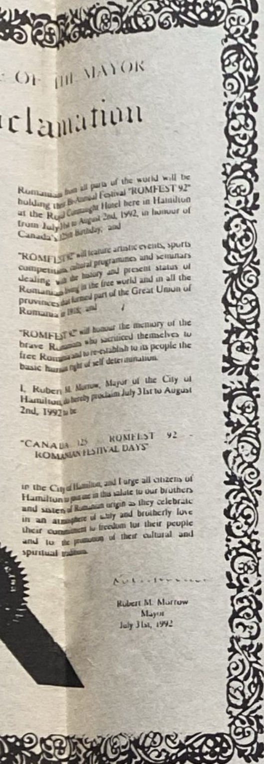
OF THE MAYOR

clamation

Romanians from all parts of the world will be holding their Bi-Annual Festival "ROMFEST 92" at the Royal Connaught Hotel here in Hamilton from July 31st to August 2nd, 1992, in honour of Canada's 125th Birthday; and

"ROMFEST 92" will feature artistic events, sports competitions, cultural programmes and seminars dealing with the history and present status of Romanians living in the free world and in all the provinces that formed part of the Great Union of Romania in 1918; and

"ROMFEST 92" will honour the memory of the brave Romanians who sacrificed themselves to free Romania and to re-establish to its people the basic human right of self determination.

I, Robert M. Morrow, Mayor of the City of Hamilton, do hereby proclaim July 31st to August 2nd, 1992 to be

"CANADA 125 ROMFEST 92 - ROMANIAN FESTIVAL DAYS"

in the City of Hamilton, and I urge all citizens of Hamilton to join me in this salute to our brothers and sisters of Romanian origin as they celebrate in an atmosphere of unity and brotherly love their commitment to freedom for their people and to the promotion of their cultural and spiritual traditions.

Robert M. Morrow
Mayor
July 31st, 1992

lă a acelaşi chitară, mânuit at "Nu ân" şi române antele lie şi l ale temelia : "Nu n" au rezenţi nat de aderie, nte, de i, care nentele

trăia ruinţe, ıtea fi ı, de a xprima ezările poartă ele şi adiţiile ıi din fost tâlnirii , din şi din

cestor a mai ceea a puter- ânesc". stă la din

Bucureşti a recitat două poezii de Eminescu, neîntrecutul meşteşugar şi făurar al limbii româneşti: "Doina" şi "Glossă". Recitalul a fost acompaniat, în tonuri de surdină, de taragotul maestrului Dumitru Fărcaş şi de acordeonul lui Aurel Tămaş. A fost un recital regal şi expresiv pentru geniul limbii române. Vocea Victoriei-Cociaş a pus în valoare toată modulaţia articulaţiilor limbii româneşti şi a relevat toată gama de melodii lirice a cuvintelor, în jocul lor de rime, de grăire şi de expresie a sentimentelor de dor, de întristare, de melancolie sau de întremare şi de chemare la luptă. A fost cuceritoare: o cucerire a talentului personal şi o cucerire a graiului românesc.

Cunoscutul poet Zahu Pană a recitat poezia "Drumul Crucii", elogiu adus celor 40 de tineri îmbrăcaţi în cămăşi albe şi cu cruci la gât, care au pornit pe jos dela Chişinău până la Bucureşti, purtând crucea biruinţei în spate.

Programul artistic a fost încheiat cu un cântec englezesc interpretat de Stefan Hruşcă şi de cuplul Fărcaş-Tămaş care au adus melodiile unice ale muzicii româneşti să răsune pe meleagurile Canadei, ca o chemare a începuturilor de lume veche, cum sunt şi cântecele româneşti.

După programul artistic, la tribună a venit D-na Laura Riga, o veche membră a tradiţionalului Partid Liberal, care a suferit rigorile regimului penitenciar din România aducând salutul Partidului Liberal pentru Romfest '92 şi a propus intonarea Imnului regal român, care a fost cântat de participanţi.

Seara s'a încheiat cu un coctail oferit de Comitetul Romfest '92, la care s'a discutat, s'au făcut noi cunoştinţe, s'au - întâlnit vechi prieteni, unii chiar după 40 de ani.

O parte importantă din Romfest '92 a fost rezervată pentru ziua de Sâmbătă, 1 August, cu un ciclu de trei sesiuni de conferinţe, dedicate culturii, istoriei şi tineretului, în cursul dimineţii, în trei săli diferite.

Secţia Culturală a fost condusă de Prof. Aurel Ciufecu. In cadrul acestei secţii a fost prezentat un număr impresionant de lucrări de către conferenţiarii: Pr. Protoiereu Buburuz din Chişinău, P. Diaconescu - Montréal, A. Moisin - Victoria (conferinţă citită); I. Zeana - Bucureşti; V. Neştian - Iaşi; Gh. Paţa - Vatra Dornei; V. Tega - Montréal; C. Vasiliu - Montréal; L. Cănănău - Kitchener; I. Halmaghi - Alliance, USA.

La Secţia de Istorie, condusă de Prof. Nicolae Iliescu au conferentiat: Pr. Protoiereu Buburuz - Chişinău; G.Lechinţan - Sibiu; A. Grigoropol - Bucureşti; Gh. Mihai - Timişoara.

Secţia de Tineret a fost condusă de Dr. Nicolae Popescu şi au conferenţiat următorii: S. Drăgan - Washington; Z. Pană - New York; A. Moisin - Victoria (conferinţă citită); N. Roman - Hamilton; S. Suru - Bucureşti; M.Cazacu - Timişoara.

Seminarul Politic a avut loc în după amiaza aceleiaşi zile, în marele auditoriu al hotelului, pentru a putea acomoda larga asistenţă.

Lucrările au fost deschise de Prof. Ion Halmaghi, care a condus acest seminar, prin prezentarea unei declaraţii a marelui Român macedonean din România, care se pregătea să vină la Romfest '92, dar a decedat înainte de împlinirea acestei dorinţe. Ultimele sale cuvinte de pe patul de spital au fost: "Mă fac eu bine şi mă duc în Canada la Romfest, să le vorbesc fraţilor mei Români de acolo despre iubirea noastră nestrămutată de neam şi credinţa în Iisus Hristos".

Fotografia acestui mare Român macedonean, care se cheamă Gioga Parizian, a fost aşezată în faţa mesei principale a vorbitorilor şi s'a ţinut un minut de reculegere în memoria lui.

Au conferenţiat apoi următorii: N.Belcea din New Jersey, C. Mătasă - Florida, A.Grigoropol - Bucureşti, I.Paceag - Bucureşti, D.Funda - Bucureşti; R.Codrescu - Bucureşti, M.Petrişor - Bucureşti, M.Cazacu-Timişoara, G. Constantinescu - Sibiu, S. Suru - Bucureşti, V. Neştian - Iaşi, Creţu - Paris, O. Voinea - Bucureşti, Brahonski - Sibiu, Ciufecu - Bridgeport, Lechinţan - Sibiu şi alţii.

Seminarul Politic este un forum deschis pentru a fi prezentate diferitele vederi ale formaţiunilor sau individuale în problemele actuale naţionale. Deosebit de interesante au fost informaţiile date despre unele partide politice din ţară, despre situaţia Bisericii Unite care încă nu şi-a primit lăcaşurile confiscate de guvernul comunist, despre direcţiile de azi ale partidelor politice din România şi pronosticurile privind alegerile generale din 27 Septembrie 1992.

In sală a fost remarcată prezenţa D-nei Dr. Ana Marin, Elveţia, căreia i s'a mulţumit pentru participare şi care a felicitat organizatorii Romfest-ului mulţumind pentru omagiile prezentate.

Sâmbătă seara a avut loc un spectacol-concert susţinut de un număr de artişti profesionişti din România şi din afara ei.

Programul a început cu dansuri naţionale româneşti, această vrajă nemaipomenită a creaţiilor româneşti, care deschide porţile trăirii dionisiace, a întregirii aproape mistice în ritmul şi trepidaţiile superbe ale universului. Să nu uităm că Dyonisos a fost un zeu al strămoşilor traci. Echipa de dansuri a Societăţii "Mihai Eminescu" din Regina, Canada, una din celebrele echipe din lumea liberă a avut o performanţă extraordinară, sub conducerea şi îndrumarea artistică a maestrului Bodeuţ. Pe scenă s'a prezentat o gamă întreagă de jocuri şi dansuri româneşti din toate regiunile ţării, fiecare cu originalităţile şi varietăţile specifice, dela salt, mlădiere lină, modulări trupeşti, gesticulări şi mimică, până la strigăte de bucurie şi bătături de voinicie în podeaua scenei. Costumaţia a fost caleidoscopică, după gusturile şi tradiţiile de coloraţie provinciale şi semnificativ a fost felul armonios în care, cântec, melodie, mlădiere şi salt sau pas măsurat s'au armonizat admirabil în ceea ce se cheamă întregul

românesc, cultura naţională.

A urmat Stefan Hruşcă mult îndrăgit de Românii din lumea liberă, pe care i-a încântat cu **varietatea melodiilor** interpretate. El a evoluat la un înalt nivel profesional, îmbinând talentul său de interpret şi compozitor cu experienţa scenei occidentale. A fost o performanţă artistică de excepţie.

O notă aparte au dat-o Dumitru Fărcaş, maestru desăvârşit al taragotului, acompaniat la acordeon de discipolul său Aurel Tămaş. Aceştia au adus pe îndepărtatele meleaguri ale Canadei unicitatea cântecelor româneşti.

In acordurile "Rapsodiei Române" inimile spec-

tatorilor pulsau de înalte sentimente naţionale, iar starea emoţională a atins înalte culmi.

Intreaga prezentare a acestui program artistic, bine închegat şi diversificat a fost făcută de Doru Octavian Dumitru, care a îmbinat seriozitatea rolului de prezentator cu aceea de comic. Doru Octavian impresionează prin spontaneitatea şi umorul deosebit potrivit fiecărei situaţii. Si la Doru Octavian se poate vedea ca şi la Stefan Hruşcă rezultatul unei temeinice munci de perfecţionare la nivel internaţional, prin introducerea în programul său a noutăţilor occidentale, a dansului, cântecului şi chiar a unei partenere - balerina Laura Vişan.

Putem spune fără falsă modestie că întregul program artistic a fost de un profesionalism deosebit şi că artiştii noştri români pot concura cu orice trupă americană, cu succes.

Spectacolul a fost continuat de dans în acompaniamentul orchestrei din Toronto "Continental".

ÎNCHIDEREA FESTIVITĂŢILOR

Duminică, 2 August 1992, Sfânta Liturghie cu soborul de preoţi prezenţi la Câmpul Românesc, la Capela Sfânta Maria. Clopotele dela Reşiţa aduse cu 35 de ani în urmă în Canada, au chemat pe credincioşi la slujbă; grupuri, grupuri de Români urcau treptele podeţului de lemn alb, ca la mânăstire.

La ora 1.00 a început Banchetul festiv de închidere a Romfest, care a avut loc în sala de festivităţi a Centrului Cultural "Nae Ionescu". Sala a fost plină până la refuz.

Banchetul a fost prezidat de Preşedintele Romfest '92 Dl. Nicolae Pora, care a vorbit după terminarea prânzului, mulţumind tuturor oaspeţilor pentru participarea lor la acest important eveniment românesc.

A urmat un program muzical, la care au participat din nou Stefan Hruşcă, Dumitru Fărcaş şi Aurel Tămaş, care au încântat o dată în plus sufletele doritoare de muzică românească.

Apoi, Preşedintele Comitetului Internaţional Romfest, a decernat **Premiile** Romfest pentru artă şi literatură, unui număr de Români care trăind ani de zile în afara graniţelor României, au făcut cunoscută arta şi cultura românească peste hotare: sculptură - Nicăpetre pentru lucrarea "Mihai Eminescu" dela Câmpul Românesc; Nicolae Stănescu pentru lucrarea "Ruga Martirului"; literatură - Zahu Pană pentru culegerea "Poezii din închisori"; Dumitru Bacu pentru cartea "Piteşti" şi Silvia Cinca pentru romanul "Radiografii pentru iubire".

A urmat înmânarea cupelor decernate echipei campioane de fotbal din cadrul campionatului pentru Romfest. Câştigătoarea campionatului de fotbal a fost echipa din Toronto.

Romfest '92 a fost o nouă demonstraţie de prezenţă majoră românească, în lumea exilului şi cu o reuşită deosebită în toate manifestările sale; o reuşită pentru obiectivele propuse iniţial: 1) menţinerea şi consolidarea spiritualităţii româneşti; 2) lupta pentru întregirea graniţelor româneşti; 3) suportul pentru cultura creştină şi naţională şi 4) susţinerea unei democraţii româneşti.

Aceste obiective rămân pe mai departe în patrimoniul viitoarelor Romfest-uri, care, nu peste mult timp, sperăm să aibă loc pe pământul ţării eliberate.

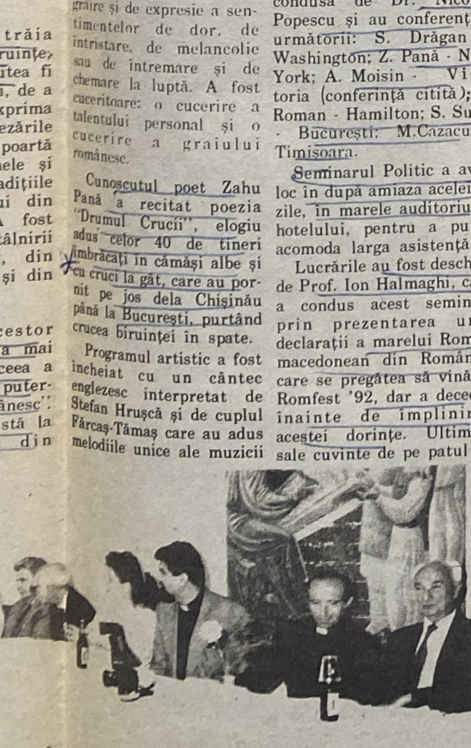

DE ÎNCHIDERE A FESTIVALULUI ROMFEST'92

MĂREȚUL ROMFEST '92 ÎN CANADA

DESCĂLECAREA CELOR DIN ȚARĂ

ROMFEST'92 a început cu "descălecarea" celor din țară, care au venit, să cunoască exilul românesc și să-și facă o idee despre libertate și democrație. Descălecarea lor a coincis cu aniversarea celor 125 de ani de întemeierea Canadei, țară superbă, bogată și dinamic angajată pe calea progresului de cultură și civilizație. În fiul acesta simbolic, descălecătorii români și-au împărtășit din bucuriile și idealurile celor ce au fondat o țară minunată și și-au limpezit ochii și sufletul, atât pentru ei cât și pentru cei de acasă, care cu gând curat vor să întemeieze o țară nouă, toate cugetele lor și idealurile călăuzindu-i, căci vin dela originea și dela strămoșii dintâi ai unui neam.

Primul contact al descălecătorilor din România a fost cu binefacerile unei civilizații elevate și cu climatul de libertate pe care îl visează și ei, acolo, în Carpați.

Apoi, au ajuns la "Câmpul Românesc", un adevărat miracol al realizărilor românești din lumea liberă, unde se cinstesc și se păstrează cu grijă valorile culturii și civilizației noastre și unde freamătă sufletul celor din exil, pentru alcătuirea unei comunități naționale, morale și creștine, puternice, care să dăinuie prin energii creatoare și conștiință națională.

Aici, la "Câmpul Românesc", oaspeții din România s'au întâlnit direct cu bustul lui Eminescu, cu troițele ridicate în memoria eroilor români, a Generalului Platon Chirnoagă, a poetului Aron Cotruș, cu spațioasa sală de festivități a Centrului Cultural "Nae Ionescu", cu Capela creștinătății noastre milenare, așezată în luminișul pădurii, pe o ridicătură de pământ. S'au întâlnit cu simbolurile vii ale culturii tradiționale și cu sufletul și cugetul curat al celor ce n'au încetat din 1944 și până astăzi să facă mărturisiri pentru dreptul la libertate. S'au întâlnit luptătorii adevărați ai cauzei naționale, cei din lumea liberă cu cei veniți din tenebrele temniță comuniste, dar care au fost impotente în încercarea lor de a frânge rezistența națională.

În fiecare dimineață, la Capela Câmpului a avut loc Sfânta Liturghie, săvârșită de prea cucernicii părinți care au poposit acolo. (Pr. Gh. Calciu, Pr. Petre Popescu, Pr. Dumitru Ichim și Pr. Nicolae Zelea).

Printre ei trebue menționat, în mod deosebit, părintele Buburuz, venit din Chișinăul Basarabiei, ca mărturisitor al tragediei pe care o trăiesc Românii din Basarabia românească, subjugată de Rusia nouă. Preotul Buburuz va participa la toate Sfintele Liturghii dela Câmp și dela Romfest.

De fapt, descălecătorii au venit din toate provinciile românești, ca un simbol al unității naționale, la care adăugăm și pe Macedonenii viguroși, care au fost prin excelență reprezentați în participarea dela Câmp.

Întreaga săptămână, rezervată anual festivităților la Câmpul Românesc, a fost anul acesta, dăruită oaspeților din țară Dela Capelă, după rugăciunile de dimineață, se adunau cu toții în sala cea mare pentru servirea micului dejun, apoi de aici plecau în eventuale excursii în împrejurimi (Cascada Niagara, o fermă românească, orașul Hamilton și Toronto), plimbări prin pădure, băi de soare și în bazinul de inot, însoțite de joaca și veselia necurmată a copiilor neastâmpărați. Totul într'o atmosferă de calm, bucurie și prietenie, lăsând altora gâlceava și răutățile lumii.

Mesele de prânz erau servite de harnicile doamne și domnișoare, cu grijă la cele mai mici detalii culinare, sub supravegherea D-nei Moisin, care parcă nu obosește niciodată și-și poartă cu distincție calmul, seninătatea și înțelepciunea.

După cinele servite cu regularitate de aceleași persoane, discuțiile, convorbirile și poveștile continuă, în grupuri mai mari sau mai mici, până târziu, în noapte.

Într'una din seri, s'a organizat ad-hoc o seară de conferințe unde au luat cuvântul Părintele D. Ichim și avocatul Adrian Grigoropol. Amândoi vorbitorii experimentați, având subiecte originale și atrăgătoare. Tot ad-hoc a vorbit și Preotul Buburuz, venind cu amănunte despre situația actuală din Basarabia și perspectivele de viitor. În același timp, a făcut un apel urgent, la toată lumea, pentru ajutoare materiale și morale pentru cauza națională a Basarabiei.

ÎNTÂLNIREA CEA MARE

În ziua de Vineri, 31 Iulie 1992, toată lumea s'a mutat în cele două mari hoteluri din Hamilton (Royal Connaught Hotel și Holyday Inn), unde urmau să aibă loc activitățile Romfest-ului, ediția 1992. Acolo soseau oaspeți din toate părțile Americii, Canadei și Europei, fiind găzduiți pentru trei cele trei zile de festivități.

Întâlnirea tuturor a avut loc în seara zilei de Vineri, în marea sală de festivități a Hotelului "Royal Connaught". Acest contact direct a fost impresionant și emoționant, cu lacrimi de bucurie și dragoste, cu îmbrățișări calde de frățietate și simțire camarădească a celor ce nu s'au văzut niciodată, dar au luptat pe aceleași baricade naționale, intru apărarea ființei românești, a identității etnice și a unei culturi și civilizații în cuprinsul căreia credința în Dumnezeu și omenia au avut de-a lungul veacurilor prioritate în ierarhia valorilor spirituale.

Acolo, în seara aceea de Vineri, s'a realizat un moment de elevație sufletească, reprezentând țara întreagă, țara reală, țara nepângărită de virusuri și strâmbătăți.

Oaspeții din Suedia, Franța, Germania, Austria, din Montréal, Ottawa, Toronto, Ohio, Los Angeles, Florida New York, de peste întreaga întindere a Americii, Canadei și Europei, atrași de mirajul existențial românesc, s'au strâns la un loc cu cei din România năpăstuită și și-au deschis inimile pentru sărbătoare și bucurie. Minunata limbă românească răsuna în toate colțurile și sălile hotelului, iar veselia atotstăpânitoare se revărsa peste întreaga mulțime de oameni.

A fost un fel de "horă" națională a tuturor provinciilor românești și a răspândirilor în lume, fapt ce se întâmplă numai în momente istorice, de unică revelație etnică. Așa a fost marea întâlnire dela Hamilton, în saloanele Hotelului "Royal Connaught". Pentru o clipă, glasurile au amuțit. Vorbeau numai privirile ochilor și bătăile inimii.

Toți la un loc și fiecare în parte, au adus același mesaj din țară: dragoste și unire în cuget și simțiri. Numai așa va fi salvată țara, neamul și ideea românească. Toți și fiecare în parte din cei din lumea liberă le-am răspuns cu același mesaj, care să fie dus în țară și să fie legat cu juruința sfântă a credinței strămoșești.

RECEPȚIA OFICIALĂ

Incetul cu incetul, vuietul sălilor și al coridoarelor s'a domolit, deoarece se anunța recepția oficială a începutului festivalului Romfest'92. Pe podium apăruseră preoții pentru a binecuvânta lucrările festivalului: Pr. Zelea, Pr. Ichim, Pr. Buburuz, Pr. Calciu, Pr. Gociu, Pr. Mihădaș, Pr. Craioveanu.

După rugăciuni și binecuvântare, președintele Romfest '92, Nicolae Pora a anunțat deschiderea lucrărilor festivalului și a urat bun venit tuturor celor prezenți.

Corul Asociației Culturale Române din Hamilton, sub conducerea cântărețului trubadur Stefan Hruscă, a cântat imnul național canadian, Deșteaptă-te Române și imnul național american. În acompaniamentul chitării sale.

A luat cuvântul apoi Primarul orașului Hamilton, care a vorbit în cuvinte înflăcărate despre comunitatea Românilor din oraș și a anunțat că festivalul acesta este dedicat aniversării a 125 de ani dela întemeierea Canadei, citind apoi Proclamația dată în cinstea Romfest-ului '92.

Au vorbit după aceea reprezentanții oficiali ai guvernului provincial și federal și delegatul partidului "Reform Party", care au adus salutul lor acestei adunări festive de Români.

Corul Asociației Culturale Române a continuat cu "Basarabia" dorurilor și durerilor naționale, îmbărbătând audiența cu emoțiile speranțelor de unire cu provincia aceasta din straja de apărare a granițelor strămoșești. S'a cântat "Când a fost să moară Stefan", aducându-se un omagiu acestui voievod strălucit, care a ridicat neamul moldovenilor pe dimensiunile gloriei istorice și creștine, "Azi noapte la Prut", cu ritmul dinamic al armatelor care au recucerit Basarabia, în 1941 și au pătruns în imperiul bolșevic să apere cultura, civilizația europeană și ființa națională a românismului. Și în același acompaniament de chitară, fermecător de bine mânuit de Hruscă, s'a intonat "Nu uita că ești Român" și "Treceți batalioane române Carpații". Vibrantele melodii de bătălie și memento național ale devizei care stă la temelia conștiinței naționale: "Nu uita că ești Român" au transfigurat pe cei prezenți și au creat un climat de frățietate și camaraderie, de emoții și sentimente, de speranțe și certitudini, care au loc numai în momentele majore ale istoriei.

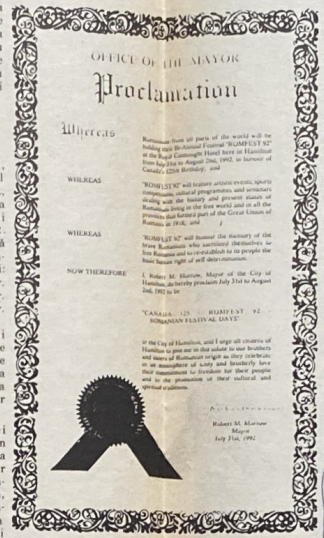

Toată lumea trăia emoțiile unei mari biruințe, ale bucuriei de a putea fi identic cu tine însuți, de a fi liber, de a exprima frământările și aspirările din cugetul tău, care poartă în el sigiliul, formele și vrerile venite din tradițiile bogate ale neamului din care faci parte. A fost marea biruință a întâlnirii cu neamul întreg, din trecut, din prezent și din viitor.

În mijlocul acestor emoționante trăiri, a mai venit o biruință, aceea a graiului românesc, a puternicului "logos românesc". Victoria Cociaș, artistă la Teatrul Nottara din București a recitat două poezii de Eminescu, neîntrecutul meșteșugar și făurar al limbii românești: "Doina" și "Glossă".

Recitatul a fost acompaniat, în tonuri de surdină, de taragotul maestrului Dumitru Fărcaș și de acordeonul lui Aurel Tămaș. A fost un recital regal și expresiv pentru geniul limbii române. Vocea Victoriei Cociaș a pus în valoare toată modulația articulațiilor limbii românești și a relevat toată gama de melodii lirice a cuvintelor, în jocul lor de rime, de grăire și de expresie a sentimentelor de dor, de întristare, de melancolie sau de întremare și de chemare la luptă. A fost cuceritoare: o cucerire a talentului personal și o cucerire a graiului românesc.

Cunoscutul poet Zahu Pană a recitat poezia "Drumul Crucii", elogiu adus celor 40 de tineri îmbrăcați în cămăși albe și cu cruci la gât, care au pornit pe jos dela Chișinău până la București, purtând crucea biruinței în spate.

Programul artistic a fost încheiat cu un cântec englezesc interpretat de Stefan Hruscă și de cuplul Fărcaș-Tămaș care au adus melodiile unice ale muzicii românești să răsune pe meleagurile Canadei, ca o chemare a începuturilor de lume veche, cum sunt și cântecele românești.

După programul artistic, la tribună a venit Dna Laura Riga, o veche membră a tradiționalului Partid Liberal, care a suferit rigorile regimului penitenciar din România aducând salutul Partidului Liberal pentru Romfest '92 și a propus închinarea Imnului regal român, care a fost cântat de participanți.

Seara s'a încheiat cu un coctail oferit de Comitetul Romfest '92, la care s'a discutat, s'au făcut noi cunoștințe, s'au întâlnit vechi prieteni, unii chiar după 40 de ani.

O parte importantă din Romfest '92 a fost rezervată pentru ziua de Sâmbătă, 1 August, cu un ciclu de trei sesiuni de conferințe dedicate culturii, istoriei și tineretului, în cursul dimineții, în trei săli diferite.

Secția Culturală a fost condusă de Prof. Aurel Ciufecu. În cadrul acestei secții a fost prezentat un număr impresionant de lucrări de către conferențiarii: Pr. Protoiereu Buburuz din Chișinău, P. Diaconescu - Montréal, A. Moisin - Victoria (conferință citită); I. Zeana - București; V. Neștian - Iași; Gh. Pața - Vatra Dornei; V. Tega - Montréal; C. Vasiliu - Montréal; L. Cănănău - Kitchener; I. Halmaghi - Alliance, USA.

La Secția de Istorie, condusă de Prof. Nicolae Iliescu au conferențiat: Pr. Protoiereu Buburuz - Chișinău; G.Lechințan - Sibiu; A. Grigoropol - București; Gh. Mihai - Timișoara.

Secția de Tineret a fost condusă de Dr. Nicolae Popescu și au conferențiat următorii: S. Drăgan - Washington; Z. Pană - New York; A. Moisin - Victoria (conferință citită); N. Roman - Hamilton; S. Suru - București; M.Cazacu - Timișoara.

Seminarul Politic a avut loc în după amiaza aceleiași zile, în marele auditoriu al hotelului, pentru a putea acomoda larga asistență.

Lucrările au fost deschise de Prof. Ion Halmaghi, care a condus acest seminar, prin prezentarea unei declarații a marelui Român macedonean din România, care se pregătea să vină la Romfest '92, dar a decedat înainte de împlinirea acestei dorințe. Ultimele sale cuvinte de pe patul de spital au fost: "Mă fac eu bine și mă duc în Canada la Romfest, să le vorbesc fraților mei Români de acolo despre iubirea noastră nestrămutată de neam și credința în Iisus Hristos".

Fotografia acestui mare Român macedonean, care se cheamă Giogi Parizian, a fost așezată în fața mesei principale a vorbitorilor și s'a ținut un minut de reculegere în memoria lui.

Au conferențiat apoi următorii: N.Belcea din New Jersey, C. Mitaș - Florida, A.Grigoropol - București, I.Paceag - București, D. Funda - București; R.Codrescu - București, M.Petrișor - București, M.Cazacu-Timișoara, G. Constantinescu - Sibiu, S. Suru - București, V. Neștian - Iași, Crețu - Paris, O. Voinea - București, Brahonski - Sibiu, Ciufecu - Bridgeport, Lechințan - Sibiu și alții.

Seminarul Politic este un forum deschis pentru a fi prezentate diferitele vederi ale formațiunilor sau individuale în problemele actuale naționale. Deosebit de interesante au fost informațiile date despre unele partide politice din țară, despre situația Bisericii Unite care încă nu și-a primit lăcașurile confiscate de guvernul comunist, despre direcțiile de azi ale partidelor politice din România și pronosticurile privind alegerile generale din 27 Septembrie 1992.

În sală a fost remarcată prezența D-nei Dr. Ana Marin, Elveția, căreia i s'a mulțumit pentru participare și care a felicitat organizatorii Romfest-ului mulțumind pentru o-magiile prezentate.

Sâmbătă seara a avut loc un spectacol-concert susținut de un număr de artiști profesioniști din România și din afara ei.

Programul a început cu dansuri naționale românești, această vrajă nemaipomenită a creațiilor românești, care deschide porțile trăirii dionisiace, a întregirii apropape mistice în ritmul și trepidațiile superbe ale universului. Să nu uităm că Dyonisos a fost un zeu al strămoșilor traci. Echipa de dansuri a Societății "Mihai Eminescu" din Regina, Canada, una din celebrele echipe din lumea liberă a avut o performanță extraordinară, sub conducerea și îndrumarea artistică a maestrului Bodeuț. Pe scenă s'a prezentat o gamă întreagă de jocuri și dansuri românești din toate regiunile țării, fiecare cu originalitățile și varietățile specifice, dela salt, mlădiere line, modulări de trupești, gesticulări și mimică, până la strigăte de bucurie și bătături de voinicie în podeaua scenei. Costumația a fost caleidoscopică, după gusturile și tradițiile de colorație provinciale și semnificativ a fost felul armonios în care, cântec, melodie, mlădiere și salt sau pas măsurat s'au armonizat admirabil în ceea ce se cheamă întregul românesc, cultura națională.

A urmat Stefan Hruscă mult îndrăgit de Românii din lumea liberă, pe care i-a încântat cu varietatea melodiilor interpretate. El a evoluat la un înalt nivel profesional, îmbinând talentul său de interpret și compozitor cu experiența scenei occidentale. A fost o performanță artistică de excepție.

O notă aparte au dat-o Dumitru Fărcaș, maestru desăvârșit al taragotului, acompaniat la acordeon de discipolul său Aurel Tămaș. Acestia au adus pe îndepărtatele meleaguri ale Canadei unicitatea cântecelor românești.

În acordurile "Rapsodiei Române" inimile spectatorilor pulsau de înalte sentimente naționale, iar starea emoțională a atins înalte culmi.

Intreaga prezentare a acestui program artistic, bine închegat și diversificat a fost făcută de Doru Octavian Dumitru, care a îmbinat seriozitatea rolului de prezentator cu aceea de comic. Doru Octavian impresionează prin spontaneitatea și umorul deosebit potrivit fiecărei situații. Și la Doru Octavian se poate vedea ca și la Stefan Hruscă rezultatul unei temeinice munci de perfecționare la nivel internațional, prin introducerea în programul său a noutăților occidentale, a dansului, cântecului și chiar a unei partenere - balerina Laura Vișan.

Putem spune fără falsă modestie că întregul program artistic a fost de un profesionalism deosebit și că artiștii noștri români pot concura cu orice trupă americană, cu succes.

Spectacolul a fost continuat de dans în acompaniamentul orchestrei din Toronto "Continental".

ÎNCHIDEREA FESTIVITĂȚILOR

Duminică, 2 August 1992, Sfânta Liturghie cu soborul de preoți prezenți la Câmpul Românesc, la Capela Sfânta Maria. Clopotele dela Reșița aduse cu 35 de ani în urmă în Canada, au chemat pe credincioșii la slujbă; grupuri, grupuri de Români urcau treptele podețului de lemn alb, ca la mănăstire.

La ora 1.00 a început Banchetul festiv de închidere a Romfest, care a avut loc în sala de festivități a Centrului Cultural "Nae Ionescu". Sala a fost plină până la refuz.

Banchetul a fost prezidat de Președintele Romfest '92 Dl. Nicolae Pora, care a vorbit după terminarea prânzului, mulțumind tuturor oaspeților pentru participarea lor la acest important eveniment românesc.

A urmat un program muzical, la care au participat din nou Stefan Hruscă, Dumitru Fărcaș și Aurel Tămaș, care au încântat o dată în plus sufletele doritoare de muzică românească.

Apoi, Președintele Comitetului Internațional Romfest, a decernat Premiile Romfest pentru artă și literatură, unui număr de Români care trăind ani de zile în afara granițelor României, au făcut cunoscută arta și cultura românească peste hotare: sculptură - Nicăpetre pentru lucrarea "Mihai Eminescu" dela Câmpul Românesc; Nicolae Stănescu pentru lucrarea "Ruga Martirului"; literatură - Zahu Pană pentru culegerea "Poezii din închisori"; Dumitru Bacu pentru cartea "Pitești" și Silvia Cinca pentru romanul "Radiografii pentru iubire".

A urmat înmânarea cupelor decernate echipei campioane de fotbal din cadrul campionatului pentru Romfest. Câștigătoarea campionatului de fotbal a fost echipa din Toronto.

Romfest '92 a fost o nouă demonstrație de prezență majoră românească, în lumea exilului și cu o reușită deosebită în toate manifestările sale, o reușită pentru obiectivele propuse inițial: 1) menținerea și consolidarea spiritualității românești; 2) lupta pentru întregirea granițelor românești; 3) suportul pentru cultura creștină și națională și 4) susținerea unei democrații românești.

Aceste obiective rămân pe mai departe în patrimoniul viitoarelor Romfest-uri, care, nu peste mult timp, sperăm să aibă loc pe pământul țării eliberate.

MASA OFICIALĂ DELA BANCHETUL DE ÎNCHIDERE A FESTIVALULUI ROMFEST'92

ROMFEST '92

RĂSPUNSURILE ZIARISTEI DORA MEZDREA LA CÂTEVA ÎNTREBĂRI PUSE DE REDACȚIA ZIARULUI "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

1. CARE SUNT IMPRESIILE DVS. DESPRE ROMFEST '92?

2. CE CREDETI DESPRE ROMANII PE CARE I-ATI INTALNIT IN CANADA?

3. CE CREDETI DESPRE ROMANII DIN OCCIDENT CARE S'AU INTORS IN ROMANIA PENTRU A PARTICIPA LA VIATA POLITICA?

Am avut bucuria, în calitate de ziarist independent, să fiu invitată la ediția din 1992 a ROMFEST. Nu doar că nu mai luasem parte la nici una dintre edițiile precedente, dar nici nu mai ieșisem vreodată din România; așadar surpriza a fost dublă: pe de o parte am luat contact direct cu o parte a continentului nord-american, iar pe de alta, am descoperit, la mii de kilometri de țară, un colț de pământ românesc. Nu este o exagerare când spun "colț de pământ românesc" din moment ce am găsit în Canada, geografic vorbind, un mic spațiu care seamănă cu cel de acasă, peste care se suprapune un spațiu spiritual și un efort apreciabil, din partea Românilor de aici, de a menține și perpetua acest spațiu spiritual. In cadrul acestui efort, merită amintit cu prioritate cel al organizatorilor acestui festival al Românilor de pretutindeni care se vrea ROMFEST.

ROMFEST 1992, așa cum l-am perceput eu, a fost înainte de orice, un prilej de comuniune și de comunicare pentru Români, pe care prigoana totalitară din țară i-a risipit în cele patru vânturi, de-a lungul anilor. Apreciez, de aceea, că predominantă a fost greutatea emoțională a ROMFEST-ului, o greutate emoțională pe care - îmi place să cred - doar Românii știu s'o dea evenimentelor; o greutate emoțională a plecării și a întoarcerii, mereu a plecării și a întoarcerii care nu se mai sfârșește de veacuri și totuși, dincolo de această perpetuă plecare și întoarcere, o greutate a rămânerii, mai presus de convențiile geografice și de teroarea istoriei, în spațiul spiritualizării românești. Ca invitat care nu cunoștea dinainte pe nici unul dintre acești Români în mod nemijlocit, apreciez deci, ca tulburătoare, această greutate emoțională pe care au degajat-o toate activitățile care s'au desfășurat de-a lungul celor trei zile ale ROMFEST-ului, indiferent dacă erau unele culturale, sportive ori, pur și simplu, polemice. Aceasta mi-a demonstrat, în ciuda celor spuse în mod obișnuit despre Români, că acești a au capacitatea de a comunica și de a înțelege atunci când deasupra lor stă Dumnezeu și Neamul românesc și că vocația necomunicării și a dezbinării a fost (și din păcate este încă) semănată cu ardoare doar de cei care urmăresc să substituie acestor două entități fundamentale care sunt Dumnezeu și Neamul, unele false.

Referindu-mă la desfășurarea propriu-zisă a festivalului, ea a decurs conform așteptărilor. Desigur că un festival este un festival și nu se pot aștepta dela el alte rezultate decât cele care decurg din statutul lui. A-i atribui unui festival al Românilor de pretutindeni obscure intenții politice este o stupiditate demnă de mintea securiștilor retardați; dar și a-i pretinde salturi cognitive ori conceptualizante este exagerat. Tematica ROMFEST-ului din acest an fiind "Tara de azi, România de mâine" este absolut firesc ca pe parcursul dezbaterilor să se fi întâlnit și luări de poziție din sfera politicului care, de altfel, urmează îndeaproape pe cele care se desfășoară în țară; ca dovadă că Românii de peste hotare sunt interesați și cunosc situația din România.

Aici nu pot să nu mă opresc pentru o clipă și să-i felicit pe organizatori, care s'au ferit să dea festivalului un aspect mărginit și sectar de grupuscul complexat care-și cenzurează atitudinile și exercită o selecție drastică asupra participanților. Am putut vedea cu toții o participare foarte diversă (și nu mă pot abține să nu numesc aici TVR, instituție atât de fidel supusă puterii din România, prezentă la festival) și o paletă foarte largă de atitudini și opțiuni.

Aceasta mi se pare, de altfel, șansa supraviețuirii acestui festival dar și a eficienței lui: să răspundă necesităților spirituale ale Românilor din exil în numele idealurilor noastre comune și să depună mărturie - prin seriozitate și profesionalism - că existăm, în mod distinct și unic pe acest pământ al tuturor neliniștilor, ca Români.

"Românii din Canada" este o formulare mult prea cuprinzătoare care nu acoperă deplin realitatea. Pentru simplul motiv că Românii care trăiesc în această țară sunt grupați, de regulă după orașul în care trăiesc, în diverse organizații de sorginte culturală, religioasă etc. dar nici aceasta nu este valabil pentru totalitatea lor. In ce mă privește, am avut ocazia să cunosc doar pe câțiva dintre ei, unii care trăiesc la Hamilton, alții la Ottawa, alții la Montréal; nu pot vorbi, în consecință, decât despre cei pe care i-am cunoscut, altfel risc să generalizez cu premise false. Voi începe, cum e și firesc, cu cei din Hamilton, organizatorii și gazdele din acest an al ROMFEST-ului. Cred că ceea ce izbește în primul rând la aceștia este tenacitatea. Să mă explic: cei mai mulți sunt oameni plecați din țară de foarte mulți ani, cărora li s'a interzis accesul în țară dar care n'au cedat; nu doar că și-au respectat, neabătut, principiile (având, simultan, dificila misiune de a se integra în noul spațiu care le-a oferit găzduire), dar fiindu-le interzis accesul în țară, au procedat altfel: au "adus", să zic așa. România la ei creând un spațiu în care se trăiește și se simte românește: Câmpul Românesc. Admir în mod deosebit tenacitatea lor, faptul că nimic, nici amenințările securiștilor "în misiune", nici greutățile, nici dezinformarea, nu i-au făcut să cedeze.

Desigur că situația lor, este dramatică din moment ce transformările din România, în loc să conducă la întoarcerea lor acasă sau cel puțin la un contact permanent cu țara, îi condamnă la un nou exil.

Am întâlnit și în comunitățile românești din Ottawa și din Montréal oameni de foarte bună calitate care au reușit profesional dar pentru care țara natală este o nevindecată (și nevindecabilă) rană. Si aici aș integra răspunsul la o altă întrebare pe care știu că intenționați să mi-o puneți, despre Românii care s'au întors din exil doar ca să activeze în viața politică. In țară, se știe deja, aproape toți cei care s'au întors să activeze pe tărâm politic au făcut mai mari sau mai mici compromisuri cu puterea. Nu spun, automat, că toți cei care s'au întors sunt suspecți, însă am observat la mulți dintre aceștia un vag complex de superioritate prin care nu reușesc să ascundă deplin o traumă a neîmplinirii din-coace.

Am cunoscut însă, printre Românii din Canada, oameni deplin realizați profesional care s'ar întoarce în România nu în căutarea unei glorii ieftine, ci pentrucă știu că acolo este locul lor. Si nu putem decât spera, cu toții, că ziua în care se vor putea întoarce, nu doar în vizită ci pentrucă acolo este "acasa lor", nu este departe.

DUMITRU FĂRCAȘ

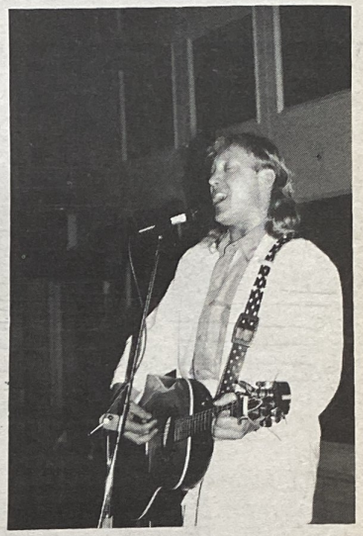

ȘTEFAN HRUȘCĂ

NICOLAE PORA
Președintele Comitetului Local

BOB MORROW
Primarul orașului Hamilton

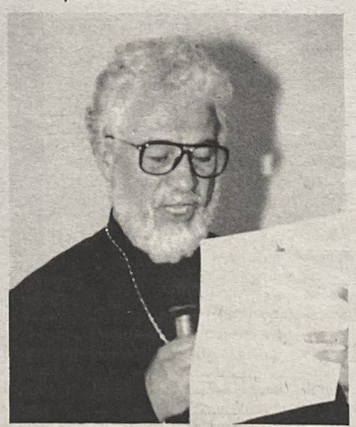

PR. GHEORGHE CALCIU
Președintele Comitetului Internațional

PR.PROT. PETRU BUBURUZ
Chișinău

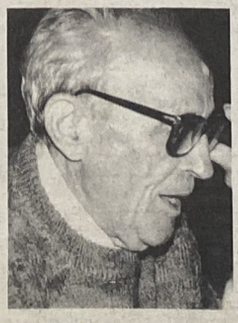

ADRIAN GRIGOROPOL

ȘERBAN SURU

G.CONSTANTINESCU

ROMFEST '92

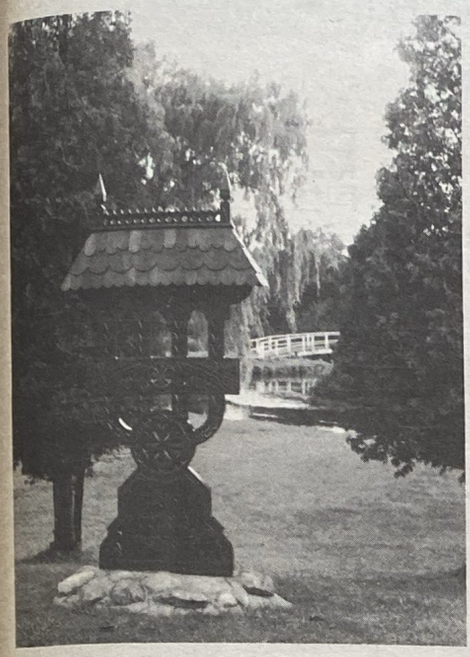

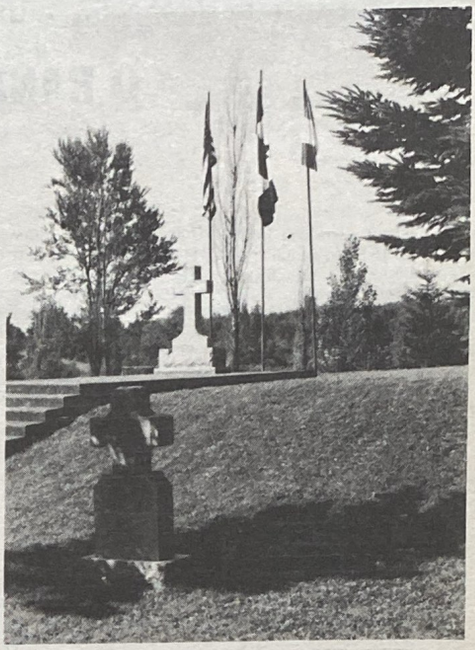

PE-UN PICIOR DE PLAI

Valeriu NEȘTIAN

Dela Cicero aflăm că sunt două feluri de patrii. Există patria natală, cea în care te naști, și patria legală, cea în care trăiești. Ele pot să nu coincidă, fiind însă la fel de legitime. Celebra lui vorbă "ubi bene ibi patria" nu vrea să spună că trebue să alegi mereu locul cel mai avantajos. Ceea ce vrea el să spună e că opțiunea pentru un anumit spațiu geografic, este, pe de o parte, un lucru nativ. Dar că nu trebue tratat doar ca un dat în care nu te mai manifești în mod ofensiv nici o clipă. Aderența la un loc se câștigă prin efort. Însă și prin meritul locului. El cuvine-se să se configureze în așa chip în ochii omului, încât să-l atragă, să merite adeziunea lui, astfel ca alegerea să fie justificată, liberă și transparentă.

De unde aceste fugare considerații de factură teoretică într'un text ce se dorește eminamente concret? Dintr'o constatare "pe teren", încărcată cu vii și permanente semnificații patriotice: et în Canada ego, mai exact, iată-ne și pe noi la Câmpul Românesc dela Hamilton, "o gură de rai" în imensitatea unui teritoriu tipic american. Pe cât de adevărată se înfățișează aici vechea zicală cu "omul care sfințește locul", pe atât de potrivită ni se pare, într'o exprimare colocvială, afirmația "n'o fi cine știe ce", dar pe planul emotivității și al angajării "este ceva extraordinar". Exagerăm, din binecuvântate rațiuni subiective? Ne pripim, datorită unor aprecieri superficiale? Stăm încă sub povara anumitor impresii insuficient decantate? Nu, nici una din aceste presupoziții! Alegând simbolul, mai mult decât argumentul sever al localității, și echivalând - evident restrictiv și schematic - patriotismul cu sentimentul de acasă, ești fericit surprins să descoperi că și "în străinătate" te poți simți... ca acasă. Tradiționalul, uneori atât de dulceagul dor de casă îmbracă aici o notă aparte. Nu e ceva abstract, este ceva de ordinul concretului celui mai relevant.

Da, în această zonă e un colț din România. In fond, din orașul ori satul de unde, mai de demult sau foarte recent, ai plecat. De fapt, din strada ori ograda pe care a trebuit s'o părăsești. Si din natura, aproape precis circumscrisă, în sânul căreia ai crescut. Si din ce mâncai Duminica și de sărbători, în familie. Si din Neamul oropsit, tolerant, dar plin de demnitate, din care indiscutabil faci parte integrantă, organică, solidară.

Mai ales din Neamul nostru latin și creștin. Căci acest ultim aspect principal dă Câmpului Românesc din statul canadian o specificate întru totul aparte.

E adevărat, la ea concură - ca instrumentele perfect acordate ce interpretează o simfonie desăvârșit armonizată - elemente cardinale ale unei priveliști aproape de vis. Intrarea în "Câmp", discretă și, totodată maiestuoasă. Flora și fauna, asemănătoare (cât de asemănătoare chiar!) pădurii românești "de-acasă" (ca la Dobrina sau Bârnova). Si concertul divin al păsărelelor și țârâitul neîntrerupt al țânțarilor, și licuricii scânteietori de noapte sunt ca "la noi". Aidoma, culoarea predominant verde a peisajului înconjurător, curgerea lină, fastuoasă, tăcută, a elești eului flancat de eminesciene sălcii pletoase, fenomenele meteorologice și seninul unui cer ce este al tuturora.

Totuși, pentru a intra într'o conștiință a locului, fără de care nici un om n'are adâncime, este o pură suprafață și ca să ilustrăm formularea proverbială dela început, mai evidentă și mai semnificativă se dovedește a fi prezența personalizată a pribeagului din aceste zări. Nu contemplativ-nostalgică, lăcrămoasă și resemnată. Ci activă, creatoare, combativă. In "duhul" Neamului din care-și are obârșia. Ii străjuiește întru nemurire, crucea închinată martirilor și eroilor căzuți în lupta pentru Dumnezeu, Neam, libertate, ridicată de Asociația Culturală Română, vecină cu cea înălțată Generalului antibolșevic Platon Chirnoagă. Colo, sus, pe vârf de piatră, stă santinelă a credinței strămoșești, capela ortodoxă, mică la trup, mare ca putere de înarmare morală. Alături de clădirea Centrului Cultural "Nae Ionescu" ce beneficiază de o vastă bibliotecă, construită cu brațe vânjoase și suflete tari, alte efigii ale românismului creștin: un monument al lui Eminescu, o troiță de lemn dedicată poetului Aron Cotruș, din-coace o alta pentru cei jertfiți în crâncena cruciadă anticomunistă. Toate sub semnul tricolorului ce fâlfâie răsăritean pe semețe catarguri suple, privind încrezător parcă țara-mamă de peste pământuri și ape...

N'am fi completi, dacă n'am menționa parcul cu bănci și mese de pe-aproape, de o ordine și curățenie exemplare, terenul de sport de mai încolo și trailerele (cabinele) ospitaliere din jur, proprietate a unor Români a căror generozitate este cu adevărat pilduitoare.

Totul, "o gură de rai" românesc!

Desigur, pentru un obișnuit al locului, toate aceste lucruri țin de ordinul cotidian al bunului simț național, grefat pe trunchiul sănătos al unei civilizații contemporane avansate. Dar, pentru unul venit din țară (ca invitat, la "Romfest '92", al neobositului și temerarului ziar "Cuvântul Românesc") ele dobândesc dimensiuni inedite. Dimensiuni, care fiind la mijloc o specie a dragostei aplicate, conțin un coeficient de irațională și de nedemonstrabil. Virtuțile locului și ale oamenilor săi pot constitui un model, însă și o punte de legătură dincolo de spațiu, timp și generații. E un tip interesant și productiv de naționalism creator, profetic, constructiv, care vede înainte un viitor limpede și încurajator. Este o formulă de comunitate națională și creștină, ancorată în tradiție, deschisă înnoirilor autentice și atentă la calitate profesională.

Si, mai cu seamă, e ceea ce ne trebue în primul rând nouă, celor din țară: un patriotism real, deloc demagogic sau lătrător, care nu se epuizează vorbind despre, ci care dinlăuntrul fenomenului, implicit, devine o stare de spirit, o modalitate de unire și de luptă prin fapte.

In acest sens, Câmpul Românesc se transformă într'o invitație la reflecție, la inițiativă și acțiune mântuitoare.

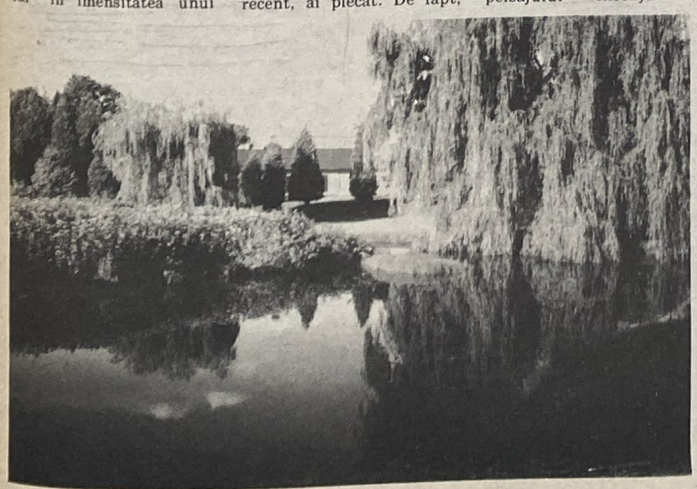

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihail Eminescu*

O RANĂ DESCHISĂ PENTRU NEAM

Sorin DRĂGAN

Motto: "Trecută prin foc şi prin sabie,/ Furată, trădată mereu,/ Eşti floare de dor, Basarabie,/ Eşti lacrima neamului meu."

S'a tras cu mitraliera în obrazul lui Hristos, de mult s'a clătinat din temelii aşezarea creştină a lumii, şi oamenii tot îşi duc viaţa mai departe, iar după fiece azi vine un nou mâine. Mai sunt încă azi milioane de Români pe care graniţele unei patrii micşorate nu-i cuprinde. Atâta timp cât un singur Român a rămas în robia străinului, fie ea fizică sau spirituală, nu ne putem socoti liberi. Cu zeci de ani în urmă, în timpul domniei lui Djugashvili (tradus din georgiană: "Fiul jidanului"), în Minsk a fost înălţată o gigantică statuie a lui Maccabi Juda, ameninţând cu pumnul cerul lui Dumnezeu. Statuia mai stă în picioare. Sub un cer mâniat, din care cad blestemele Creatorului, peste patru milioane de Români zac în robia satanei roşii.

Încleştarea din Iugoslavia nu mai îngăduie lumii nici puţina atenţie pe care o acorda conflictului din Moldova înainte vreme. Presa occidentală adună, ca în ajunul războiului din Golf, motive pentru ca puterile să distrugă o solidă entitate ortodoxă din Balcani. Nici înainte însă, datele alarmante despre Moldova, cu Armata a 14-a distrugând pământul românesc, nu au produs nici o reacţie.

In prima parte a anului am iniţiat o campanie de semnături pentru un protest împotriva agresiunii ruse. Documentele, împreună cu telexurile din Chişinău, traduse în engleză, au ajuns pe masa comitetelor de profil ale Congresului american. Răspunsul congresmanilor care s'au ocupat de problemă, a fost: Departamentul de Stat se opune alterării relaţiilor cu Rusia, noul aliat al Statelor Unite.

De atunci până acum, s'au făcut paşi pe linia atitudinii oficiale. In urma eforturilor Fundaţiei Româno - Americane, senatorul Larry Pressler (R-SD), co-sponsor al Rezoluţiei 222 a Senatului (prin care se recunoaşte că Moldova aparţine de drept României), a prezentat Senatului un amendament crucial la rezoluţia privitoare la acordarea unui împrumut de 24 miliarde dolari Rusiei. Noua clauză, aprobată de Senat, prevede condiţionarea ajutorului de încetare a războiului din Moldova. Ca prim rezultat, trupele regulate ruseşti au încetat focul şi un acord a fost semnat la Kiev de către Moldova, Rusia, România şi Ucraina.

Deşi e o reuşită, aceasta nu a putut opri nici vărsarea de sânge românesc, nici politica antinaţională a autorităţilor din Chişinău. Guvernul rusesc îşi declină controlul asupra cazacilor şi paramilitarilor înarmaţi de armata rusă. Atacurile şi teroarea împotriva moldovenilor continuă cu violenţă. Se comit atrocităţi de neimaginat împotriva populaţiei din teritoriile cucerite. Sunt raportate cazuri de oameni răstigniţi, jupuiţi de vii, decapitaţi, de violuri colective. Atacurile cu rachete ale armatei (oprite deocamdată) au distrus majoritatea recoltei şi a obiectivelor economice. Poporul se zbate în lipsuri. Circa patruzeci de mii de oameni şi-au pierdut casele. Se preconizează un total de peste o sută de mii de refugiaţi din Transnistria. Câmpurile minate de duşman continuă să ucidă ţăranii, care se tem să mai iasă la lucru. Incă nu se ştie unde sunt membrii Frontului Popular răpiţi de Ruşi. Patrulele înarmate ale Ruşilor continuă să menţină oraşele moldoveneşti sub control.

Indivizi, grupuri, asociaţii româneşti, guvernul României inclusiv, au trimis şi trimit ajutoare. Gravitatea situaţiei din Moldova reclamă însă mai mult. Singura iniţiativă a Naţiunilor Unite a fost propunerea de a trimite trupe de ocupaţie. In urma tratativelor cvadripartite, Preşedintele Snegur a depăşit faza de relativă prietenie faţă de România.

După ce implorase guvernul român să îi livreze echipament militar, după ce l-a primit, Snegur denunţă tendinţele imperialiste ale statului român şi prezenţa militară română în Moldova. Să precizăm că această prezenţă se reduce la 24 de ofiţeri, aflaţi ca observatori la Tiraspol, în cadrul comisiei cvadrilaterale. La ordinul stăpânilor săi dela Kremlin, Snegur l-a înlocuit pe Premierul Vasile Muravschi cu fostul vicepremier Sangheli, Găgăuz de origine, politician de formaţie moscovită. Faptul că între Snegur şi omul numit de el existaseră înainte serioase fricţiuni ne dovedeşte că Snegur nu e doar un mic tiran local, aşa cum se tot afirmă, ci adesea el trebue să facă eforturi ca să ţină pasul cu deciziile esaloanelor superioare.

Parlamentul dominat de comuniştii pare să îi susţină de a îşi aroga noi prerogative, totuşi azi politica nu se poate rezuma la nume de indivizi. De aceea ar fi greşit să ne oprim doar la Snegur când căutăm cheia dezastrului. Activat de KGB pe de o parte, el e confruntat cu presiunea dinamică a coloanei a cincea, manevrată de acelaşi KGB, care îl vrea şi mai obedient faţă de centru.

Ales pe criterii unice în lume (cu candidaţi care nu au reprezentat platforme, ci nume pe lista circumscripţiilor), Parlamentul e controlat cu autoritate de comunişti. Mulţi candidaţi susţinuţi de Frontul Popular au trecut la inamic, odată aleşi. Fracţiunea cea mai reacţionară constă într'un grup ce nu reprezintă, teoretic, nici un program ideologic, ci doar o categorie socială: nomenclatura rurală, adică preşedinţii de colhozuri, numiţi Grupul agrarienilor. Aceştia au fost numiţi, şi nu aleşi în Parlament.

Prin aceştia se încearcă schimbarea actualului prezidiu şi înlocuirea lui Alexandru Moşanu, actualul conducător al Parlamentului, cu notoriul secretar bolşevic Petre Lucinschi. Generalul Ion Costaş, Ministrul Armatei, patriot recunoscut, şi Dl. Plugaru, Ministrul Securităţii, de asemenea Român declarat, au fost destituiţi odată cu Primul ministru. La fel Nicolae Matcaş, Ministrul Stiinţei şi Invăţământului. Rămâne încă sub semnul întrebării păstrarea în funcţie a Ministrului Culturii şi Cultelor, Ion Ungureanu.

Cu alte cuvinte, iluzia subţire a prefacerilor s'a spulberat. Mulţimea, care visase un timp să depăşească nivelul de trai al României (ceea ce nu ar fi fost atât de greu), va trebui să priceapă că nu mai are ce aştepta dela comunişti, că aceştia nu îşi vor vota autodesfiinţarea, că ea va trebui impusă, că acestui regim criminal nu i se poate găsi nici o faţă umană.

Momentele de criză sau eşecul în război au cauzat răsturnarea guvernelor din Georgia, Azerbaidjan, Tadjikistan şi Armenia. Pe de altă parte, în Tările Baltice coloana a cincea a fost denunţată cu tărie din prima clipă şi redusă la tăcere de poporul indignat. Urmarea acestui exemplu nu mai depinde nici de exil, nici chiar de România. Pentru aceasta trebue să se trezească moldovenii înşişi. Trebue să o spunem, forţele unioniste sunt încă în minoritate în republică. Mircea Druc, într'o încercare de a reitera unirea lui Cuza, va candida în România, susţinut de Frontul Popular şi alte formaţiuni patriotice. Incă puţin cunoscut de publicul român, lui Druc i se atribuie şanse modeste de a câştiga voturi. Totuşi, această acţiune va reaminti electoratului de problema nerezolvată a teritoriilor şi populaţiei româneşti aflate sub ocupaţie străină. Oricum, mandatul Preşedintelui Snegur e valabil încă patru ani de acum înainte, deci această cale nu e cea mai scurtă.

Iniţiativa acestei candidaturi şi lista pe care Druc va candida aparţin Mişcării Ecologiste, partid internaţionalist de stânga, condus de profesorul Dolffy Drimmer, unul din cei mai afluenţi oameni de afaceri din România de azi. Pe vremea când mai era primministru, Druc mai fusese contactat de grupuri de aceeaşi orientare, din Vest de astă dată, şi aproape convins să acorde concesiuni unor firme occidentale în Moldova.

Intre cele două atitudini diferite ale aceluiaşi popor: antiromânismul fervent de tip sovietic şi pragmatismul occidental se află aceeaşi motivaţie - condiţionarea Unirii sau împiedicarea ei. Condiţia pusă de toate nucleele de putere occidentale, acordarea de privilegii minorităţii iudaice, va fi cu siguranţă necesară pentru recunoaşterea legitimităţii Unirii. Cine ne garantează însă că e şi suficientă?

Referitor la populaţia majoritară, rezultatul actualui acord dela Kiev o loveşte din plin. Moldova a acceptat status-quo-ul, ceea ce înseamnă controlul armatei ruseşti asupra Transnistriei, Tighinei şi a unei porţiuni din dreapta Nistrului. Ucraina va păstra în continuare Sudul Basarabiei, Herţa, Nordul Bucovinei şi Insula Şerpilor. Străinii rămân în stăpânirea bogăţiilor noastre, începând cu tezaurul naţional, în valoare de 18 miliarde dolari, şi încheind azi cu proaspăta campioană olimpică Tatiana Guţu, mutată din satul ei din Transnistria la Odessa. Igor Smirnov, conducătorul Rusilor din Transnistria, şi A Kozirev, Ministrul de Externe rus, au promis sprijin Găgăuzilor din Sudul Moldovei. Dacă întreg planul reuşeşte, mai bine de jumătate din pământul luat de Stalin rămâne în mâna străinilor.

Acordul prevede că în cazul unirii cu Tara, Transnistria să îşi aleagă propriul drum, după cum se va vota. După cum se ştie, din populaţia de 583.000 locuitori ai celor şase raioane din stânga Nistrului, Românii reprezintă doar 40%. Se aşteaptă ca Ucrainenii (28%), Ruşii (25%) şi restul de 7% (Găgăuzi, Bulgari, Tigani, Iudei) să voteze împotrivă în consens. Singura graniţă păzită a Moldovei, cea cu România, e încă în stăpânirea Ruşilor, în ciuda înţelegerilor care prevedeau cedarea controlui la 1 Iulie. Ruşii menţin garnizoane pe întreg teritoriul Moldovei, iar soldaţii lor descurajează orice mişcare naţională. In urma noilor anexări teritoriale, Rusia risipeşte orice indoială asupra renunţării la Europa Centrală şi Balcani. Prin multiplele capete de pod, ofensiva poate fi reluată oricând.

Peste opt sute de mii de Români trăiesc împrăştiaţi în URSS, dela Bug la Kamceatka, neavând posibilitatea materială de a se repatria. Guvernul Moldovei nu a instituit nici un fel de programe pentru ei. Independent de opţiunea politică, aproape orice Român încearcă să întindă o mână fraţilor din Moldova, să trimită un ajutor, să apropie Unirea. Din păcate, mai sunt încă destule inimi peste Prut care nu s'au deşteptat încă, mai sunt oameni ce îşi spun Moldoveni în loc de Români.

Chinuit de foame, spaime şi înşelăciuni, neamul nostru se mai poticneşte cu ochii legaţi la pragurile istoriei. Cu puritatea copilului ce a îndrăznit să spună că împăratul e gol, tinerimea română arată că singura cale de ieşire din întunericul minciunii: întoarcerea la credinţa noastră ortodoxă, la tradiţiile şi virtuţile noastre strămoşeşti.

Patruzeci de tineri purtând cămăşi albe cu monograma lui Iisus, semnul Mişcării pentru România, au dus Crucea sfântă într'un marş de un eroism greu de descris în cuvinte. Cei patruzeci de membri ai Tineretului Creştin Democrat din Moldova au parcurs pe jos distanţa dintre Chişinău şi Bucureşti, în ciuda ninsorii, viscolului şi a rănilor dela picioare şi au intrat în Capitală în ziua istorică de 27 Martie, depunând Crucea în Piaţa Universităţii, încărcând locul cu noi semnificaţii.

Doar în umbra Crucii vom găsi scăpare din aceste încercări. Numai semnul Dumnezeirii întăreşte braţul celui slab şi îi dă biruinţa asupra vrăjmaşului. Când o vom purta înapoi spre Chişinău, ea ne va recuceri moşia. In hoc signo vinces!

DECLARAŢIE A "PRO BASARABIEI ŞI BUCOVINEI"

Aflăm cu stupoare că la Chişinău a fost lansat un document în care se afirmă că la "27 August - Ziua Independenţei Republicii Moldova - a intrat în calendarul neamului ca zi a unităţii naţionale pentru toţi aceia care prin cuget şi simţire românească n'au pângărit niciodată aspiraţiile de veacuri ale strămoşilor noştri..."

Iţi stă mintea în loc!.. Independenţă faţă de cine, faţă de ce? In calendarul cărui neam?.. Si al cărei unităţi naţionale, când în realitate se ţinteşte la înveşnicirea ruperii Basarabiei de ţara-mamă?.. Manifestări culturale în numele voinţei cărui neam?

Că această chemare nesăbuită este semnată de Palatul Naţional şi Societatea Comercială "Moldocon" - treacă-mergă, dar faptul că "ideea organizării" unei asemenea impostori "este susţinută de Ministerul Culturii şi Cultelor "din aşa zisa Republică Moldova şi Consiliul local al Municipiului Suceava" (unde eşti Tu, Ştefan Doamne?) - îl găsim pur şi simplu incredibil!

Ce pretenţii dar, se mai pot avea dela cei 54 de preoţi basarabeni rătăciţi, şi totuşi susţinuţi de Inalt Prea Sfinţia Sa Vladimir, care, în nenumăratele lor telegrame inspirate de forţe oculte, îi cer lui Mircea Snegur şi lui Andrei Sangheli ca Biserica Ortodoxă din Basarabia să rămână în continuare sub conducerea Moscovei?!..

Problema stilului vechi din Basarabia a fost pusă de asociaţia noastră în repetate rânduri, ultima dată la începutul lui Martie '92, în faţa Patriarhiei dela Bucureşti. Iar punctul nostru de vedere n'a coincis şi nu coincide cu cel al Sinodului Permanent al Bisericii Române care "consideră necesar să precizeze că în cazul reînfiinţării Mitropoliei Basarabiei vor fi respectate sărbătorile religioase conform stilului vechi" (sic!)... Să mai zică cineva, că şi din acest punct de vedere Basarabia are ceva comun cu România!

Dragi compatrioţi, în sutane şi fără!.. Ori suntem, ori nu suntem ceea ce suntem!

"Pro Basarabia şi Bucovina"
Consiliul Naţional Român

20 August 1992.

FARA ARMÂNEASCĂ

ORIGINEA MACEDOROMÂNILOR

RĂSPUNS D-LUI KERAMOPULOS DELA ACADEMIA GREACĂ DIN ATENA, REFERITOR LA ORIGINEA GREACĂ A MACEDOROMÂNILOR

DE
TH. CAPIDAN
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Ședința dela 10 Februarie 1939

Urmare din nr. trecut

Abia ieșită din teascurile tipografiei, am dat imediat replica necesară într'un studiu de optzeci de pagini intitulat « Réponse critique au dictionnaire étymologique kutzovalaque, publié par M. Constantin Nicolaidi », răspândit în foarte multe exemplare, în care am arătat toate greșelile unei încercări neizbutite, care urmărea scopuri cu totul străine de preocupările științifice. Răspunsul meu de acum treizeci de ani, care a avut o excelentă primire în cercurile filologice din străinătate, a stârnit discuțiuni aprinse printre cărturarii greci din peninsulă, mai ales pentrucă cei mai mulți din ei, fiind până atunci amăgiți cu tot felul de teorii asupra originii valahilor, aveau prilejul să vadă pentru întâia dată, într'o expunere sintetică și clară, argumentele științifice pe care se întemeiază identitatea graiului lor cu limba română.

Dar reacțiunea cărturarilor greci în contra limbii românești, oridecâteori Macedoromânii se încumetau să se afirme ca Români în mijlocul Grecilor scriind câte ceva și în românește nu numai în grecește, se poate urmări într'o epocă și mai veche. Ea este foarte interesantă de cunoscut, în primul rând, spre a ne da seamă de mentalitatea greacă, în al doilea însă, de violența și expresiile, de cele mai multe ori triviale, cu care pedanții greci atacau pe Români.

Se știe că în a doua jumătate a sec. XVIII, Românii din Macedonia și Albania, dar mai ales acei așezați în orașul Moscopole și împrejurimi, ajunseseră la o situație economică atât de înfloritoare încât mulți dintr'înșii, culți cum erau din contactul lor cu Occidentul, au simțit nevoia de a crea instituțiuni de cultură superioară, cum a fost « Noua Academie », din care mai târziu au ieșit o serie de învățați ca Teodor Anastasie Cavallioti, Daniil Moscopoleanul și preotul Constantin Ucuta, care, în afară de grecește, au scris și în limba română. Tot în Moscopole ei au fondat și o tipografie, singura pe vremea aceea în întreaga peninsulă balcanică. Din nenorocire, însă, această stare n'a ținut multă vreme, din cauza deselor războaie pe care imperiul otoman le ducea cu Rușii. Hoardele albaneze de religie mahomedană, profitând de slăbiciunea imperiului, s'au năpustit asupra centrelor românești și, după zece ani de jafuri și prădări, toate aceste centre, dar mai ales Moscopole, Blajul Macedoromânilor, oraș cu 60.000 de locuitori și 40 de biserici, din care 16 le-am apucat în călătoria mea din 1928, a dispărut de pe suprafața pământului. « Pasteurs vigilants, ouvriers économes, ces Valaques, qui se prétendaient descendus des Romains établis dans la Candavie par Quintus-Maximus, avaient relevé dans le onzième siècle, sur les ruines de l'antique ville des Mosches, celle de Voschopolis; et d'un simple camp de bergers, elle était devenue la métropole commerciale de l'Epire. On y comptait, vers le milieu du siècle dernier, près de quarante mille âmes; et en 1788, sa population, augmentée d'un tiers, promettait de superbes destinées aux chrétiens de cette partie presque ignorée de la Grèce. Les écoles de Voschopolis florissaient; la civilisation s'annonçait, sous les auspices de la religion et de ses ministres, telle qu'elle parut une fois dans le monde aux bords fortunés du Paraguay; lorsque l'envie et le fanatisme se liguèrent pour détruire l'ouvrage de la sagesse... après dix années de dévastations, de rapines et de guerres, Voschopolis disparut de la surface de l'Albanie ». Acestea sunt relatările privitoare la distrugerea orașului pe care ni le face în 1821 Pouqueville, eruditul consul francez al lui Napoleon I, la curtea lui Alipașa Tepeleni, faimosul tiran din Ianina. In urma acestui mare dezastru, ce pierderi incalculabile pentru viitorul național al Aromânilor, toată elita plutocrației și intelectualității macedoromâne s'a văzut silită să se expatrieze în centrele comerciale din Nordul peninsulei, dar mai ales în Serbia, Austria, Ungaria și Ardeal, unde au creat acele faimoase colonii, ale căror urme în Transilvania, se recunosc și astăzi în cea mai mare parte a ctitoriilor bisericești. Rolul pe care acești Aromâni, în calitate de eminenți negustori l-au jucat în aceste țări nu este încă bine studiat. Un fericit început pentru coloniile macedoromâne din Serbia l-a făcut învățatul profesor universitar sârb Dr. D. I. Popovici [1]). Despre cei așezați în Austria, Ungaria și Ardeal atâta se știe numai că ei, venind în atingere cu Românii transilvăneni s'au simțit imediat frați de același sânge, luând parte activă la toate frământările lor naționale și dând Ardealului o seamă de bărbați, care prin genialitatea și dărnicia lor, și-au creat un loc de frunte în istoria renașterii poporului român din Transilvania.

Printre aceștia au fost dascăli și medici care nu și-au uitat patria părăsită și au scris din străinătate cărți didactice, spre a fi răspândite în Macedonia. Astfel, veatitul medic, originar din Bitolia, Gheorghe Constantin Roja, doctor în apitalul universității din Pesta, care iscălea și cu pseudonimul « Valachus Moscopolitanus » bun prieten al lui Petru Maior, ne-a dat o serie de lucrări, dar mai ales manualul lui de a scrie în graiul macedoromân cu litere latine; iar Mihail G. Boiagi, profesor de limba greacă la gimnaziul din Viena, gramatica macedoromână, opera cea mai desăvârșită ce s'a putut scrie în 1813, când a apărut lucrarea, asupra graiului Românilor din Sudul peninsulei [1]) balcanice. Prefața scrisă în nemțește și grecește din această ultimă lucrare ne oglindește de minune nervozitatea cărturarilor greci din peninsulă oridecâteori se întâmplă să ajungă la Macedoromânii rămași acasă, câte un exemplar din aceste lucrări. Pe atunci, campionul elenismului în Epir era vestitul dascăl grec Neofit Duca, fost profesor la Academia din București și dat pesteo graniță afară după ce mai întâi a fost bătut, imediat după venirea lui Gheorghe Lazăr în Muntenia. Iată în ce termeni triviali li se adresa Aromânilor, acest pedant grec oridecâteori aceștia ridicau pretenții de a se instrui în limba macedoromână: « Se laudă (Aromânii) că vor să constitue o națiune deosebită și nu vor să se unească prin limbă încetul cu încetul (cu națiunea greacă), după cum s'au unit și prin religie ». Și mai departe: « Așa sunt acei ce se prostesc cu limba aceasta românească, murdară și ticăloasă, dacă este iertat să se numească limbă aceea care pretutindeni șchiopătează și nu-i urmarea mai ales a unei limbi, având scârbă mare și rostire uricioasă. De aici intervin atâtea turburări între oamenii mici și proști din ambele părți laolaltă. Unii (adică Grecii), conduși de trufie mare, insultă; alții (adică Aromânii), fiind încăpățânați, nu cedează. După atâtea veacuri ei se consideră de aceeași origine cu Romanii, cu care n'au comun nici numele, nici picătură din sângele lor. Arate-n un regat al lor propriu, ori o provincie întreagă sau altceva caracteristic și deosebit de alții și atunci noi vom tăcea; toată a lor mulțime, însă, o cuprinde dela Dunăre până la Peloponez, un șir de munți sterpi, buni pentru exilați și vagabonzi. Unde este metropola lor? Unde le sunt arhiereii? Unde judecătorii, unde șefia? Unde nobilimea, unde preoții, unde evanghelia, unde psaltirea, unde literele deosebite? Unde numele lor de neam cunoscut fie și mai de aproape. Unde este locul lor în geografie? Nicăiri. La ce, deci, se laudă « că vor să constitue o națiune deosebită, pe când n'au nici loc Căci Elada nu va consimți niciodată, în niciun fel, să se numească Vlahie și îi va socoti pe aceștia de apostați, nu curați [1] ».

La toate aceste alegațiuni al căror ecou ajungea până la coloniile macedoromâne din străinătate, Mihail G. Boiagi răspundea în treacăt în prefața gramaticei macedoromâne, prefață scrisă în grecește și nemțește pe un ton mult mai liniștit. « Românul — spunea el — n'are de ce să se rușineze de limba lui, din contra el, se va simți mândru, când, reușind să-și cultive spiritul, limba maternă îl va urma bucuros, în orice caz mai bucuros ca multe alte limbi. Așa dar, din considerațiunile înșirate până aici nu înțeleg toate acele flecării nedemne ale lui Neofit Duca căruia, fiindcă nu cunoștea nicio altă limbă, i-ar fi plăcut să distrugă toate limbile din lume, pentru ca în locul lor să introducă limba sa macaroneacă, (cum o numesc în batjocură conaționalii săi). De altfel, zelul acestui învățat grec este atât de orb, încât dorește această înlocuire, deși el însuși declară pretutindeni că Românii sunt mai apți pentru cultură și mai sensibili la artele frumoase decât Grecii. Impins, așa dară, numai de orbire și de ignoranță ridicolă, el poate să întrebe într'un ton atât de provocător unde au Românii țară, orașe, preoți, legi, nobilime, etc. ? ». In fine, gramaticul macedoromân, după ce continuă mai departe prefața, revenind la afirmările lui Neofit Duca, adaugă: « Wären die Wlachen Hottentoten, so bleibt ihnen doch immer das Recht und die Pflicht, sich durch ihre eigene Sprache, als durch das zweckmässigste Mittel zu vervollkommen », în românește: « Hotentoți de ar fi Românii, totuși ar avea dreptul și datoria să se perfecționeze în limba lor, ca cel mai potrivit mijloc pentru aceasta » [2]).

Domnilor Colegi, am ținut cu tot dinadinsul să vă reproduc numai în parte acest interesant dialog care a fost ținut cu un veac și mai bine înainte între pedantul învățat grec din Elada și gramaticul macedoromân de bun simț din Viena, nu atât cu scopul ca să vă arăt cum au știut să reacționeze învățații macedoromâni din străinătate, atunci când cei rămași în peninsulă nu știau nimic despre țările române, cât ca să vă dovedesc pe bază de documente controlabile că afirmațiile calomnioase ale învățaților greci, asupra originii limbii și neamului românesc din Balcani, reprezintă o poveste veche care nu începe, cum s'ar putea crede la primul moment, cu recenta comunicare a d-lui profesor Keramopulos la Academia Greacă din Atena. Din nenorocire, la această poveste a luat parte activă, spre înjosirea ortodoxismului din Balcani, reprezentat prin Patriarhia dela Constantinopole, chiar și clerul grec. De câte ori nu ne-a fost dat să auzim înainte de marele războiu, că în cutare comună aromânească din Pind s'a întâmplat bătaie în biserică, pentrucă preotul grec a refuzat să boteze copiii nou-născuți sau să dea împărtășanie la posturile mari bătrânelor și bătrânilor Români macedoneni, pentru marele păcat pe care îl făceau că tot mai continuau să vorbească în spurcata limbă românească. Erau, după cum știți, sub regimul turcesc în peninsulă tot felul de naționalități: Albanezi, Bulgari și Sârbi, însă, niciuna din ele n'a fost supusă la atâtea persecuțiuni din partea clerului grecesc, ca națiunea românească.

Dar, afară de aceste motive, care, după cum ați văzut, toate, aveau un substrat politic, mai venea încă ceva care atingea oarecum mândria poporului grec din peninsulă. La toate actele mari, prin care a trecut restaurarea noului stat grecesc, dintre populațiunile din Sudul Dunării, Românii au fost primii care au luat partea cea mai activă. Astfel, în războiul pentru neatârnarea Eladei, Românii, care s'au luptat alături de Greci, au dat cel mai mare număr de eroi. După războiu, tot Românii au fost care au dat Grecilor bărbați de valoarea unui Ioan Coletti, cu care Ioan Ghica avu o convorbire în limba română la Paris, pe când Coletti îndeplinea funcțiunea de Ministru al Greciei pe lângă guvernul francez. Tot Românii au fost care au dat Greciei cei mai mari poeți, ca Riga Fereu, despre care am vorbit, Valaoriti, un fel de Victor Hugo al Eladei moderne, Zalacosta și alții, după aceia savanți de valoarea lui Pantazi și Spiru Lambru, în fine, evergheți ca Baronul Sina din Viena, originar din Moscopole, care a înzestrat capitala Greciei cu acel impunător edificiu, în care se găsește Academia Greacă [1]), Gheorghe Averof din Aminciu, Sturnara, Mihail și Elena Tosița [2]), și alții. Toate aceste figuri ilustre din istoria regenerării Statului grec, zilnic citate în manualele de școală, nu puteau și nici nu trebuiau să fie Vlahi. Ei erau Greci românizați, așa cum au susținut în nenumărate rânduri cărturarii greci în cursul sec. al XVIII-lea, și cum a încercat să dovedească și astăzi d-l profesor Keramopulos, în comunicarea sa dela Academia Greacă din Atena.

* * *

După această introducere cam lungă, însă foarte necesară pentru înțelegerea întregii chestiuni, trec acum la partea a doua a comunicării mele, în care, spre a fi cât se poate de scurt, voiu căuta să vă întrețin cu punctele cele mai importante din întreaga problemă. De altfel, țin să vă previn de mai înainte, că în stadiul actual al cercetărilor istorice și linguistice, dovedirea originii grecești a populațiunilor românești din Sudul Dunării este atât de absurdă, încât n'am nevoie de prea multe argumente, ca să vă demonstrez contrariul.

Comunicarea d-lui Keramopulos cuprinde trei părți: Intâi se arată răspândirea Aromânilor în Grecia și restul peninsulei balcanice, apoi se discută originea numelor etnice la Aromâni și, la urmă de tot, se încearcă a se dovedi originea grecească a acestora.

Continuare în numărul viitor

EU VOI S-VĂ SCRIU 'NĂ CARTI

Eu voi s-vă scriu 'nă carti –
Ș-nu știu cum s-ahiursescu...
Eu voi s-vă scriu 'nă carti,
Ma, vedz, îñi mi-andîrsescu,
Că am ahînti multi,
Ahînti am s-vă scriu –
Ș-di multili ți suntu,
S-aleg eu nu ma știu!

S-vă scriu că ñi-easti jali
Ș-di voi că ñi-easti dor?
Ni-u frică ta s-nu-ñi dzîți
C-armaș ninga ficior...
Ș-nu pot s-aravdu xeana,
Ni dorlu tra s-ascundu,
Cînd pot ahîntu ghini
S-lu-ngrop în chept, afundu!

I, buni maș, ș-hărioasi
S-mi bag tra si-ñi vă scriu?
Di cînd fudzii di-ația,
Harauă eu nu-ñi știu...
Nu știu ți i ghineața,
Ni zborlu dulți ți-i.
I greu cîndești tu xeani,
Și singur cîndu hii...

Tr-ațea, vă caft l'irtari,
Că nu știu s-ariurhescu,
Ma, va vă scriu un cîntic,
Cum eu acîchisescu...
Ș-va-ñi bag în el tut foclu,
Și jali și haraua,
Cum s-tihiseaști ș-dzîua,
Cînd bună, cînd arauă.

Iar cînticlu aestu,
Eu voi ca s-lu citiț
Deadun cu tuț, acasă,
Ma, ș-singuri cîndu hiț,
Tra dorlu-a vost s-vă treacă,
Ș-caimolu-a vostru, ghini –
Că știu că mintea voastră
I totîna la mini!...

Leonida SCRIMA

"DESTEPTAREA" Revista Aromânilor din România

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

A MURIT VIRGIL GHEORGHIU

Cu "Ora 25" numele lui Virgil Gheorghiu a trecut de mult bariera timpului, iar romanul poate fi considerat încă azi o operă clasică cu puternic răsunet în presa occidentală.

Fiu de preot, Virgil Gheorghiu s'a născut la 15 Septembrie 1916 la Războieni. A urmat cursurile de filosofie şi teologie la universităţile din Bucureşti şi Heidelberg.

A ocupat funcţia de Secretar de legaţie pentru relaţiile culturale şi s'a refugiat în Franţa încă din 1948 unde se face cunoscut în sfera literelor prin romanul de puternic răsunet "Ora 25", best-seller ce a fost tradus în mai toate limbile şi care se bucură de o largă circulaţie.

Henri Verneuil i-a făcut adaptarea cinematografică, în rolul ţăranului român actorul american Anthony Quinn l-a imortalizat prin magnifica lui creaţie.

Decesul lui, mi-a fost semnalat printr'o succintă dar cuprinzătoare notă bibliobiografică la buletinul de seară a canalului T.V.5, pe care întâmplător îl vizionam.

Intr'o scurtă perioadă de timp am pierdut doi remarcabili scriitori ai exilului românesc. Mă refer la Vintilă Horia şi Virgil Gheorghiu. Carierele lor însumează multe puncte comune. Amândoi şi-au început cariera ca jurnalişti. Amândoi au preferat calea exilului şi amândoi s'au bucurat de faima actualităţii literare prin operele lor de căpătâi.

Figura lui Virgil Gheorghiu rămâne marcată de o oarecare ambiguitate, atitudinea lui dând naştere la vii polemici, dezminţite de timp, relativ la atitudinea scriitorului faţă de problema antisemitismului.

Incepând din 1968, el scrie direct în limba franceză. Dar cu toate acestea, el poate fi considerat ca un autentic scriitor român. Căci nu limba este factorul determinant al paternităţii unei opere, ci sinteza factorilor şi elementelor psihologice şi istorice care-l caracterizează pe autor, "matca naţională". Citindu-l pe Virgil Gheorghiu, auzim parcă "sunetul suav al fluierului păstoresc". Un lucru care reflectează originea scriitorului.

Opera epică rămâne nelimitată prin fundalul ei infinit care relevează condiţia umană, acea perfectă alchimie de elemente eterogene dar şi generale.

De multe ori se remarcă alienarea sau aderarea scriitorului la o anumită ideologie, şi putem spune că rareori scriitorii nu sunt angajaţi. Această "angajare" este foarte des transparentă şi rămâne un criteriu de fond pentru determinarea unei opere.

Din notele ce mi le-am putut procura, voi indica câteva din cărţile lui Virgil Gheorghiu apărute în urma cunoscutului roman "Ora 25", roman care l-a consacrat.

In ordine cronologică citâm: "La seconde chance" (1952); "L'homme qui voyaja seul" (1954); "Les sacrifies du Danube" (1957); "Les mandiants des miracles (1958); "La maison de Petrodava" (1961); "La vie de Mahomet" (1963); "Les immortels d'Agapia" (1964); "La jeunesse du docteur Luther (1965); "Le meurtre de Kiralesa" (1970) etc.

Profund îndurerate, literele române din exil poartă doliul pierderii corifeilor săi, Vintilă Horia şi Virgil Gheorghiu, care au contribuit la valorificarea elementului naţional de peste graniţe în acele triste zile de răstrişte ale dictaturii comuniste.

Lucia D. HURMUZIADE

LUARE DE POZIŢIE

UNIUNEA FOSTILOR DETINUTI POLITICI DIN ROMANIA, având sediul la Geneva, compusă din foşti deţinuţi anticomunişti din ţară, aflaţi peste hotare şi care până în Decembrie 1989 avea şi membri din România care aderaseră în clandestinitate, consideră necesar să ia poziţie faţă de o serie de evenimente cu caracter politic românesc, petrecute în ultima vreme, sau în curs de pregătire:

1. Considerăm că apelul pornit la 7 Iulie 1992 din Timişoara, este un act politic de maturitate care spulberă încercările puterii făcute timp de peste doi ani de a da o interpretare, cu totul de rea credinţă, a Proclamaţiei redactată tot în acest oraş la 11 Martie 1990. Prin acest apel s'a exprimat cu tărie şi claritate caracterul unitar şi indivizibil al Statului român. De asemenea este pusă în formă cumpătată şi cu fermitate în fond, problema istorică a Basarabiei româneşti.

2. Considerăm că recenta propunere a actualei conduceri a Partidului Naţional Liberal de a-l transforma pe Majestatea Sa Regele Mihai I al României într'un simplu competitor republican al unui preşedinte, fost mare nomenclaturist în timpul lui Ceauşescu, este o triplă jignire adusă persoanei regale, adusă instituţiei constituţionale, precum însăşi istoriei şi tradiţiei partidului ce i-a avut în frunte pe Ion Brătianu cu cei trei fii ai săi atât de legaţi la vremea lor de Regii noştri Carol I, Ferdinand I şi Mihai I.

3. Considerăm că singura şansă de a scoate ţara din impasul economic, social, moral şi politic în care a ajuns după doi ani şi jumătate de când îl are în frunte pe actualul preşedinte, îl poate constitui doar alegerea la 27 Septembrie a Prof. Emil Constantinescu, candidat al Convenţiei Democratice din România şi constituirea unui guvern responsabil, compus, în principal, din reprezentanţi ai acestei Convenţii.

4. In Decembrie 1989, Nicolae Ceauşescu adusese ţara la izolare pe multiple planuri. Guvernanţii autoproclamaţi după 22 Decembrie au pierdut un moment istoric, reuşind ca în câteva săptămâni să distrugă întregul capital moral de care s'a bucurat România, cu toate funestele consecinţe economice subsidiare, ţara cunoscând astăzi o izolare generală cu incalculabile consecinţe pentru viitor. S'a scurs aproape un an de când Partidul Naţional Liberal deţine importante portofolii guvernamentale, fără ca aceasta să fi adus vreun beneficiu sau vreo rază de speranţă încercatului popor român, aşa cum nici prezenţa disidentei tătăresciene la guvern, în timpul dictaturii carliste, în anii 1938-1940, ca şi în formaţia dominată de comunişti în anii 1945-1947, nu au adus nimic bun ţării şi naţiunii.

Ne exprimăm speranţa că alegătorul român a tras concluziile ce se impun după 33 de luni de guvernare dezastruoasă şi că la 27 Septembrie va vota în folosul său şi al întregii ţări.

Preşedinte Dumitru Ionescu

Purtător de cuvânt Constantin Mareş

CONCURS PLASTIC LA RAVENNA

Ediţia a zecea a Bienalei Internaţionale a Sculpturii în Bronz, concurs organizat de Centrul Dante din Ravenna, sub patronajul guvernului italian, are pentru noi o semnificaţie deosebită - prezenţa printre câştigători a trei artişti români: Tosa Cornel şi Pamfil Alexandru cu premiul 2 şi 3 şi Ioana Belcea, unicul reprezentant al Statelor Unite, cu medalia pontifical acordată celui mai bun artist tânăr.

Concursul de anul acesta oferă participanţilor libertatea de alegere a unei similitudini din Paradisul lui Dante ca motto şi tematică a sculpturilor.

Divina Comedia, templu al literaturii umane, a fost şi este pentru mulţi artişti plastici o tematică îndrăgită dar şi foarte dificilă, transformând de multe ori actul creator în domeniul plasticii într'o ilustrare servilă a operei literare cum s'a întâmplat în multe din lucrările prezentate.

Intr'o lume în care oamenii copleşiţi de dorinţa succesului rapid uită să spună adevărul şi-şi construiesc opere ca un fals decor de teatru în spatele căruia nu există nimic, personalitatea artistei Ioana Belcea, se desprinde prin profunzimea şi autencitatea limbajului său, recunoscute şi în cazul lucrării prezentate. Cu studii în domeniul literaturii şi îndeosebi a literaturii creştine urmate în paralel de o activitate în domeniul artelor plastice, Ioana Belcea caută adânc în cunoaştere sâmburele marelui adevăr. Numai aşa ne explicăm forţa de pătrundere şi reprezentare a celei mai abstracte părţi din poemul Dantesc, simbolul Trinităţii, pe care autoarea şi l-a ales ca temă a sculpturii sale (Qual e 'l geometra che tutto s'affige per misurar lo cerchio, e non ritrova, pensando, quel principio ond'elli indige...Canto xxxiii, verso 109-145, Paradiso).

BELCEA IOANA
USA
Giri
Bronzo 35 x 35 x 15

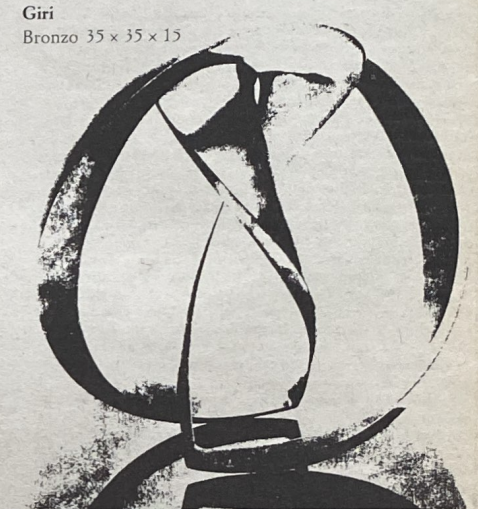

Categoria giovani artisti.
Premio: Medaglia del Pontificato di S.S. Giovanni Paolo II

Legătura dintre text şi formă este surprinzătoare. Dincolo de semnul spiralei mult folosit în reprezentarea infinitului, sculptorita reafirmă legătura între trinitate şi unic. Grafismul fiinţei umane prezentă în centru creaţiei, în centrul universului, scoate în lumină sufletul uman în rătăcirile lui dincolo de spaţiul în care este destinat să trăiască în drumul lui transcendental spre marea ordine.

Claritatea lucrărilor definitive cărora nu li se mai poate adăuga şi retrage nimic este subliniată nu numai prin concepţia sintetică abstractă ci şi prin limbajul tehnic de folosire a bronzului cu suprafeţe perfect lustruite. Acesta provoacă lumina într'un dans şerpuitor între timp şi spaţiu formând în final perfecţiunea generică a cercului. Legătura dintre macrocosmos şi microcosmos aici nu mai are nevoie de explicitare. Aparent formă moleculară, geometria secretă a acestei lucrări descrie dinamica reprezentării universului.

O felicităm pe artistă pentru această recunoaştere şi îi mulţumim aşteptând cu nerăbdare alte confirmări.

Carmen ANDRONACHE

VOTAŢI

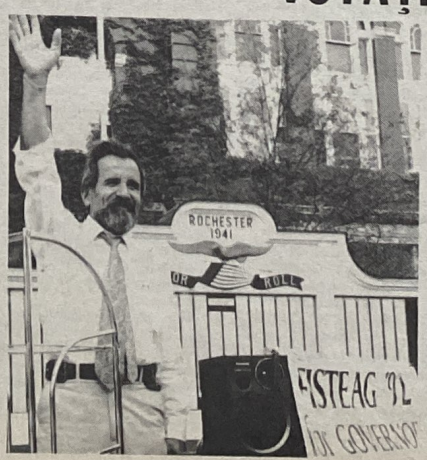

PE PROF.
LIVIUS FIŞTEAG

CANDIDATUL REPUBLICAN DE ORIGINE ROMÂNĂ ÎN FUNCŢIA DE

GUVERNATOR

AL STATULUI NEW HAMPSHIRE - USA.

O PRESCRIPŢIE FĂCUTĂ CU GRIJĂ

SCHIMBĂRI SURVENITE ÎN PROGRAMUL PROVINCIEI ONTARIO DE GRATUITATE A MEDICAMENTELOR

Ministerul Sănătăţii a decis să aducă o serie de modificări Programului Provinciei Ontario de gratuitate a medicamentelor, modificări care vor deveni efective de la data de 25 August.

Ministerul a consultat un grup independent de experţi în probleme de sănătate, pentru a primi recomandări în ceea ce priveşte schimbările din acest program. Ca urmare, un număr de noi medicamente au fost introduse pe lista programului de gratuitate, în timp ce altele au fost scoase.

Reţetele prescrise pentru pacienţi care suferă de boli grave vor fi, în continuare, disponibile în mod gratuit pentru cei ce beneficiază de avantajele ce decurg din program. De asemeni, produse medicamentoase de urgenţă, ca insulina, sunt acoperite prin program.

Printre produsele care au fost adăugate pe lista programului de gratuitate se numară un nou medicament pentru bolnavii de Parkinson, precum şi un medicament pentru tratamentul unor varietăţi eczemice. Produse ca protectoarele de ultraviolete, polivitamine şi antihistaminele au fost scoase din program.

În concluzie, schimbările survenite afectează doar o mică parte a medicamentelor care sunt acoperite prin program.

DE CE AU FOST NECESARE ACESTE SCHIMBĂRI?

Guvernul provincial face eforturi pentru a cheltui cu cât mai multă eficienţă bugetele alocate pentru îngrijirea sănătăţii. La ora actuală, peste 1 miliard de dolari se cheltuiesc anual numai pentru finanţarea Programului Provincial de gratuitate a medicamentelor.

Costurile au crescut totuşi cu o rată medie de 18% anual, în ultima decadă. Se prevede ca aceste schimbări să limiteze rata de creştere a cheltuielilor necesitate de finanţarea programului la 14% anual.

DORIŢI ŞI ALTE DETALII?

Programul provincial de gratuitate a medicamentelor este oferit persoanelor care au vârsta de peste 65 de ani, ca şi celor care beneficiază de asistenţă socială.

Pentru alte informaţii despre modul în care schimbările aduse programului v'ar putea afecta, puteţi telefona gratuit la Infoline.

1-800-268-1154
IN TORONTO 314-5518
TDD 1-800-387-5559

Ontario

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

NOTIȚE DELA "ROMFEST"

Pe mese lungi, transformate ad-hoc în librării, ne-am împărtășit suferințele și speranțele puse în aldine.

In afară de publicațiile din țară cu care ne-am familiarizat: "Puncte Cardinale", "Gazeta de Vest" și recent "Mișcarea" am văzut și publicația "Decembrie" editată de un "grup de elevi dela Liceul de Informatică București". Câteva rânduri din articolul "Drumul Crucii", ne identifică cine sunt: "Jur în Numele României și al Generației Noi că nu voi precupeți energia, puterile și viața pe Drumul Crucii Neamului Românesc"!

Ei n'au auzit de pădurea Dobrina, dar undeva, în adâncul sufletului este flacăra Sfântului Andrei ce nu se stinge și nu se va stinge niciodată.

Alături de ziare și reviste teancuri de cărți cu menirea de a sfâșia minciunile științifice: mărturii de suferință, de eroare unde s'au călit prin curaj și cinste supraviețuitorii; documente istorice care aruncă altă lumină asupra evenimentelor din ultimele șase decenii.

Cărți aduse din țară: "Jurnalul Fericirii" (N. Steinhardt), "Fortul 13" (Marcel Petrișor), "Pitești" (Dumitru Bacu) etc., iar refugiul și-a prezentat "librăria" cu un număr mare și variat de subiecte: "Poezii din închisori" (Zahu Pana), "Intoarcerea din Infern" (I. Cârja), apoi Poeziile lui Aron Cotruș, "Prizonierii Axei" etc.

Cărțile au fost oferite gratuit celor invitați din țară. In fața paginilor noi de istorie profesorul Valeriu Neștian, din Iași ne-a declarat: "Asta-i mai mult decât pâine pentru noi".

Este, completăm noi, anafură luată dela Câmpul Românesc din Hamilton.

BUNĂ DIMINEAȚA D-LE RABIN ȘEF

Ziarul "Baricada" dă știrea: Dl. Moses Rozen a recunoscut că Românul ar fi om cumsecade și că valul de antisemitism e un produs artificial rezultat din manipulările serviciilor secrete române, fapt pe care noi l-am divulgat de multă vreme.

După spovedania din ora 25 așteptăm spovedania din ora 26: în România n'a început Holocaustul din mai multe motive: în România n'a existat nici un holocaust! Cred că nu mai e nevoie să înșirăm și celelalte motive.

In timpul Războiului, Generalul Antonescu a sfidat ordinul lui Hitler și n'a trimis nici un singur Evreu în lagărele de exterminare.

Trezirea la realitate a D-lui Rozen se datorește atât Evreilor din țară, cât și celor din Israel, care n'au uitat cât de protejați și liberi au fost în România în timpul războiului.

Noi îl înțelegem pe Dl. Rozen. Una din funcțiile sale importante e să apere comunitatea evreiască de antisemiți, iar dacă nu mai sunt antisemiți atunci să provoace antisemitismul pentru a-și menține aureola de mare luptător și apărător al comunității.

A DAT-O CU CU NUMIREA'N GARD

Dl. Radu Câmpeanu, un monarhist cu pretenții olimpice, a propus pentru postul de Președinte al României pe fostul Rege Mihai I.

M.S. Regele Mihai n'a vrut să-l imite pe Napoleon al III-lea și a refuzat oferta.

Dl. Câmpeanu ar fi avut succes și mai mare ca monarhist dacă ar fi propus ca Președinte al României pe Regina Angliei.

ÎN MEMORIAM

A murit, la New York, George Boian, un vechi luptător naționalist. Era cuzist. A editat multe publicații (într'un tiraj redus): "Boian News", "Porunca Vremii", "Fiii Daciei", "Țara Noastră" etc. Ion Pacepa în "Orizonturi Roșii" îl pecetluiește în istorie: a organizat împreună cu minoritatea ungară din New York cea mai mare manifestație anticeaușistă din lumea liberă și sub numele codificat "Boian" - o secție a Securității avea misiunea să caute cine-s dușmanii-naziști ai genialului iubit-extra.

SUS LA MUNTE...

Prin cucurigul munților din California și pe muchia crăpăturii pământului, "San Andreas Fault", m'am întâlnit din întâmplare cu Dumitru Lugojanul din Lugoj, electrician, fugit din 1985. Stia de "Cuvântul Românesc" încă din Germania.

PĂRĂSESC ȚARA

Intre 1 Ianuarie 1990 și 31 Mai 1992 s'au eliberat circa 6 milioane de pașapoarte și s'a dat aprobare de a rămâne cu domiciliu în străinătate la 200.270 de persoane, în aceeași perioadă 7438 de persoane s'au repatriat. Statisticile pe Iunie 1992 arată că 614 persoane au renunțat la cetățenia română.

PAȘAPOARTE SUNT DAR NU SUNT BANI

Cei mai mulți care vizitează țara sunt Românii din Moldova și Ucraina, apoi cei din Ungaria, Bulgaria și Iugoslavia. Cam la 10 inși care vizitează țara, 4 Români fac vizite în străinătate.

PUNCT DE VEDERE

O ALTERNATIVĂ LA PREȘEDINȚIA ROMÂNIEI

Nicolae D.RUSU

Mircea Druc

"Mă mișc undeva între Dumnezeu și neamul meu" - spunea regretatul Petre Tuțea, exprimând prin aceasta esența vieții sale, și oricât ți s'ar ticăloși neamul trebue să continui să-l iubești.

Dela Revoluția din '89 încoace se duce permanent o luptă surdă inegală, pe față și'n culise, între vechile structuri neocomuniste ce se agață cu disperare de putere și opoziția democrată.

In prezent, Convenția Democratică și-a anunțat candidatura la președinția României în persoana D-lui Emil Constantinescu, pe care am avut plăcerea să-l cunoaștem la Los Angeles; personal, cred că este onest și a dat dovadă de mult calm și tact în organizarea Convenției Democratice, dar este oarecum puțin cunoscut de populație, având nevoie de o susținută campanie electorală.

Pe de altă parte, anunțarea candidaturii lui Mircea Druc din partea M.E.R. a adus speranță și bucurie în inimile noastre. Căci basarabeanul Mircea Druc s'a dovedit de-a lungul întregii sale vieți un mare Român, cinstit, cu dragoste de neam și țară, iubitor de adevăr și dreptate, mai ales pentru cel sărman și oprimat, luptând cu hotărâre pentru realizarea intereselor majore ale Patriei, pentru dezrobirea de sub ocupația rusească, democratizare, dorind din tot sufletul reunificarea patriei noastre.

A dovedit curaj, hotărâre, perseverență în acțiune dar și modestie, nu aleargă după glorie deșartă: a aflat că a fost propus candidat la președinția României de către MER, din ziare. Deși MER este un partid ecologic de centru-stânga, modest ca importanță, personal, salut această inițiativă.

Mircea Druc este cetățean român prin naștere, și cu toate că această cetățenie nu i-a fost niciodată ridicată, Dl. Druc a reobținut cetățenia română la 4 Iunie 1992.

Cred că unul din primele acte ale Parlamentului român ar fi trebuit să fie acela de acordare a cetățeniei române tuturor celor ce-au dobândit-o prin naștere și copiilor acestora. Ar fi fost un act normal cum nu se poate mai firesc, un act de dreptate pentru populația din Basarabia și Bucovina, față de nedreptatea lăsată de ocupantul sovietic; s'ar fi dat astfel posibilitatea fraților noștri de peste Prut să voteze și ar fi fost un nou pas, real, spre reîntregirea țării.

Așa, nu ne rămâne decât speranța că va veni și acest timp, în ciuda afirmațiilor că Snegur a vândut odată mai mult Basarabia Rușilor în schimbul încetării războiului, al păstrării scaunului și evident, al reunificării patriei.

Cine este Dl. Mircea Druc? Dl. Mircea Druc este președintele Frontului Popular Creștin Democrat din Republica Moldova, se identifică cu acțiunile acestuia, fiind exponentul său. Este de asemenea, președinte al Consiliului Național al Unirii.

Mircea Druc s'a născut la 27 Iulie 1941 în satul Pociumbăuți, Jud. Bălți, dintr'o familie de țărani români creștini ortodocși. După terminarea liceului, a urmat și a absolvit: Universitatea din St. Petersburg - Facultatea de limbi romanice (1964); doctorantura la A.S.E. - Moscova (1970); Universitatea Lomonosov - Moscova; Facultatea de Psihologie (1980). In prezent este doctorand la A.S.E. - București, specializarea: "Strategii și scenarii economice în condiții de criză".

Are un bogat palmares profesional, lucrând ca referent comercial (Moscova), profesor la Politehnică (Chișinău), cercetător științific (Moscova și Cernăuți) și inginer în economie.

In perioada 1981-1990 a locuit la Cernăuți. Este căsătorit și are două fiice studente (una urmează Medicina la Cluj, iar cealaltă - Institutul de Teatru la Tbilisi).

După cum vedeți, Dl. Mircea Druc are studii strălucite, o bogată experiență profesională și este excepțional pregătit în lupta cu viața.

Mircea Druc a aderat la Mișcarea de Eliberare Națională în 1959, în clandestinitate. In 1965 a aderat la Frontul Național Patriotic condus de marele patriot Alexandru Usatiuc - Bulgar, care de asemenea activa în clandestinitate; și astăzi, Dl. Usatiuc declară că Mircea Druc nu i-a înșelat niciodată așteptările. Mai târziu, prin 1972 este eliminat din Politehnică pentru convingeri naționaliste (reabilitat abia în 1990).

In 1976, la intervenția K.G.B.-ului din Chișinău este eliberat din funcția de cercetător științific dela Universitatea Lomonosov din Moscova.

In Martie 1990 devine deputat în Parlamentul din Chișinău din partea Frontului Popular din Moldova. Este ales în unanimitate președinte al Comisiei pentru relații externe, apoi, cu o singură abținere este ales prim-ministru.

Mircea Druc a contribuit activ la toate acțiunile privind redeșteptarea și salvarea ființei naționale a Românilor din Moldova amenințați de colosul slav cu pierderea identității: declararea limbii române ca limbă oficială, introducerea scrierii cu caracter latin, proclamarea imnului național "Deșteaptă-te Române", a steagului tricolor românesc, trecerea la timpul orar din România, organizarea de poduri de flori pe Prut, a inițiat denumirea de Republica Română Moldova ca denumire oficială a statului, dar s'a lovit de rezistența rusofonilor din Parlament.

Prevăzând acțiunile mișcărilor separatiste din Transnistria și ținutul cu populație găgăuză, Mircea Druc a inițiat și înființarea Gărzilor Naționale, gărzi ulterior desființate de conducerea Moldovei; și câtă nevoie ar fi fost acum de ele.

La 21-22 Mai 1991, după o lungă campanie de discreditare în presă, deputații comuniști și colaboraționiști, făcând bloc comun cu deputații separatiști, l-au înlăturat în mod anticonstituțional pe Mircea Druc din funcția de prim-ministru, fiind înlocuit de Valerii Muravschi. Trebue arătat că presiunea rusească (directă a lui Gorbaciov) a avut totuși rolul hotărâtor în această schimbare.

Evoluțiile ulterioare caracterizate prin valul de românofobie declanșat de Președintele Snegur în campania sa electorală și prin orientarea tot mai vădită a liniei politice spre Răsărit, Moldova spre deosebire de Tările Baltice semnând tratatul C.S.I. - arată cât de mult a greșit în aprecierii conducerea actuală a Moldovei, căci, la presiunea rusească, prin șantaj că va paraliza economia, va opri alimentarea cu energie, guvernul Muravschi și-a dat demisia, șefia preluându-o Dl. Sangheli, care se zice că și-a depus carnetul de partid printre ultimii.

Repercursiunile negative ale acestei politici pe termen lung sunt incalculabile în ceea ce privește îmbunătățirea nivelului de viață, democratizarea și reunificarea patriei, căci dela politica "pașilor mărunți" s'a amânat unirea la calendele grecești; să nu ne pierdem însă speranța și să ne rugăm la Dumnezeu să ne ajute cât mai curând și la împlinirea acestei scumpe noastre dorințe.

Căci ca și în România, în Basarabia comunismul nu a fost distrus, ci doar s'a reformat. Cei din opoziție, erau în 1989 primii în stradă: împotriva lor au început calomniile, defăimările, iar greșelile puterii sunt puse acum pe seama opoziției (F.P.C.D.)

La 1 Decembrie 1991 s'a creat Consiliul Național al Unirii cu Mircea Druc drept președinte, în care au intrat ca fondatori grupul parlamentar al F.P.C.D. și parlamentari dela București, având ca scop reîntregirea României.

Poziția lui Mircea Druc față de participarea și susținerea sa în alegeri este următoarea:

In problema Monarhiei: Trebue să fac un studiu serios ca să văd cum trebue să intre România în sec. XXI: ca Republică prezidențială, parlamentară sau ca Monarhie? Si dacă ne vom convinge că una din acestea favorizează România și dacă asta va depinde de mine, atunci voi face tot ce pot ca să fie instaurată acea formă de guvernamânt."

In privința reîntregirii: "Nu aș face numai reîntregirea, sau nu imediat. Reintregirea este un lucru inevitabil. Dar ea e și sub influența factorilor externi care ar putea să precipite, desfășurarea evenimentelor sau s'o încetinească. Cel care câștigă (alegerile) însă, trebue să redreseze în primul rând economia, sistemul producător și să realizeze reconcilierea națională. Cum? Mobilizând toate forțele pentru a elimina această dispersie, animozitatea asta care n'are bază, e ca un fel de psihoză. Dacă vine Druc, însă nu înseamnă că el decretează a doua zi unirea Basarabiei cu România, ori că nu mai suntem republică, ci domnie.

Eu aș face asta prin redresarea economică și fortificarea economiei pe ambele maluri ale Prutului, prin integrarea în economia europeană, dar nedistrugând nimic, fiindcă eu mă ghidez după principiul: transformă, nu distruge, restructurează, nu dăuna.

Crezul lui Nicolae Bălcescu și al generației pașoptiste este și crezul lui Mircea Druc, exponent al F.P.C.D.: "Dumnezeu a lăsat libertatea pentru popoare și cei ce luptă pentru libertate, luptă pentru Dumnezeu."

Mircea Druc este acum candidat independent și dorește sprijinul populației românești și mai puțin caută sprijinul partidelor. Căci dacă nu a fost bun pentru a fi premier în Basarabia (căci rusofonii și separatiștii setoși de putere l-au dat jos) va fi foarte bun pentru România și astfel i se va șterge rușinea la fel ca în povestea "Moș Ion Roată și Unirea", când domnitorul Cuza l-a sărutat pe moș Ion acolo unde boierul îl scuipase.

Pentru sarcinile uriașe ce stau în fața neamului nostru la acest moment de răscruce, prin poziția sa de reală conciliere națională fiind deasupra intereselor de partid sau de grup, Mircea Druc este în opinia mea și sper a electoratului român, cea mai indicată personalitate și cea mai bună alegere pentru președinția României, reprezentând chezășia reîntregirii României.

Să nu risipim această șansă istorică!

Dumnezeu să ajute și să lumineze poporul nostru greu încercat, pentru cea mai bună alegere!

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile:

UN CANDIDAT DESPRE ALT CANDIDAT

Dl. Marian Munteanu, preşedintele Partidului Mişcarea pentru România (MPR) şi-a exprimat opinia despre candidatul la preşedinţie, Dl. Emil Constantinescu, propus de "Alianţa Civică":

"Este un om cinstit în care eu personal am avut întotdeauna încredere. Am despre el o părere excelentă. Nu văd un handicap de netrecut în faptul că, Dl. profesor Emil Constantinescu e acum puţin cunoscut..."

Partidul Mişcarea pentru România, partidul celor care şi-au vărsat sângele pentru răsturnarea comunismului, va participa la alegerile parlamentare, având reprezentanţi în centrele universitare. In restul ţării MPR va susţine candidatul "C.D."

Reproducem din organul oficial al MPR, (Anul 1, Nr.1) primele rânduri adresate tineretului:

"Cu Dumnezeu înainte"

VREM: Adevăr, cinste, demnitate, dialog, încredere, educaţie, legalitate, onoare, omenie, respect, morală, tradiţie etc.

CE NU VREM: Antiromânism, ateism, comunism, neocomunism, criptocomunism, protocomunism, minciună, dezinformare, violenţă, extremism, răzbunare, corupţie, rasism, şovinism, ură, extremism, calomnie, violenţă etc.

"Duşmanii tăi sunt demagogii, falsificatorii de idealuri. Politica lor mincinoasă este îndreptată împotriva ta şi a Neamului Românesc. Lor nu le pasă de tine. Pentru ei nici nu există. Ei au ca unic scop doar interese personale, materiale, meschine. ASA AU FACUT CU PARINTII SI BUNICII TAI. (Sublinierile noastre) Aşa vor să facă acuma cu tine.

Să nu-i laşi..."

Suntem îngrijoraţi că se va repeta trecutul deoarece unii politicieni văd în mişcarea tineretului un duşman mai de temut decât comunismul: adevărul, cinstea, onoarea, morala, legalitatea etc. sunt calităţi cu care ne-am întâlnit foarte rar în guvernele ce ne-au condus ţara.

REFUZAREA VIZEI DE INTRARE A REGELUI ÎN ROMÂNIA

Ministerul de Externe al României a refuzat Familiei Regale viza de intrare în ţară începând cu 15 August a.c. Familia Regală intenţiona să viziteze România - oraşele Arad, Constanţa, Iaşi, Sibiu şi Sinaia, la invitaţia Mitropolitului Banatului şi a Primarului oraşului Braşov. Motivul refuzului a fost că această vizită este inoportună în perioada "pre-electorală".

Dl. Teodor Meleşcanu - Secretar de Stat la MAE a făcut o vizită la Versoix pentru a oferi o situaţie de compromis Familiei Regale:viză multiplă de intrare în România, începând cu data de 15 Octombrie.

In Comunicatul Biroului de Presă al Casei Regale, se arată că M.S. Regele Mihai nu acceptă argumentul că prezenţa sa în mijlocul poporului român ar putea tulbura ordinea publică şi atmosfera politică şi că nu va renunţa la angajamentul luat faţă de poporul român şi va accepta toate invitaţiile pe care le-a primit de îndată ce vor fi înlăturate toate obstacolele.

KIEV-UL PUNE PIEDICI

Societatea "Mihai Eminescu" din Cernăuţi atrage atenţia opiniei publice că Ministerul Învăţământului din Kiev a blocat plecarea în România a 250 de studenţi din Bucovina răpită, care doreau să studieze în România şi cărora Bucureştiul le acordase burse. Sunt speranţe ca o intervenţie a guvernului român va rezolva problema înaintea începerii anului şcolar 1992-1993.

CONVENŢIA DEMOCRATICĂ CONDUCE

Institutul Român de Statistică pentru Opinie Publică din România a făcut un sondaj în 160 de puncte urbane şi rurale în ce priveşte intenţia de votare a Românilor la 27 Septembrie 1992.

1.000 de persoane au fost intervievate între 14 - 18 August a.c., de IRSOP, companie particulară, la cererea Agenţiei Reuter.

Rezultatul acestui sondaj arată că blocul Convenţiei Democratice (compus din cca. 20 de partide) conduce în alegerile parlamentare cu 28%, în special în centrele urbane, fiind urmat de FDSN cu 22% atrăgând în mod deosebit voturile din zonele rurale.

ABECEDARUL PATRIARHIEI

S'au tipărit pentru anul şcolar în curs, 500.000 de exemplare din "Abecedarul micuţului creştin" şi de asemenea a apărut "Indrumătorul profesorului de religie".

CE-I ÎN DOSUL FIRMEI

Un FSN n'a fost destul şi acum avem două: FSN-ul Roman şi FSDN-ul Iliescu (cu un "D" în plus pentru Democraţie).

Desigur că Dl. Roman va imita pe Dl. Iliescu şi va adăuga şi el o literă extra "T" (Tradiţie) la emblema actualului preşedinte, astfel fostul premier va candida sub vitrina FSDTN (Frontul Salvării Democraţiei şi Tradiţiei Naţionale). Dar Românul citeşte altfel iniţialele:

"Frontul Surpărilor Democraţiei şi Trădătorii Neamului".

CE NE SPUN VIZITATORII

..."Cuvântul Românesc" e rupt, la propriu, de mineri! Pentru a fi citit cât mai repede şi de cât mai mulţi, ziarul se împarte foaie cu foaie şi fiecare după ce-şi citeşte pagina o schimbă cu alta. Il citesc în acelaşi timp 8-12 mineri...

..

...Se trăieşte în trei timpuri: noaptea în întuneric şi teamă, ca pe timpul lui Ceauşescu., ziua poţi să strigi şi să protestezi ca într'o ţară liberă, numai că protestele n'au nici un efect, iar când mergi în piaţă eşti ca într'un bazar din ţările arabe, tarabă după tarabă... am cumpărat un kg. de zahăr cu 300de lei...

..

...La Talcioc găseşti de toate şi toate-s de cea mai proastă calitate. Ce nu se vinde în Est, Vest, Nord şi Sud se găseşte de vânzare în România... Sunt zvonuri că dacă va începe procesul comuniştilor mulţi actuali demnitari vor imita pe tovarăşul Alexandru Drăghici, care a tulit-o peste hotare în timp ce se afla sub supravegherea Securităţii!

..

....Dute-vino la Palatul Cotroceni se face printr'o poartă de fier, instalată ca siguranţă după ultima vizită a minerilor

..

...Ambasadorul Ucrainei la Bucureşti, Dl Leonte Săndulеac, Român, este profesor la Universitatea din Cernăuţi... A apărut un nou ziar "Meridian" ...Nici un grup de turişti români nu s'a dus la Barcelona ca să vadă jocurile olimpice. Un sejur de şapte zile ar fi costat $5-6000...

O AŞTEPTARE DE 40 DE ANI

Serviciul Securităţii a răspuns ziarului "Solstiţiu" din Satu Mare că nu poate dezvălui nici un dosar cu numele foştilor agenţi şi informatori, decât după 40 de ani.

Directorul ziarului dorea să ştie dacă printre redactorii angajaţi se află şi vreun fost turnător. Cu toate că actuala Securitate nu divulgă numele, totuşi când convine guvernului, unele dosare apar misterios la suprafaţă, aşa cum s'a întâmplat cu cei doi ziarişti dela "România liberă". SRI-ul nu doreşte să-şi curete rafturile pentru a-şi putea continua şantajul.

P.R.M.-ULUI NU-I PLAC OBSERVATORII

Partidul România Mare, condus de marele naţionalist, Dl. Corneliu Vadim Tudor, care în acelaşi timp este şi a fost şi mare comunist, nu doreşte ca observatorii străini să fie prezenţi la alegerile din Septembrie.

Supărarea tovului Tudor o înţelegem: străinii vor supraveghea nu numai numărătoarea voturilor şi asta ar împiedica succesul electoral al P.R.M.-ului.

"SFÂNTA VINERI" BIRUITOARE

Printre actele de sălbătăcie ceauşistă a fost şi distrugerea Bisericii "Sfânta Vineri" din Bucureşti.

Dar istoria şi-a dat verdictul.

Primăria Capitalei a aprobat devizul de reconstrucţie a Bisericii "Sfânta Vineri" pe vechiul ei amplasament.

ORORILE COMUNISMULUI

La începutul lunii August a.c., organele Procuraturii, Institutul Medico-Legal şi Poliţia au reluat operaţiunile de exhumare a cadavrelor unor deţinuţi politici executaţi şi aruncaţi în groapa comună dela Căciulaţi-Snagov, între anii 1946-1964.

Primele trei schelete au fost descoperite la Căciulaţi în 1983, de către lucrători care instalau un stâlp electric. Lucrările au fost oprite imediat.

Următoarele schelete au fost descoperite în Octombrie 1991, de ţărani care săpau gropi pentru depozitarea cartofilor.

Până acum s'au descoperit câteva zeci de schelete.

Săpăturile continuă.

Situaţia din orfelinate s'a îmbunătăţit. Aproape toate ţările vest europene au trimis ajutoare. Totuşi se simte lipsa de medicamente, săpun, dezinfectante etc.

▪

Datorită secetei, a faptului că s'a semănat mai puţin şi s'a lucrat alandala, recolta din anul acesta este slabă. La "succesul" recoltei au contribuit şi cei 1800 de specialişti agricoli!!

▪▪

Un grup de 22 de Americani, voluntari ai Corpului Păcii (Peace Corps) au sosit în România. Ei vor preda limba engleză. Dar mai înainte de a-şi ocupa catedrele, profesorii vor face un curs de 10 saptămâni de limba română şi în plus vor avea ocazia să se familiarizeze cu obiceiurile tradiţionale.

▪▪

Circa 10.000 de Români din Bucovina ce se află sub stăpânirea Ucrainei au fost opriţi la graniţă, nepermiţându-li-se să vină la Putna şi să ia parte la ceremonia religioasă de canonizare a lui Ştefan cel Mare.

▪▪

La alegerile din Septembrie vor fi mai mulţi supraveghetori veniţi din străinătate decât au fost la ultimele alegeri.

▪▪

Salariul minim este 11.500 lei lunar, care înseamnă, la cursul oficial, circa $32.

▪▪

După ultima socoteală sunt 20 de candidaţi la postul de Preşedinte al României.

▪▪

Va fi pusă în circulaţie o nouă bancnotă. Cea de 200 de lei.

▪▪

Franţa, cu un capital de $54 de milioane, deţine primul loc pe lista investitorilor străini.

▪▪

Prezenţa securiştilor în număr excesiv de mare în incinta aeroportului internaţional Otopeni are darul să intimideze călătorii. Se revine la imaginea de altă dată.

▪▪

Din partea armatei americane s'au trimis spitalelor "Cantacuzino" şi "Cristiana" medicamente în valoare de $100.000.

▪▪

100.000 de tineri au terminat liceul şi 30.000 au terminat universităţile. Sansele de a putea obţine un serviciu sunt minime, iar absolvenţii de liceu nu mai primesc certificate de calificare într'o meserie.

▪▪

Preşedintele Iliescu are patru ziare care-l susţin din dragoste financiară: "Dimineaţa", "Europa", "România Mare" şi "Totuşi Iubirea".

▪▪

Intreprinderilor comerciale de "Import-Export" li s'a impus o nouă taxă vamală de 1% din valoarea mărfii.

▪▪

Tirajul ziarelor bucureştene (22 Iulie): "România Liberă", 201.700 exemplare; "Adevărul" 200.773; "Evenimentul zilei" 170.000; "Tineretul liber" 102.501; "Curierul naţional" 54.014 şi "Azi" cu 24.014 exemplare.

▪▪

Ca victime ale virusului HIV (SIDA) au murit până acum 607 copii, majoritatea sub patru ani, şi 44 de adulţi. In timp de trei luni Ianuarie-Martie, 1992 s'au înregistrat 172 de noi cazuri, iar în prezent numărul celor bolnavi de "AIDS" a atins cifra de 2000.

▪▪

Statistici: din 20 milioane locuitori 87% sunt ortodocşi; 1.8 milioane (5%) sunt romano-catolici, 800.000 aparţin bisericii reformate; 230.000 greco-catolici. Restul de 3.5% sunt penticostali, baptişti, adventişti, fără nici o religie, atei etc.

▪▪

La Chişinău a fost reînfiinţată Facultatea de Teologie.

▪▪

Datorită sprijinului financiar oferit de trustul Topaz, publicaţia "România Literară" şi-a reluat apariţia.

▪▪

E lipsă de locuinţă şi pentru morţi. In cimitirele Capitalei nu mai poţi obţine un loc de veci. Iar în unele cimitire se acordă odihnă veşnică pentru şapte ani.

▪▪

Fabrica de automobile "Dacia" livrează pentru consumul intern 2000 de maşini, lunar. China a plasat o comandă de 16.470 de maşini.

Au reapărut cozile la alimente, benzină, butelii de aragaz etc.

▪▪

Cinste cinematografiei româneşti! Filmul "Hotel de Lux" a fost admis pentru participare la Festivalul Internaţional dela Veneţia.

▪▪

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

IRAKUL DIN NOU MOTIV DE ÎNCORDARE ÎN ORIENTUL MIJLOCIU

Deși mii de arme potențial nucleare sau chimice și biologice au fost distruse conform acordului de armistițiu și rezoluțiilor Consiliului de Securitate, echipele de inspectori ai ONU care caută informații în legătură cu programul irakian de construcție a rachetelor balistice, au întâmpinat nenumărate greutăți prin lipsa de colaborare a Bagdadului.

S'a ajuns la o adevărată criză în momentul când echipa de inspectori a fost oprită să cerceteze eventualele documente aflate în clădirea Ministerului Agriculturii. Irakienii susținând că este o încălcare a suveranității. Inspecția a devenit posibilă de-abia după ce a fost acceptată cererea irakiană ca în echipele de inspectori să nu fie incluși membri aparținând statelor care au participat la războiul împotriva Irakului, și după **amenințarea Washingtonului cu atacuri** aeriene asupra obiectivelor a căror cercetare este

SADDAM HUSSEIN

Situația s'a complicat și mai mult când Statele Unite cu sprijinul Marii Britanii și Franței **au** anunțat un plan de **creare** a unei "zone aeriene interzise", pentru avioanele irakiene, la Sud de paralela 32, pentru a proteja pe insurgenții șiiți din Sudul Irakului care au fost atacați de mai multe ori de elicopterele, apoi de avioanele lui Saddam Hussein. Orice avion irakian intrat în acest spațiu urmând să fie doborât de avioanele

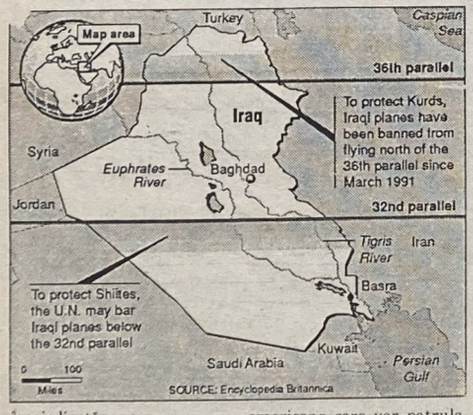

împiedicată.

Posibilitatea unei noi confruntări cu Irakul a dus la o stare de tensiune atât în lumea occidentală cât și în Țările Orientului Mijlociu.

Deși Marea Britanie și Franța au fost de acord cu planul Washingtonului, în presa americană au apărut articole care interpretau că Președintele Bush caută o confruntare cu Irakul pentru a-și întări poziția șubredă în Convenția republicană în perspectiva următoarelor alegeri din Noembrie. Președintele a respins cu indignare aceste aserțiuni.

In lumea arabă, Siria și Egiptul au anunțat că nu sunt de acord cu nici un fel de noi acțiuni militare împotriva Irakului.

împotriva Șiiților, cere încetarea ei, dar nu autorizează utilizarea forței militare împotriva Irakului. Bagdadul a reacționat cu vehemență, numind planul american "o schemă imperialist-sionistă de împărțire a Irakului", și anunțând că va **rezista** prin orice mijloace.

Siria, Egiptul, Emiratele Arabe Unite și Omanul și-au anunțat dezacordul. Singurele state din zonă care aprobă acest plan sunt Iranul, Kuweitul și mai recent Arabia Saudită.

Administrația americană a fost până nu de mult împotriva dezmembrării Irakului prin crearea unui Stat șiit pro-iranian. De aceea Washingtonul nu a fost împotriva reprimării **insurgenților** șiiți după încetarea războiului din Golf, permițând lui Saddam Hussein utilizarea elicopterelor în acest scop. Dezmembrarea Irakului înseamnă pentru majoritatea comentatorilor arabi o destabilizare a regiunii cu o puternică influență a Iranului care în ultimii 5 ani a înarmat și a antrenat aproape 30.000 de Șiiți și disidenți care să lupte împotriva guvernului dela Bagdad.

Nu este clar ce se va **întâmpla** dacă Irakienii vor ataca pe Șiiți cu trupe terestre. Din cele 29 de divizii care i-au mai rămas, Saddam are în Sud 9 și aproximativ 800-1000 de care blindate.

Bagdadul a invitat membri ai Consiliului de Securitate să inspecteze zona șiită din Sud, negând că este atacată de aviația irakiană. In același timp însă, Consiliul Comandamentului Revoluționar Irakian a făcut cunoscut că Irakul va **rezista** prin orice mijloace "planului colonialist de fragmentare a țării".

Tensiunea din Orientul Mijlociu poate avea repercursiuni și asupra **desfășurării** Conferinței de pace arabo-israeliene care începe la Washington pe 24 August. De notat că unele medii de informare israeliană au susținut că Siria a **făcut** un acord cu Iranul pentru producerea de rachete **Scud** avansate care pot **transporta** și încărcături chimice. La rândul ei Siria și-a anunțat neliniștea în urma declarațiilor făcute de Președintele Bush că va menține supremația în armament a Israelului față de vecinii săi arabi.

americane care vor patrula 24 de ore în mod continuu. Zona este asemănătoare cu cea creată în Nordul paralelei 36 pentru protecția Kurzilor.

De reamintit că în afară de cele 4 milioane de Kurzi din Irak, există 10 milioane în Turcia și 4 milioane în Iran, ceea ce a făcut ca aceste țări să fie ostile creerii statului Kurdistan.

Unii analiști occidentali susțin că dacă avioanele americane cu baza în Kuweit vor trece frontiera cu Irakul, ele vor trebui să violeze acordul de încetare a focului care interzice orice mișcare a combatanților în țara nimănui, de-a lungul frontierei Kuweit-Irak. Ei mai susțin că rezoluția 688 a Consiliului de Securitate condamnă represiunea

PERSPECTIVE SUMBRE ÎN SITUAȚIA TRAGICĂ DIN IUGOSLAVIA

Pe zi ce trece, situația tragică din Iugoslavia pare să se îndrepte spre o cale fără ieșire. Problemele sunt extrem de complicate, implicând factori etnici, politici, militari și umanitari.

Bosnia-Herțegovina a fost treptat ocupată, rămânând cu numai o treime din teritoriu. Majoritatea terenului este ocupat în zona cu populație sârbă de trupele paramilitare ale acesteia care au proclamat Republica Sârbă a Bosniei-Herțegovinei. Altă parte este ocupată de trupele paramilitare ale Croaților, care își revendică o parte din teritoriul republicii. De altfel liderii Serbiei și Croației au avut întâlniri secrete în străinătate în vederea împărțirii Bosniei-Herțegovinei.

Musulmanii sârbi formează 41% din populație și luptă împreună cu Croații împotriva trupelor sârbe. Belgradul susține că nu are nici o autoritate asupra formațiilor paramilitare sârbe, dar aceste formații provin din armata iugoslavă care a **eliberat** o mare parte din soldați în momentul când trupele Belgradului s'au retras din Bosnia. Ei s'au încadrat în formațiile care luptă acum împotriva Musulmanilor sârbi și au primit o gamă largă de armament ușor și greu dela armata federală.

Embargoul asupra armamentului cu care a fost sancționată Iugoslavia a făcut ca tocmai Musulmanii sârbi să nu mai aibă, practic, cu ce se apăra, spre deosebire de Croați care și-au putut cumpăra arme din străinătate, datorită poziției lor geografice.

Capitala republicii, **Sarajevo, este înconjurată**, uneori având loc lupte de stradă în cartierele mărginașe. Aeroportul a fost de repetate ori închis din cauza bombardamentelor artileriei sârbe care a pus în primejdie forțele de pace ONU, angrenate în distribuirea ajutoarelor militare venite pe calea aerului. Zilnic cad victime din rândul populației civile lipsite de alimente, medicamente, electricitate **și având greutăți în aprovizionarea cu apă.**

Alte orașe din republică au fost aproape distruse de bombardamente, ca Mostar sau Goradze.

In zonele ocupate de Sârbi s'a aplicat politica de "curățire etnică", peste 500.000 de Musulmani sârbi fiind obligați **să-și părăsească** locuințele.

Deși s'au semnalat cazuri de atrocități de ambele părți, Sârbii au creat lagăre de concentrare pentru

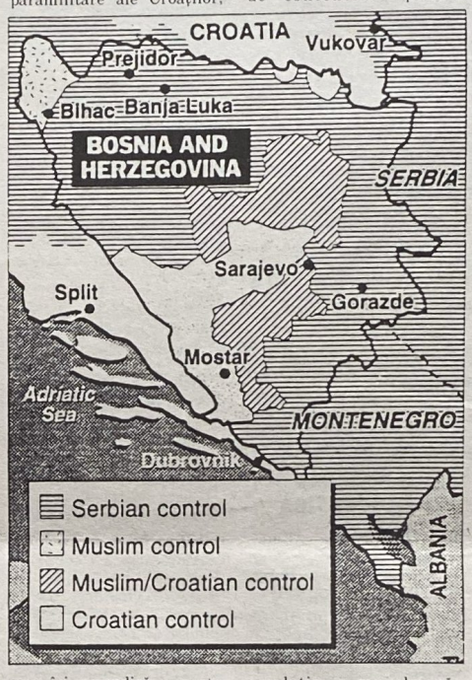

populația musulmană, unele putând fi vizitate de Crucea Roșie Internațională și chiar de un post de televiziune occidental, putându-se vedea prizonieri emaciați, unii cu urme de maltratări.

O parte din refugiații musulmani au declarat că soldații sârbi ucid, prădă și violează, având chiar ordin să violeze pentru a demoraliza populația alungată.

După multe tergiversări, **Occidentalii s'au hotărât să** acționeze. Consiliul de Securitate a votat o rezoluție de utilizare a forței militare pentru asigurarea fără întrerupere a distribuirii ajutoarelor umanitare.

Situația devine extrem de complicată. Experții militari ai Pentagonului au declarat că ar trebui o forță militară de cel puțin 60.000 de oameni pentru a asigura un flux neîntrerupt aerian și terestru al ajutorului umanitar. Terenul muntos, drumurile accidentate sunt factori care au făcut în trecut ca 30 de divizii germane să nu poată anihila formațiile de partizani care au luptat în această zonă în al Doilea Război Mondial.

NATO a propus un plan de protejare numai a convoaielor terestre, ceea ce ar necesita o forță **de cca.** 11.000 de soldați. Se crede că forțele paramilitare sârbe au 35.000 de oameni.

Conferința Europeană dela Londra care începe la 26 August va încerca să stabilească linia de urmat. Se crede că se va propune un plan de cantonizare a republicii, după modelul elvețian, idee care a fost până acum respinsă de guvernul din Sarajevo.

Sunt temeri că luptele din Bosnia **să nu se extindă** și în regiunea Kosovo, cu o populație de 2 milioane de Albanezi, ceea ce ar putea antrena apoi Macedonia, eventual Albania și Grecia...

De amintit că țările musulmane simpatizează cu Musulmanii sârbi, iar Rusia are legături tradiționale cu Serbia.

MOSTAR DUPĂ BOMBARDAMENT

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

RĂZBOIUL RUSO-ROMÂN

—Lucian G. COSTI—

Rusia a declanșat un război furibund contra ținuturilor românești care au îndrăznit să-și scuture jugul și să-și afirme neatârnarea. Armata a 14-a susținută de cazaci înarmați până în dinți, de mercenari setoși de sânge veniți din toate colțurile stepelor rusești sau ucrainene și de gărzile rusești ale separatiștilor lui Smirnov, desfășoară ample operațiuni militare contra Republicii Moldova, obiectivul fiind anihilarea nu numai a rezistenței trupelor de apărare ale Românilor moldoveni, ci și a populației civile. Abominabilele masacre făptuite de fiarele cu chip de om năpustite asupra Moldovei întrec orice imaginație și nu pot fi explicate decât prin existența unei gene patologice de bestialitate cu care este înzestrat neamul mușcalilor. O mie de ani de creștinism (e adevărat, impus prin decret, nu de bunăvoie, de către cneazul Vladimir) s'au șters fără urme, grație regimului comunist ateu, Rușii revenindu-și la normalitatea barbariei. Speranțele într'o democratizare a Rusiei postcomuniste s'au dovedit a fi lipsite de temei. Ele sunt contrazise nu numai de crunta realitate a măcelului, dar și de declarațiile făcute de "marii democrați", Elțin Rutkoi, Kozîrev, sau de ofensivele verbale ale Parlamentului moscovit. Ura și veninul cu care sunt proferate amenințările la adresa Moldovei sunt dublate de un remarcabil cinism, cu totul tipic Rușilor, cărora noțiunea de adevăr le este fundamental străină.

Războiul dus de Rusia contra părții de Răsărit a României este un război contra întregului neam, contra întregii țări. Doar prezența la București a lacheilor moscoviți și a acoliților lor în fruntea armatei române face ca armata română să stea cu mâinile legate în aceste momente tragice, de grea cumpănă, când frații noștri din Moldova străbună își apără cu bărbăție și demnitate pământul. Puțini, dar neînfricați, Românii Moldovei adaugă o pagină de glorie luptei neamului contra invadatorului rus.

"Moarte cotropitorilor" stă scris pe un tanc aflat în prima linie a focului, la Tighina. Coșnița, Cocieri, Tiraspol, Tighina, Dubăsari, sunt punctele fierbinți ale acestui război ce nu cruță pe nimeni. Adoptând tactica mărturisită a distrugerii totale, Rușii nu se sfiesc să afirme că doresc să bage groaza în Români, spre a-i readuce la starea de sclavi docili și ușor rusificabili. Socotelile agresorilor dau greș însă, în fața rezistenței determinante a Românilor de a nu mai ceda.

Românii Moldovei se bat pentru pământul ancestral care se cheamă Transnistria, și pe care diplomația noastră, până în 1940 n'a încercat s'o revendice, datorită unor rațiuni geo-politice, ce țineau cont de pericolul militar rusesc. Iată că istoria nu iartă, și că tactica cedării de pământ românesc ne este în final dăunătoare. O completă, modificare a liniei noastre diplomatice devine necesară, cu o reconsiderare a frontierei estice, extrem de vulnerabilă, chiar și pe Nistru. Lupta și sacrificiul fraților noștri moldoveni sunt suficiente rațiuni ca viitorul guvern al României să păstreze cu orice preț teritoriile estice ale actualei Republici Moldova, de mare importanță nu numai strategică, dar și economică. Majoritatea populației autohtone este românească - pentru cei care au scrupule legate de apartenența etnică a locuitorilor, scrupule pe care nu le au (și nu le-au avut vreodată) Rușii, sau celelalte neamuri invadatoare. In fond, de ce numai Rusia avea dreptul să justifice raptul Bucovinei de Nord și al Herței prin pretenția că posesia lor despăgubește Statul rusesc de "înstrăinarea" Basarabiei între 1918 și 1940! Oare România nu are nevoie de asigurarea unor frontiere legitime, care să-i permită o protejare a ținuturilor sale istorice și despăgubirea pentru îndelungata stăpânire rusească asupra pământurilor românești? De ce excludem o strictă reciprocitate față de vecinii estici, care chiar și așa refuză orice dialog civilizat, bazat pe norme de convietuire unanim acceptate? Ar fi inutil să invocăm principiile înscrise în carta ONU, pe care Rușii le-au tratat cu suveran dispreț dela bun început, știind că Occidentul nu va riposta. Mai are sens, în fața comportamentului Rușilor să ne punem singuri bariere, care și așa vor fi călcate în picioare de aceștia?

In Transnistria mor soldați români și sunt masacrați compatrioți de-ai noștri, pentru simpla vină că locuiesc și muncesc pe pământul lor. Dela crimele comuniștilor lui Stalin, comise încă din anul 1920, până la măcelul de azi, Transnistria e udată cu sângele nevinovat al zecilor de mii de victime românești! Ne-am deformat optica istorică asupra propriilor noastre ținuturi, privind timp de cinci decenii trunchiata hartă a României. Instrăinată și disputabilă, când în realitate Basarabia e parte a inimii Moldovei, a inimii României, în timp ce Transnistria, cea ocupată prima oară de Rusi în urma conflictului ruso-turc din 1791-1793 ar putea fi numită provincie de frontieră a României. Un amplu studiu documentar, asupra acestei nefericite provincii românești, a fost publicat în "România liberă", Nr. 678 din 23 Iunie 1992 de Dl. George Nicolescu.

Stefan cel Mare, a cărui canonizare recentă a trezit un imens ecou în rândul tuturor Românilor, ar trebui să fie și un exemplu de mare strateg, iar eforturile sale de a menține controlul asupra Pocuției, ce nu făcea parte din Vechea Moldovă, ar trebui studiate cu grijă de oamenii noștri politici: învățămintele trase ne-ar fi extrem de utile astăzi. Să nu ne amăgim: la Nistru, Rusia poartă un război "ticălos și murdar" (cum bine se exprimă confrații noștri dela "România liberă") nu contra Republicii Moldova, care e o temporară formațiune născută în zbuciumul morții Imperiului lui Stalin, ci contra României întregi. Este un veritabil război ruso-român. De felul dur și ferm cum vom riposta agresorului depinde natura viitoare a relațiilor cu acești vecini barbari, și liniștea generațiilor ce vor trăi în România. Ar fi naiv să credem că agresiunea rusească va înceta în urma tratativelor de pace; Rușii n'au cedat nimic, niciodată, decât cu forța. O probează istoria lor, brăzdată de dezonoare și lașități, de atacuri mârșave contra celor slabi și de cerșetorie dezgustătoare practicată față de puternicii lumii. O fac și azi, ca și ieri, nesfiindu-se să întindă o mână jalnică înspre SUA, Stat pe care l-au defăimat și urât timp de jumătate de secol. Maimuțăresc o democrație stil vestic, cu ochii la milioanele de dolari, în timp ce continuă nepedepsiți masacrele în Moldova. Si totuși, o pedeapsă divină va veni peste acest neam care a răspândit ciuma comunistă anticreștină peste atâtea țări?

Impasibile la tragedia Românilor din Moldova, guvernele occidentale își văd de afacerile lor, neinteresate să-l supere pe "țarul" Boris, care acum zâmbește mieros și promite că nu va mai anihila Vestul cu bombițele lui nucleare.

Franța, preocupată de sărbătorirea lui 14 Iulie, pare să nu priceapă nimic din lecția istoriei și continuă mitul marii revoluții, fără a recunoaște caracterul anticreștin al sângerosului an 1789, care a deschis calea extremismelor, și'n primul rând al celui de factură comunistă. Ce folos că au fost proclamate idei nobile, când baia de sânge prin care a trecut Franța era o suficientă probă a disprețului pentru valoarea sacră a vieții umane!

Guvernul SUA nu a luat o atitudine netă în conflict, mulțumindu-se să ceară respectarea unor principii generale, fără directa incriminare a Rusiei. Un singur om, senatorul Larry Pressler, din Dakota de Sud, a avut curajul să înfiereze barbaria rusească, și să introducă o moțiune, amplu documentată, în Senatul american. Omagiind gestul său, credem că domnia sa are dreptul să fie considerat cetățean de onoare al României, pentru repetata sa atitudine demnă, corectă, în favoarea obiditului neam românesc! Lipsa de decizie în tratativele cu Rușii a puterilor vestice dă apă la moara ambițiilor funeste ale imperialismului moscovit, al cărui apetit e parcă în creștere, pe măsura momentului istoric, de destrămare în fapt a colosului rusesc. Singuri în fața barbarilor, un pumn de moldoveni se încăpățânează să nu cedeze nici o bucată de pământ românesc. Cu inima suntem alături de ei, cu rugăciunea, și cu demonstrațiile de protest în fața misiunilor rusești din Vest. Dar la noi acasă, războiul Rusiei e crâncen, atroce și bestial, și numai Dumnezeu ne va da forța să-i învingem pe cotropitori.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

EFEMERIDE

Guvernul albanez a interzis prin lege orice activitate a partidului comunist; Patriarhul Maxim al Bulgariei a fost înlăturat din funcție, de guvernul bulgar, fiind acuzat de colaborare cu regimul comunist; Mitropolitul Filaret al Kievului este acuzat de colaborare cu KGB și Sf. Sinod al Patriarhiei dela Moscova, de care aparținea Mitropolitul Filaret, i-a cerut să demisioneze din funcție; Honecker este vânat de către guvernul german, care cere extrădarea lui, pentru a fi judecat pentru crimele săvârșite de regimul pe care l-a condus, iar celelalte căpetenii comuniste din fostele state satelite nu știu în ce văgăună să se ascundă.

Numai în România comunismul este în floare și nu sub formă de neo-comunism sau cripto-comunism, ci în vechea sa formă stalinist-dejist-ceaușistă, întins ca o pânză de păianjen peste o țară atrofiată ca nici o altă țară din lume.

Dacă ținem seama că Albania mai păstra intacte, până acum un an, statuile lui Stalin în centrul atenției și că Bulgaria era cel mai fidel Stat al sovietelor - la un moment dat a fost și o tendință de a cere înglobarea Bulgariei în Uniunea Sovietică - poziția fesene-comunistă dela București apare și mai grotescă.

De câtva timp, monedele Cehoslovaciei, Poloniei, Ungariei și chiar ale Chinei comuniste au început să coteze oficial la Bursa din Wall Street, pe lângă dinarul iugoslav, care cu tot dezastrul acestei țări, continuă să coteze la schimbul valutar.

Presa din România, a găsit deja termenul de "trilaterală" pentru acțiunile comune ale Poloniei, Cehoslovaciei și Ungariei, dar n'a găsit încă un partener european cu care - de bine, de rău - să se alieze și România.

Ne-au atacat din nou cu armatele, Rușii. Au intrat pe teritoriul românesc din dreapta Nistrului, dar la București, hlizitul "emanat" rânjește grotesc și ce este mai grav, și-a depus candidatura pentru un nou mandat, dublu ca termen, după cel obținut în Duminica Orbului.

Rețeaua securistă din străinătate care a scăpat neatinsă după Revoluția Tineretului din Decembrie, a fost repusă în activitate și lărgită cu cadre noi, recrutate din haznaua bișniței, care se duc și vin din România, scoțând obiecte de valoare din Patrimoniul țării cu contribuția unei rețele corupte de vameși români.

A apărut o nouă "promoție" de preoți care nu aparțin nici de Episcopia dela Vatra Românească, nici de Episcopia Misionară, dar vor să deschidă biserici în orice fel de încăperi, la orice colț de stradă, ca și cum Casele Domnului ar fi localuri "Mc Donald" sau cârciumi de cartier. Toate acestea și multe altele, pentru a dezagrega și mai mult comunitatea românească, destul de risipită și derutată.

Agentura lucrează, lucrează cu spor și știți cum a ajuns Iliescu cel mai perspicace om politic al vremurior noastre și salvatorul României? Ascultați-i pe tovarăși:

Iliescu a aflat -are el antenele lui- că la Malta, Președintele Bush și Gorbaciov, amândoi cu o deosebită predilecție pentru rimă, au convenit la o altă Yaltă și că intrarea bezbojnicilor din Armata a 14-a pe pământul românesc al Moldovei, nu era decât o provocare a României de a trece la ripostă, pentru ca imediat, Ungurii să intre în Transilvania. Iliescu însă, cu dibăcia lui de Sherlock Holmes, a descoperit trucul de mult și pentru aceasta a încheiat pactul cu Gorbaciov (ce păcat că Parlamentul nu l-a ratificat, pentrucă ar fi intrat în istorie) și uite așa, cu o provincie abandonată, cu patru milioane de Români, și cu miile de moldoveni uciși și masacrați, la Cotroceni se așteaptă cununa de lauri. Ingrată însă națiunea aceasta română, care nu-și cunoaște eroii. Pe unul din Scornicești l-a trimis pe furiș pe lumea cealaltă, iar celui actual îi pregătesc funeraliile. Cum să nu turbe de indignare burlacii și paisanii când copoșii vând țara Ungurilor, iar Moses Rosen se plânge că tortul celor 80 de învârtituri a fost prea mic pentru toți cei care așteptau măcar o linguriță din el, pentru întregul devotament cu care au urcat perfidia și minciuna până în putredul Parlament din România.

Sunt mari agitații peste tot, pentrucă s'a intrat și în campania electorală, unde gălăgioșii pentru democrație au uitat că în această ogradă se merge după sufragiul universal, și chestia cu numărul de voturi este greu de învățat.

In Fanar "ti calos" îi plâng mazilirea beiului PAC, iar la Washington cenușa "dorin-țelor" s'a dus pe apa Potomacului.

Noroc însă că pe lumea acesta și în această vară mai este și o Barcelonă!

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

DOUĂ EVENIMENTE SEMNIFICATIVE

—Ion BOIERU—

Din noianul de evenimente contemporane, alegem pe cele două care ne-au părut mai semnificative în ultima lună!

VIZITATORII DIN ROMÂNIA

Acei ce au venit la Câmpul Românesc cu ocazia fest-ului 92 au adus prin ţinuta lor şi prin felul de a dezbate problemele de actualitate, o notă de înaltă distincţie, de maturitate şi de seninătate tracică. Acest fel de a fi al lor este rodul anilor grei de suferinţe îndurate în temniţele comuniste sau în lagărele care umpleau ţara dela un capăt la altul.

Toţi, fără excepţie, au o judecată ponderată, nuanţată puternic cu principii morale şi o cuprindere învăluitoare a tuturor vederilor lor în armonii şi ierarhii, care aşează categoriile de gândire şi cugetare, într'o ordine impresionantă. Au fost striviţi de torturile fizice şi morale din ţară, dar nu se simt deloc marginalizaţi sau umiliţi, ci stăpâni, în tăcerea lor, pe adevărurile interioare şi pe certitudinile de credinţă care şi le-au câştigat în luptele diavoleşti cu "imperiul satanic" al comunismului, despre care vorbea Preşedintele Reagan. Cei mai în vârstă sunt stăpâni pe timpul, care nu i-a putut doborî; stau ancoraţi în realităţile naţionale, căci s'au îngemănat cu esenţele şi idealurile ce s'au formulat din adâncurile acestora.

Nu există pe lume forţă care să le frângă vitalitatea şi credinţa lor în neamul românesc, după cum nu există putere să le taie gâtul, căci personalitatea acestora este durata din cremenea preţioasă a istoriei, şi haitele sălbatice ale partidului comunist din România nu i-a putut face să dispară.

Cei tineri care au venit din ţară au disponibilitatea cea mai închegată a năzuinţelor naţionale şi nu cunosc frica, nu se tem de potrivnicii şi de anchetele strigoilor care mai circulă prin ţară cu flamurile zdrenţuite ale bolşevicilor. Această ţinută se afirmă pozitiv şi vine din adâncurile sufleteşti ale unui neam care îşi cere dreptul la viaţă; ei sunt parte din miracolul naţional; ei stau cu spatele în istorie şi au ochii îndreptaţi spre viitor, iar sufletul lor este încărcat de şoaptele şi clocotirile adânci ale sufletului naţional, căci ei sunt purtătorii mai departe ai tradiţiilor şi ai conştiinţei de spiritualitate naţională. Ochii lor sunt limpezi, inimile lor curate şi credinţele lor nealterate de virusurile spurcate ale veacului nostru.

Vizitatorii din România au reprezentat elita naţională, a celor încercaţi în lupte şi a celor tineri care sunt gata să pornească la treabă, cu demnitatea celor ce poartă în ei moştenirea frumoasă a unui trecut de aristocraţie morală, şi fără teamă de dificultăţile pe care le vor întâlni.

Nicăieri nu era posibilă o întâlnire între cei din ţara adevărată şi cei din lumea liberă, cu emoţiile, cu căldura sufletească şi cu nuanţele cele mai delicate ale frăţietăţii, ca la Câmpul Românesc şi în cadrul de respiraţie largă al Romfestului. Câmpul Românesc este o cetate a fiinţei româneşti şi locul dezlănţuirii energiilor creatoare. Este cetatea de dragoste şi luptă naţională, este temelia pe care se ridică fapte de conştiinţă naţională. Romfest este pe de altă parte, produsul direct al conştiinţei naţionale şi vehiculul de consolidare şi dinamizare a acestei conştiinţe. Romfest este expresia dezideratelor naţionale, cu manifestări spirituale, neîngrădite şi netulburate de limite de partid. Romfest este o dimensiune naţională a existenţei româneşti, cu deschideri pluralistice către toate vocile şi năzuinţele de creaţie şi rodnicie a ideii naţionale. Romfest este o biruinţă permanentă a spiritului alert al românismului, al naţionalismului curat şi al credinţei străbune. Este o manifestare a ideii româneşti, adică a unei realităţi permanente şi invincibile.

CONVENŢIILE PARTIDELOR AMERICANE

La un interval scurt după convenţia Partidului Democrat a avut loc convenţia Partidului Republican, în vederea alegerilor prezidenţiale, care se vor ţine la începutul lui Noembrie. O luptă acerbă se desfăşoară între cele două partide, cu acuzaţii din cele mai serioase şi grave, aduse ideologiei şi conducătorilor, care sunt candidaţi la postul de preşedinte. Pentru un om obiectiv sau străin de realităţile americane este imposibil de aflat o pârtie mai luminoasă de clarificare a problemelor fundamentale, cel puţin. Firește, totul se dezvoltă în cadrul unei vieţi "democratice" pe baza principiilor democratice, de libertate de expresie şi de adunare.

Intrebarea principală este cui ajută aceste atacuri şi adversităţi dintre cele două partide? Fiecare neagă, celuilalt, orice fel de merit, şi nici unul dintre candidaţi nu dispune de calităţile necesare de a fi preşedinte al Americii, după felul cum prezintă partea adversă starea de lucruri.

Desigur, în ziua alegerilor, votanţii vor trebui să ia o decizie finală pentru a alege un preşedinte. Sau va fi o decizie superficială care a fost luată pe fragmente de adevăr? Este greu de ştiut. Dar, între timp este de reţinut faptul că alegătorii americani au încă pasiunea politicii şi participă cu vigoare.

Ca observaţii de natură ideologică, s'ar putea sublinia faptul că, conservatorismul american, a fost oarecum neglijat prin acţiunile lui Bush, şi din cauza aceasta a fost posibilă o revoltă în interiorul Partidului Republican. S'a ajuns până la urmă la un numitor comun, dar candidatura lui Bush a suferit în popularitatea ei şi s'a creat o atmosferă de neîncredere într'o parte a populaţiei.

Valabilitatea ideologiei conservatoare este demonstrată, dar nu mai are eficacitate în cazul în care îşi pierde din integritatea principală a elementelor componente.

Pe de altă parte, însuşi Partidul Democrat a recunoscut valoarea ideologiei conservatoare în multe din componentele ei, însuşindu-şi-le atât pentru campania electorală cât şi pentru platforma permanentă a partidului, în procesul de guvernare. Tot aşa şi în sloganurile din campania electorală. Asta, ca rezultat al unei disperate încercări de a ieşi din starea de inferioritate, în care se găseşte acum Partidul Democrat, care nu a fost în situaţia de a câştiga alegerile prezidenţiale în ultimele trei alegeri consecutive. Intenţia Partidului Democrat este să câştige aproape cu orice preţ aceste alegeri. Singurul pericol pentru viitor pe care-l va aduce o guvernare democrată, ar fi substratul camuflat de ideologie stângistă, care este acoperit la ora actuală de aparenţe.

In cazul în care stângismul va apare la suprafaţă, societatea americană va fi în pierdere, această ideologie fiind răsuflată şi anacronică; nimeni în lume nu se mai revendică în organizarea şi administrarea statală din ideologia stângii socialiste sau marxiste.

In felul acesta, America va călca greşit în mileniul care se va deschide în curând, şi care în mod firesc va cere o adaptare la condiţiile noi ale lumii, ne mai putând fi de stânga.

NOTE ŞI COMENTARII

DEŞTEAPTĂ-TE ROMÂNE

Aşa dar, alegerile au fost din nou amânate. Din Mai în Iulie şi din Iulie în Septembrie...

Parlamentarii au vrut, cu tot dinadinsul, să-şi continuie traiul bun, chiar dacă, numai pentru câteva luni, luând salarii grase şi beneficiind de multe alte privilegii. Stiind că, pentru cei mai mulţi dintre ei, va fi pentru ultima oară, au votat ca aceaste alegeri mult aşteptate, să fie amânate, fiind în ton cu "mujicul" dela Cotroceni.

Primul ministru, Theodor Stolojan, a afirmat cum nu se poate mai limpede că: "amânarea alegerilor dela 26 Iulie la 27 Septembrie, va aduce mari prejudicii ţării şi pune în pericol acordarea clauzei pentru România".

Să fi fost oare uitaţi atât de uşor anii de tembelism, teroare, frică, arestări, bătăi şi crime ai partidului "multilateral dezvoltat" (?) partidul comunist care, numai român nu era? Să fi fost şterşi cu buretele uitării cei doi ani şi câteva luni de stăpânire fesenistă, "mineriadele" şi celelalte nelegiuiri ale puterii?

Stăm înmărmuriţi şi nu ne vine a crede că la sondajul realizat de "Institutul de Marcheting şi Sondaje din Bucureşti" în Martie anul acesta, tovarăşul Ion Iliescu a realizat 25,9 %, iar în luna Mai 31,1 %. Nu ne miră faptul că "exilatul" Radu Câmpeanu, liderul Partidului Liberal, în luna Martie a atins 7,4 %, iar în luna Mai doar 5,9 %, deoarece asta era de aşteptat. Dar creşterea în popularitate a "celui mai urât dintre pământeni", o considerăm, nici mai mult, nici mai puţin, decât un act de pură inconştienţă naţională, ca să nu-i spunem pe şleau, sinucidere.

"Cum îţi vei aşterne, aşa vei dormi" spune un vechi proverb românesc. Se vede că Românii s'au obişnuit cu statul la coadă, cu foamea şi cu frigul atât de mult încât e imposibil să se trezească la realitate şi să vadă clar că, dacă azi în România nu se fac investiţii de capital străin, investiţii majore de care ţara simte nevoia, asta se datoreşte tocmai zâmbăreţului ce se lăfăie "ca Vodă'n lobodă" în palatul, ce nu-i aparţine, dela Cotroceni.

Scria domnul Dan Medeanu, în numărul 84 al săptămânalului "Pheonix" din Bucureşti, următoarele rânduri ce ar fi trebuit să trezească la realitate conştiinţa tuturor Românilor şi să le dea de gândit:

"Până acum am privit spre Albania cu milă, dar şi cu stupidă superioritate: existau unii mai săraci ca noi, mai îndoctrinaţi şi mai oprimaţi. De vreo lună însă, lucrurile s'au schimbat. Marea şi impresionanta victorie în alegeri a democraţilor albanezi ne-a lăsat ultimii în Europa. Mai proşti ca ei, ca Bulgarii, ca toţi oropsiţii din această parte vitregită de soartă a continentului. Am rămas ultimii, iremediabil ultimii... Cu puţin noroc, în câţiva ani putem spera să ajungem Albania din urmă"...

Ne întrebăm deci: să fi fost oare Românii atât de anesteziaţi de anii trăiţi în şi sub comunişti ca să nu-şi mai poată da seama de pacostea ce ar aduce-o ţării perpetuându-i actuala conducere?

Am admis că la 20 Mai 1990, alegerile au fost măsluite, dar suntem acum în anul 1992, când speram într'o trezire din somnul adânc al neputinţei. Nu mai este pentru nimeni un secret astăzi, că Europa, şi odată cu ea lumea, a întors spatele României. Si România trăieşte în Europa, are nevoie de sprijinul ei, cum şi Europa are, sau ar trebui să aibă nevoie de România. Cum însă, acest mădular al Europei, România, s'a dovedit în cei peste doi ani a fi canceros, Europa a preferat să-l opereze, tăindu-l.

Scuza că Românii nu sunt informaţi, toate mijloacele de informare: presă, radio, televiziune, fiind în mâna puterii, o considerăm puerilă, ca şi faptul că ziarele opoziţiei sunt aruncate din trenuri şi nu ajung la destinaţie. Românii, nu credem să mai aibă nevoie de nici o altă informaţie suplimentară, trăind pe propria lor piele tragedia în care au fost aruncaţi: lipsuri de tot felul, statul la cozi mai lungi decât pe vremea împuşcatului, devalorizarea leului, cu care nu mai poţi cumpăra azi nici o ceapă degerată, este , credem, cea mai bună propagandă contra stăpânirii. Ce altă informaţie, ce altă propagandă mai reală, mai crudă decât asta aşteaptă? Ce altceva mai lămurit, mai limpede, ar putea să le şoptească la ureche Românilor, altcineva?

E timpul ca ei însişi să vadă şi să înţeleagă ca răul abătut asupra României este datorat puterii şi numai PUTERII, în care străinii nu mai cred, nu mai pot crede, chiar dacă ar închide ochii, căci prea numeroase au fost neruşinările şi minciunile pe care nababul din Cotroceni le-a înşirat de-a lungul acestor doi ani şi mai bine.

O operaţie radicală pentru a scăpa de acest cancer, este absolut necesară.

Vrem să credem că această operaţie va fi făcută cu succes la 27 Septembrie. Altfel, urmează...potopul!

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5

TELEFON: (416) 387-1832
FAX: (416) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

COD POŞTAL..... ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $35 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$30 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$25 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)